



T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

MÜZİK OKULLARI BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ

(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2025

İÇİNDEKİLER

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ	4
1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI	4
1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)	6
1.3.2. İçerik Çerçevesi	6
1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.3.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	8
1.3.5. Farklılaştırma	8
1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10
1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN YAPISI	14
2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	16
1. SINIF	16
2. SINIF	30
3. SINIF	41
4. SINIF	54
5. SINIF	65
6. SINIF	74
7. SINIF	85
8. SINIF	95

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ

1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bireysel çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en önemli bileşenlerinden birisi olup bireye ait duygu ve düşüncelerin fiziksel koordinasyon ve psikomotor becerilerin birlikte geliştirilmesi esasına dayanan bir eğitim ve öğretim sürecidir. Kişinin çalgı yoluyla vücut koordinasyonunun geliştirilmesi bu sürecin amacına işaret ederken toplumun bireye kazandırmış olduğu müzik kültürünün aktarılmasında da araç görevi üstlenmektedir. Bu sebeptendir ki özellikle ulusal önem taşıyan ve kültürü yansıtan çalgıların eğitim ve öğretime dâhil edilmesi, uluslararası tanınırlık ve kültür aktarımı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bireysel çalgı eğitimi, diğer tüm eğitim öğretim alanları gibi belli ölçütler esas alınarak planlanmakta ve bu plana bağlı kalınarak yürütülmeyi gerektirmektedir. Bu süreç, çalgının niteliğine göre farklılık göstermektedir. Çalgı türlerinin farklı oluşu, her birinin kendine özel duruş, tutuş, pozisyon ve çalma tekniği gerektirmesi; bu çalgıların her biri için farklı bir öğretim programı oluşturmayı da zorunlu kılmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin beceri geliştirmeyi esas alması, bu çalgılara yönelik etkili programlar oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireyin bütüncül gelişimini amaçlayan, köklü bir geçmişe sahip Türk millî eğitim sisteminin dijital çağ ve teknolojik gelişmelere duyarlılığını, yeri geldiğinde bu gelişmelere öncülük edebilme istek ve potansiyelini yansıtan bir anlayışla geliştirilmiştir. Öğretim programlarının temel öğeleri, Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modüllerinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin benimsediği ilke ve yaklaşımlar ile bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bileşenleri; alan becerileri, kavramsal beceriler (temel, bütünlük ve üst düzey düşünme), eğilimler (benlik, sosyal, entelektüel vb.), sosyal-duygusal öğrenme becerileri (benlik, sosyal yaşam, ortak/bileşik vb.), değerler ve okuryazarlık becerilerinden oluşmaktadır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri ile çalgı öğrenme-öğretme sürecinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde ilgi çekici, etkileşimli, güncel ve bireyin estetik, zihinsel ve duygusal gelişimini destekleyici hâle getirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca programda bireylerin yaratıcı düşünme, müziksel ifade, disiplinler arası etkileşim gibi üst düzey becerilerinin gelişimine önem verilmiştir. Bu doğrultuda sanatsal bakış açısına sahip, yenilikçi ve kültürel çeşitliliğe duyarlı bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri; müziksel düşünmenin sistematik, estetik, analitik, tutarlı ve yapılandırılmış bir süreç içerisinde gelişmesini temel alarak hazırlanmıştır. Öğrencilerin sadece bilgi edinmelerinden ziyade müzikal bilgiye ulaşmalarını sağlayan becerilere sahip olabilmeleri, çalgı üzerindeki teknik bilgileri ve müzikal ifadeyi bütüncül olarak geliştirebilmeleri ön planda tutulmuştur. Bu doğrultuda bireyin müziksel gelişimine katkıda bulunmak amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde yaratıcı etkinliklere, çalgı üzerindeki keşif süreçlerine ve disiplinler arası bağlantılara yer verilmiştir.

Programda öğrencilerin bireysel ve toplu çalma becerilerini geliştirerek sorumluluk duyguları ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin artırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda içerikler hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişkiler kurularak sanat, kültür ve günlük yaşam gereksinimleri çerçevesinde yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında ise öğrenme kanıtlarını belirlemek amacıyla ölçme ve değerlendirme araçlarının süreç odaklı kullanıldığı bir program anlayışı benimsenmiştir.

1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan bağlama modülüyle öğrencilerin

- Bağlama aracılığıyla estetik yönlerini geliştirmeleri,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini bağlama aracılığıyla ifade edebilmeleri,
- Yaratıcılıklarını ve müzikal yeteneklerini bağlama ile geliştirmeleri,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyıp farklı kültürel öğeleri müzikal bir zenginlik olarak algılamaları,

- Bağlama aracılığıyla zihinsel becerilerini ve müzikal düşünme yetilerini geliştirmeleri,
- Bireysel ve toplumsal ilişkilerini bağlama aracılığıyla desteklemeleri,
- Bağlama eğitimi kapsamında bilişim teknolojilerinden yararlanarak müziksel ifade ve üretim süreçlerini desteklemeleri,
- Bireysel ve toplu icra etkinliklerine katılarak müziksel iş birliği, empati ve sanat kültürünü geliştirmeleri,
- Müziksel algı ve bilgilerini sistematik bir şekilde yapılandırmaları,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeleri,
- Millî birliği, kültürel bütünlüğü pekiştiren ve uluslararası müzik kültürüyle etkileşime açık bireyler olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır.

1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Bağlama modülünün temel öğeleri, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni”nin benimsediği ilke ve yaklaşımlarla bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni; bağlama modülünün öğrenme ve öğretme süreçlerinin planlanması, uygulama ve yaşantılarının tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması ile hazırlanan materyal ve yöntemlerin belirlenmesi için referans kaynak olarak kullanılacaktır. Tüm eğitim ve öğretim süreçleri, kitap ve materyallerin tasarım süreci, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni”nde yer alan öğrenci profilinin gelişimini destekleyecek şekilde planlanmalı ve yürütülmelidir.

Bu doğrultuda uygulama sırasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Öğrencilerin hazırbulunuşlukları göz önünde bulundurularak bireysel ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, onları süreçte etkin kılacak etkinlikler planlanmalıdır. Çevre şartları dikkate alınarak öğrenme ortamlarının motive edici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen gösterilmelidir.
- Öğrencilerin araştırma, inceleme ve bilgiye ulaşmalarında bilişim teknolojilerinden faydalanmaları sağlanmalı; alana ilişkin materyaller ve önerilen müzik yazımları eğitim ve öğretim sürecine dâhil edilmelidir.
- Öğrenme çıktısı, öğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilere aktarılmalı ve öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun şekilde sunulmalıdır. Bağlama eğitiminin işlenişinde belirli gün ve haftalarla ilişkilendirmeler yapılmalı, tematik içerikler disiplinler arası bağlamda desteklenmelidir.
- Bağlama modülünün temel amacı, çalgı çalma becerilerini kazandırmak ve müzikal bilgiye erişim sağlamaktır. Bunun yanı sıra öğrencilere müzik zevki kazandırmak, öğrencilerin sanat ve estetik algılarını geliştirmek önemli hedefler arasındadır.
- Öğretim süreci boyunca öğrencilerin değerler eğitimi açısından kazanım elde etmelerine özen gösterilmeli ve öğrenme çıktısı, ilgili değerlerle örtük program anlayışıyla ilişkilendirilerek işlenmelidir. Bağlama modülü işlenirken diğer derslerle bağlantılar kurularak disiplinler arası bir öğrenme süreci desteklenmelidir.
- Öğrencilerin yaşadığı çevredeki müziklerden hareketle yakın çevreden uzağa doğru teorik ve pratik müzik bilgisi kazanmaları hedeflenmelidir. Bu süreçte estetik bir bakış açısı kazanmaları için nitelikli eser ve örneklerle tanıştırılmaları sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olacak öğrenme çıktısı için temel yaşam becerilerinin geliştirilmesine önem verilmeli, etkinlikler bu anlayışla hazırlanmalıdır. Bağlama eğitimi, öğrencilerin öğrenme çıktılarına ulaşmasını destekleyecek şekilde eğlenceli ve zevkli bir süreç hâline getirilmelidir.
- Bağlama eğitiminde müziksel anlama ve becerilerin etkin öğrenme yoluyla kazandırılması önemsenmeli ve

geleneksel eğitim yöntemi ile birlikte modern müzik eğitim yaklaşımlarına da yer verilmelidir.

1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)

- Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; bireyin kendisi ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi, empati kurabilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli olan becerileri ifade eder. Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; kavramsal beceriler, bütünleşik beceriler, alan becerileri ve okuryazarlık becerileri ile ilişkilendirilmelidir. Sosyal-duygusal öğrenme becerileri hem başlı başına bir beceri seti hem de diğer becerilerin kullanılmasına aracılık eden veya bu becerilerin ortaya konulmasını kolaylaştıran bir destekleyici olarak tanımlanabilir.
- Okuryazarlık becerileri, yeterliklerin kazandırılmasında aracılık eden önemli değişkenlerdendir. Toplumsal yaşamın başarılı bir şekilde sürdürülmesinde bireylerin haklarını kullanabilmeleri ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri önemlidir. Bunun için çağın gerektirdiği bilgi, kültür ve sanat okuryazarlığı gibi becerilerin bireylerde geliştirilmesine odaklanılmalıdır. Bağlama modülü alan becerileri ile okuryazarlık becerileri bütünleştirilerek sunulmalıdır.
- Değerler bireyin dengeli, ölçülü ve tutarlı; kendisine, ailesine, ülkesine ve dünyaya faydalı; üretken, ahlaklı ve çalışkan bir şekilde yetişmesi için yürütülen çabaların öğretim programlarına yansması olarak değerlendirilmektedir. Değerler; etkileşimde olduğu insanları, yaşadığı toplumun dinamiklerini, çevresindeki doğal güzelliklerin değerini anlayan; doğaya saygılı; çevresiyle uyumlu ilişkiler kuran; tarihî ve kültürel mirası koruyan bireyler yetiştirmeyi amaç edinmektedir. Değerler; millî ve manevi kimliğimize uygun bilgi, tutum ve davranış boyutlarında oluşturulmalı ve geliştirilmelidir.

1.3.2. İçerik Çerçevesi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül gelişim anlayışının bir yansıması olarak bağlama modülü; bilgi ve beceriler bağlamında tutarlı ve aşamalı bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Bağlama eğitimi; bireyin topluluk içindeki müzikal etkileşimini temel alarak müzikal ve sosyal gelişimini aşamalı olarak yapılandıran bir süreçtir. Bu nedenle bağlama modülü, her sınıf düzeyinde kazandırılması hedeflenen bilgi ve becerilerin içerik çerçevesine ve öğrencinin gelişim sürecine uygun şekilde belirlenmesi esasına dayanmaktadır.

Program, bireysel bağlama çalma becerilerinden başlayarak öğrencinin topluluk içindeki iş birliği, iletişim ve müzikal ifadesini geliştirmeyi amaçlayan bir yapı içinde kurgulanmıştır. Her sınıf seviyesinde işlenen temalar, bir önceki düzeyde kazanılan bilgi ve beceriler üzerine inşa edilerek ilerlemekte olup öğretmenlerin yalnızca bulundukları sınıf düzeyine ait öğrenme çıktılarına değil programın genel yapısını dikkate alarak öğretim süreçlerini yürütmeleri beklenmektedir. Bağlama modülünün içeriği, bağlama eğitimine özgü bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmuş; öğrencilerin hem fiziksel hem de sanatsal gelişimini destekleyen temalarla bağlama çalmaya özgü teknik ve müzikal becerileri bir arada ele alınmıştır. Öğrencilerin öğrenme sürecinde bağlama çalmadaki temel ve ileri düzey becerileri aşamalı olarak kazanmaları hedeflenmiştir.

İçerik çerçevesinin temel bileşenleri şunlardır: Bağlama modülünde yer alan teknik ve müzikal beceriler, öğrencilerin aşamalı olarak gelişim göstermelerini sağlamak amacıyla belirli genellemeler çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu genellemeler, bağlama eğitiminin temel yapı taşlarını oluşturarak öğretmenlerin programın hedeflerini anlamalarına ve süreci planlamalarına rehberlik eder. Öğrencilerin bağlama çalma ve müzikal etkileşim becerilerini geliştirebilmeleri için bu genellemeler, çalma tekniklerinden sosyal becerilere kadar geniş bir yelpazeyi kapsar.

Her bir temaya özgü olarak belirlenen anahtar kavramlar, öğrencilerin bağlama modülünde odaklanması gereken temel bilgileri içermektedir. Bunlar; solo çalma, enstrümanlar arası uyum, dinleme becerisi, birlikte çalma, ritmik ve melodik uyum, bağlama içindeki teknik beceriler, dinamik kontrol, bireysel ve toplu müzikal ifade, tempo takibi, grup koordinesi, empati gibi bağlama çalma sürecinin temel bileşenlerini kapsamaktadır.

Öğrenme çıktılarında belirtilen teknik beceriler, bağlama eğitiminin bilgi ve beceri bütünlüğünü yansıtan bir yapıdadır. Öğrenciler; topluluk içinde performans sergileyebilme, toplu icra süreçlerinde liderlik ve iş birliği yapabilme becerilerini kazandıracak şekilde aşamalı olarak gelişim göstereceklerdir.

Bağlama modülünün içerik çerçevesi, öğrencilere aşamalı olarak kazandırılacak bilgi ve becerileri kapsayan, bütüncül ve disiplinler arası bir anlayışla oluşturulmuştur. Programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin belirlenen temalar çerçevesinde yapılandırılmış öğrenme süreçlerini dikkate alarak öğrencilerin bireysel gelişimlerine uygun öğretim yaklaşımlarını benimsemeleri gerekmektedir. Bağlama çalma ve topluluk içindeki etkileşimin ön planda olduğu bir öğretim süreci, öğrencilerin hem teknik hem de sosyal becerilerinin gelişmesine olanak sağlayacaktır.

1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Bağlama modülünde öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleyecek ve sistematik olarak geri bildirim sağlayabilecek beceri temelli ölçme ve değerlendirme süreçleri esas alınmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamaları; öğrenci başarı ve yeterlikleri dikkate alınarak hazırlanmış, öğrencilerin bireysel ve grup içindeki gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu süreçte bağlama çalma becerilerinin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri de göz önünde bulundurulmuştur. Öğrenme çıktılarının gerçekleştirilme süreçleri, öğrencilerin performanslarını ortaya koyabilecekleri öğrenme kanıtları ile desteklenmiştir. Öğrenme kanıtları; öğrencilerin bağlama çalma becerilerini, grup içi etkileşimdeki yeterliliklerini, teknik hakimiyetlerini ve müzikal ifade yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla kullanılır. Bu süreçte çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları uygulanarak öğrencilere öğrenme düzeyleri, gelişim alanları ve eksiklikleri hakkında geri bildirim sağlanmaktadır.

Bağlama modülünde farklı öğrenme biçimlerine hitap edebilecek şekilde hem geleneksel hem de alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yer verilmiştir. Öğrencilerin bağlama çalma içindeki iş birliği becerilerini, toplu icra yetkinliklerini ve müzikal ifadelerini değerlendirmek için kullanılabilecek başlıca ölçme ve değerlendirme araçları şunlardır: performans değerlendirmeleri, grup içi etkileşim gözlemleri, teknik yeterlilik testleri, müzikal ifade ve estetik değerlendirmeleri, bireysel ve grup çalışmaları üzerinden yapılan yazılı ve sözlü geri bildirimler. Bu araçlar, öğrencilerin bağlama çalma ve grup içindeki katkılarının kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlayarak öğrenme sürecinin daha etkili ve verimli olmasına yardımcı olur.

Bağlama modülünde öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleyecek ve sistematik olarak geri bildirim sağlanabilecek beceri temelli ölçme ve değerlendirme süreçleri esas alınmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamaları; öğrenci başarı ve yeterliklerini dikkate alarak hazırlanmış, öğrencilerin bireysel ve grup içindeki gelişimleri desteklenecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu süreçte bağlama çalma becerilerinin yanı sıra sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri de göz önünde bulundurulmuştur. Öğrenme çıktılarının gerçekleştirilme süreçleri, öğrencilerin performanslarını ortaya koyabilecekleri öğrenme kanıtları ile desteklenmiştir. Öğrenme kanıtları; öğrencilerin bağlama çalma becerilerini, grup içi etkileşimdeki yeterliliklerini, teknik hakimiyetlerini ve müzikal ifade yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla kullanılır. Bu süreçte çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları uygulanarak öğrencilere öğrenme düzeyleri, gelişim alanları ve eksiklikleri hakkında geri bildirim sağlanmaktadır. Bağlama modülünde farklı öğrenme biçimlerine hitap edebilecek şekilde hem geleneksel hem de alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yer verilmiştir. Öğrencilerin bağlama çalma içindeki iş birliği becerilerini, toplu icra yetkinliklerini ve müzikal ifadelerini değerlendirmek için kullanılan başlıca ölçme ve değerlendirme araçları şunlardır:

Gözlem Formları: Öğrencilerin grup içinde toplu icra tekniklerini nasıl uyguladıkları gözlemlenir. Bu; grup temposuna uyum, diğer çalgıcılarla etkileşim, doğru duruş, çalma pozisyonu, parmak yerleşimi gibi unsurları içerir. Ayrıca öğrencilerin müzikal ifadelerini ve grup içindeki iş birlikçi çalmalarını gözlemleyerek değerlendirme yapılır.

Kontrol Listeleri: Bağlama çalgısında öğrencilerin belirli toplu icra tekniklerini doğru ve tutarlı bir şekilde uygulayıp uygulamadığını belirlemek için kullanılır. Örneğin grup içinde uyumlu çalma, bağlama ve diğer çalgılarla ritmik ve melodik denge gibi kriterler kontrol listelerinde yer alabilir.

Dereceli Puanlama Anahtarları (Rubrikler): Öğrencinin teknik, müzikal ifade ve performans yeterlilikleri belirli kriterler doğrultusunda değerlendirilir. Bu; öğrencinin bağlama çalma hızını, doğruluğunu, grup dinamiklerine uyumunu, grup içinde liderlik ve takipçilik becerilerini değerlendirirken kullanılır. Ayrıca öğrencilerin müzikal ifadelerini (dinamik kontrol, toplu icra uyumu vb.) nasıl ifade ettikleri belirli rubriklerle ölçülür.

Öz Değerlendirme ve Akran Değerlendirme Formları: Öğrencilerin toplu icra sürecindeki gelişimlerini analiz etmeleri sağlanır. Bu formlar, öğrencilerin kendi performanslarını değerlendirip grup içindeki diğer üyelerin çalmalarını gözlemleyerek geri bildirim vermelerine olanak tanır. Böylece hem bireysel hem de topluluk esasında gelişim sağlanır.

Performans Görevleri: Öğrencilerin toplu icrada öğrendikleri teknik ve müzikal kazanımları sergileyebileceği bireysel veya grup performansları değerlendirilir. Örneğin mini konserler veya grup çalışmaları sırasında öğrencilerin topluluk içindeki rollerini nasıl yerine getirdikleri, grup içi uyum, teknik beceriler ve müzikal ifade becerileri gözlemlenir.

Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin bireysel gelişim hızları ve topluluk içindeki öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak farklı yaklaşımlar benimsenmiştir. Alternatif ölçme ve değerlendirme araçları; öğrencilerin öğrendiklerini yalnızca teknik yeterlilik açısından değil müzikal ve sanatsal ifadeye dönüştürerek grup içindeki etkileşimlerinde nasıl kullanabileceklerini değerlendirmeye odaklanır. Bağlama modülünde ölçme ve değerlendirme süreçleri sadece teknik doğruluğu değil öğrencinin müziği anlamlandırma, kendini ifade etme, grup içindeki rolünü benimseme ve estetik algısını geliştirme sürecini de kapsayan bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin geri bildirim odaklı ve gelişim temelli ölçme ve değerlendirme süreçlerini benimsemeleri beklenmektedir.

1.3.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

- Bağlama modülü, öğrencilerin topluluk içindeki çalma becerilerini geliştirmeleri için yapılandırılmıştır. Bu yaşantılar, öğrencilerin birlikte çalma deneyimlerini artırarak grup içindeki müzikal uyum ve etkileşim becerilerini kazanmalarını hedefler. Örneğin bir bağlama topluluğunda uyumlu bir şekilde çalabilmek için önce öğrencilerin bireysel olarak doğru ritmik anlayış ve nota okuma becerilerini kazanmış olmaları gerekmektedir. Bu temel yetkinlikler oluşturulduktan sonra müzikal ifadede ve grup dinamiklerinde uyum ortaya çıkar.
- Her bir topluluğun çalma teması planlanırken öğrencilerin topluluk içindeki etkileşim için gerekli bilgi ve becerilere sahip olup olmadığı değerlendirilmelidir. Öğrencilerin bağlama çalma becerilerini grup içinde uygulayabilmesi için sosyal ve duygusal hazırlıkları göz önünde bulundurulmalı, gerektiğinde eksik ya da hatalı öğrenmelerin giderilmesi için uygun çalışmalar yapılmalıdır.
- Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak öğrenme-öğretme sürecinin başında ön değerlendirme yapılması önemlidir. Bu; öğrencilerin grup içindeki rollerini üstlenebilecek, toplu icra sürecine uygun hâle gelmelerine yardımcı olur. Ayrıca önceki bilgilerle yeni öğrenilen beceriler arasında köprü kurulmalı, toplu icra süreçlerinin sosyal hayattaki yeri ve önemi öğrencilere anlatılmalıdır.
- Modern müzik eğitimi anlayışının getirdiği değişim ve dönüşümler, bağlama modülüne de yansımaktadır. Bağlama toplulukları; sadece teknik beceriyi değil aynı zamanda grup içindeki etkileşimi, birlikte yaratma sürecini ve müzikal estetiği de içeren bir deneyim sunmalıdır.
- Bağlama modülünde öğrenme-öğretme uygulamaları; toplu icra becerilerini geliştiren ve öğrencilerin müzikal farkındalıklarını artıran beceri, eğilim ve değerler bütünlüğü içinde planlanmalıdır. Bu uygulamalar, grup performanslarının kalıcılığını ve anlamını artırmak için topluluk içinde etkileşimi güçlendirecek aktiviteleri içermelidir. Bağlama modülünde grup içindeki diğer çalgılarla uyum içinde nasıl çalacakları öğretilmeli, grup sesini oluşturma ve dinleme becerileri kazandırılmalıdır. Her bir öğrencinin katkısının topluluğun genel müzikal ifadesine nasıl etki ettiğini anlaması sağlanmalıdır.
- Bağlama modülünde Türk müziği makamları da ele alınarak öğrencilerin geleneksel müzik kültürüne duyarlılık kazanmaları sağlanmalıdır. Bu süreç, grup içindeki her bireyin makamsal ifadeyi birlikte çalma içinde nasıl uyumlu bir şekilde kullanacağına yönelik çalışmalarla desteklenmelidir. Öğrenciler, makamsal çalma yetkinliklerini grup çalma sürecine entegre ederek topluluk içindeki müzikal ifade çeşitliliğine katkıda bulunurlar.

1.3.5. FARKLILAŞTIRMA

Bağlama modülünde öğrencilerin edinmesi beklenen müzikal beceriler genellikle aynıdır ancak her öğrencinin grup içindeki rolü, ilerleme hızı ve öğrenme tarzı farklılık gösterebilir. Bu nedenle farklılaştırma uygulamaları, her öğrencinin ihtiyaçlarına ve gelişim düzeyine göre uyarlanarak sunulmalıdır.

Farklılaştırmanın bir boyutu olan "zenginleştirme", grup içinde hızlı ilerleyen ve müzikal becerileri daha derinlemesine kavrayabilen öğrencilere yöneliktir. Bu öğrenciler; bağlama topluluğunda daha karmaşık ritmik yapılar, toplu icra teknikleri ve müzikal etkileşim konularında ileri düzeyde çalışmalar yapabilirler. Zenginleştirme faaliyetleri; öğrencilere farklı müzik türlerinde grup çalma deneyimleri kazandırmak, toplu icradaki liderlik becerilerini geliştirmek, daha yara-

tıcı projelerde yer almak gibi fırsatlar sunabilir. Ayrıca öğrencilerin teknolojiyi kullanarak toplu icra deneyimlerini dijital ortamda geliştirmelerine yönelik projelere yer verilebilir. Bağlama öğrencilerine özgü olarak geleneksel Türk müziği makamlarında derinleşme fırsatları sunulabilir ve bu öğrenciler, zenginleştirilmiş pratiklerle grup çalmada yaratıcı katkılarda bulunabilirler.

Farklılaştırmanın diğer boyutu olan “destekleme”, grup çalmada daha fazla rehberlik ve desteğe ihtiyaç duyan öğrencilere yöneliktir. Bu süreç; öğrencilerin toplu icra becerilerini geliştirmek için ekstra görsel ve işitsel kaynaklar sunmayı, grup içinde birlikte çalma deneyimini pekiştirmeyi ve bireysel rehberlik sağlamayı içerir. Öğrencilerin daha fazla pratik yapmalarına olanak sağlamak amacıyla, akran öğrenme yöntemleri ve grup içindeki küçük çalışma gruplarına yönlendirmeler de önemli bir destekleme biçimidir. Öğretmen, öğrencilerin toplu icra becerilerini geliştirmeleri için etkin rehberlik yaparak süreci daha verimli hâle getirebilir. Bağlama modülü özelinde, öğrencilerin bağlama tekniklerine daha fazla odaklanabilmesi için belirli egzersizlerle ve uygun nota okuma çalışmalarıyla destek sağlanabilir. Bunun için dinleme çalışmaları, nota okuma pratikleri ve uygulamalı çalışmalar yapılabilir.

Bağlama modülünde makamsal çalma becerileri de önemli bir yer tutar. Zenginleştirme kapsamında öğrencilerin farklı müzik kültürlerinde ve geleneksel toplu icra biçimlerinde makamsal geçişleri deneyimlemeleri ve bu yapıları anlamaları sağlanabilir. Ayrıca öğrencilere makamsal yapıları çalarken grup içindeki diğer üyelerle uyum içinde nasıl ifade edebilecekleri öğretilir. Destekleme sürecinde ise öğrencilerin makamsal yapıları daha kolay anlaması için dinleme ve nota okuma çalışmaları yapılabilir, pratikler düzenlenir ve bu çalışmalar grup içinde uygulanabilir. Bağlama öğrencileri için Türk müziği makamlarının ve modlarının grup çalma deneyiminde nasıl iç içe geçebileceği üzerine özel çalışmalar yapılabilir.

Öğretmenler hem zenginleştirme hem de destekleme faaliyetlerini öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak kapsayıcı bir anlayışla yürütmelidir. Bu faaliyetler, öğrencilerin bağlama modülündeki müzikal gelişimlerini desteklemek ve grup içindeki performanslarını iyileştirmek amacıyla önemli bir araçtır.

Öğretmenler hem zenginleştirme hem de destekleme faaliyetlerini, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak kapsayıcı bir anlayışla yürütmelidir. Bu faaliyetler, öğrencilerin bağlama modülündeki müzikal gelişimini destekleyip grup içi performansını iyileştirmede önemli bir araçtır.

1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

Tema temelli yaklaşımla hazırlanan bağlama modülü 1 ve 2. sınıflarda haftalık 1 ders saati 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda haftalık 2 ders saati uygulanacak şekilde planlanmıştır. Programda yer alan her sınıf düzeyi için tema isimleri "Bağlama Modülü Sınıflara Göre Temalar" tablosunda gösterilmiştir.

BAĞLAMA MODÜLÜ SINIFLARA GÖRE TEMALAR

	1. Tema	2. Tema	3. Tema	4. Tema
1. Sınıf	ÇALGILARI TANIYORUM	ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM	ÇALGIMI TANIYORUM (BAĞLAMA)	BAĞLAMADA TEMEL DAVRANIŞLAR
2. Sınıf	BAĞLAMADA RE PERDESİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA Mİ VE FA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA SOL VE LA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	
3. Sınıf	BAĞLAMADA TARTIMLARI UYGULUYORUM	BAĞLAMADA Sİ VE DO PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA 3 VE 5 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA SENKOPLU VURUŞLARI ÖĞRENİYORUM
4. Sınıf	BAĞLAMADA OKTAV NOTALARI ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA KOMA PERDELERİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA TEMEL MAKAMLARI ÖĞRENİYORUM	
5. Sınıf	BAĞLAMANIN TARİHİ GELİŞİMİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA SÜSLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA NİHAVENT MAKAMINI ÖĞRENİYORUM	
6. Sınıf	BAĞLAMA İLE TÜRKÜ SÖYLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA ÇARPMA VE ÇEKME TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM	BAĞLAMADA YEDİ VE DOKUZ ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM	
7. Sınıf	BAĞLAMADA İLERİ DÜZEY RİTMİK YAPILARI UYGULUYORUM	BAĞLAMADA TRİL TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM	BAĞLAMADA ZEYBEK TAVRINI UYGULUYORUM	
8. Sınıf	BAĞLAMADA ANKARA TAVRINI ÖĞRENİYORUM	BAĞLAMADA TEKE TAVRINI ÖĞRENİYORUM	REPERTUVAR OLUŞTURUYORUM	

Temaların işleniş sırası, içerdiği öğrenme çıktıları sayısı ve temaların süreleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

1. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. ÇALGILARI TANIYORUM	1	4	11
2. ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM	1	4	11
3. ÇALGIMI TANIYORUM (BAĞLAMA)	2	8	22
4. BAĞLAMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	2	17	48
Okul Temelli Planlama*	-	3	8
TOPLAM	6	36	100

2. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. BAĞLAMADA RE PERDESİNİ ÖĞRENİYORUM	2	8	22
2. BAĞLAMADA Mİ VE FA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	2	12	34
3. BAĞLAMADA SOL VE LA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	2	13	36
Okul Temelli Planlama*	-	3	8
TOPLAM	6	36	100

3. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. BAĞLAMADA TARTIMLARI UYGULUYORUM	1	20	28
2. BAĞLAMADA Sİ VE DO PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM	1	20	28
3. BAĞLAMADA 3 VE 5 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM	2	18	25
4. BAĞLAMADA SENKOPLU VURUŞLARI ÖĞRENİYORUM	1	10	13
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	5	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

4. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1.BAĞLAMADA OKTAV NOTALARI ÖĞRENİYORUM	1	10	14
2.BAĞLAMADA KOMA PERDELERİ ÖĞRENİYORUM	1	10	14
3.BAĞLAMADA TEMEL MAKAMLARI ÖĞRENİYORUM	3	48	66
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	5	72	100

5. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. BAĞLAMANIN TARİHİ GELİŞİMİNİ ÖĞRENİYORUM	1	8	11
2. BAĞLAMADA SÜSLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM	1	24	33
3. BAĞLAMADA NİHAVENT MAKAMINI ÖĞRENİYORUM	1	36	50
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	3	72	100

6. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. BAĞLAMA İLE TÜRKÜ SÖYLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM	1	36	50
2. BAĞLAMADA ÇARPMA VE ÇEKME TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM	1	16	22
3. BAĞLAMADA 7 VE 9 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM	2	16	22
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

7. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1.BAĞLAMADA İLERİ DÜZEY RİTMİK YAPILARI UYGULUYORUM	1	18	25
2.BAĞLAMADA TRİL TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM	1	14	19
3.BAĞLAMADA ZEYBEK TAVRINI UYGULUYORUM	1	36	50
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	3	72	100

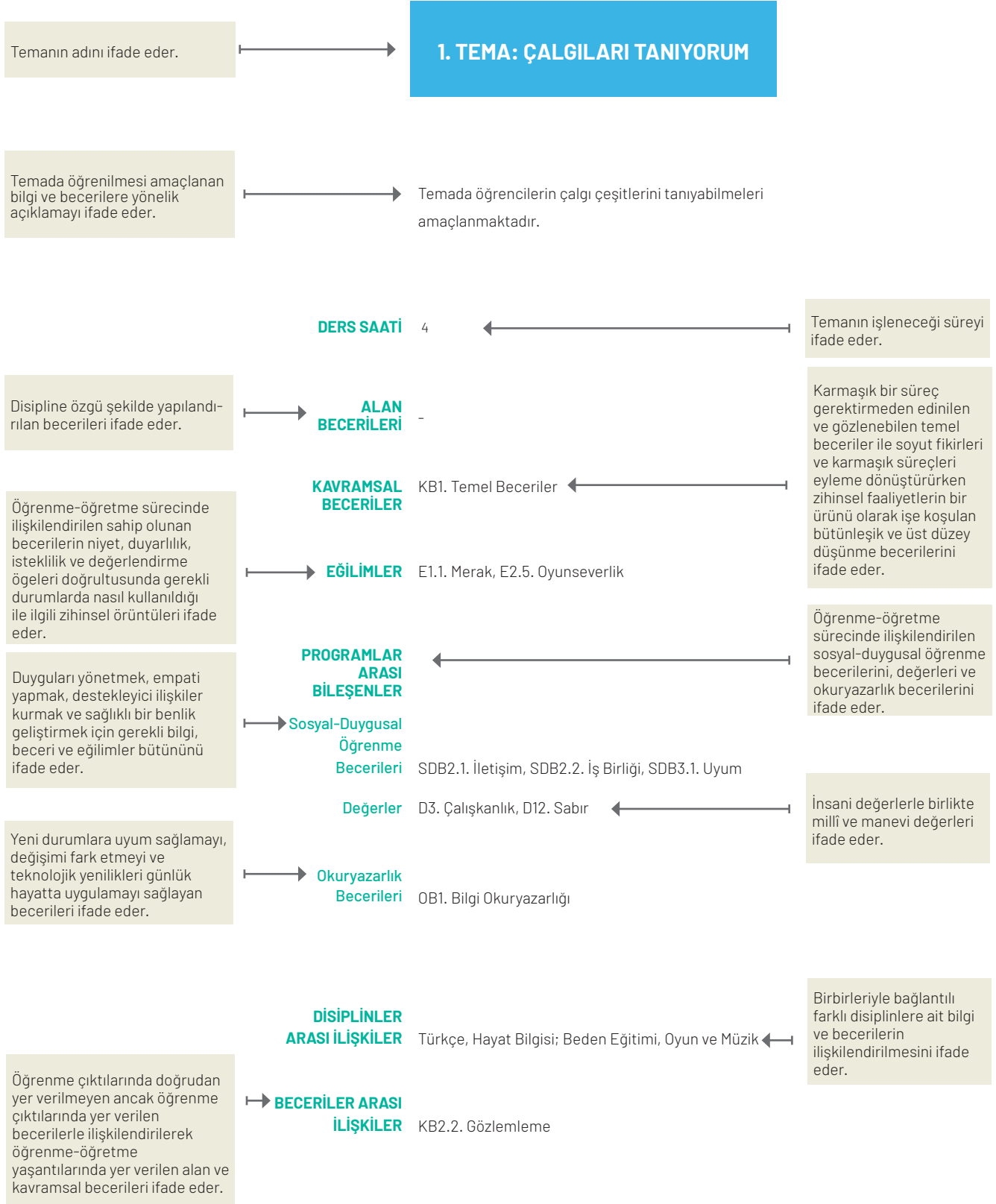
8. SINIF BAĞLAMA MODÜLÜ

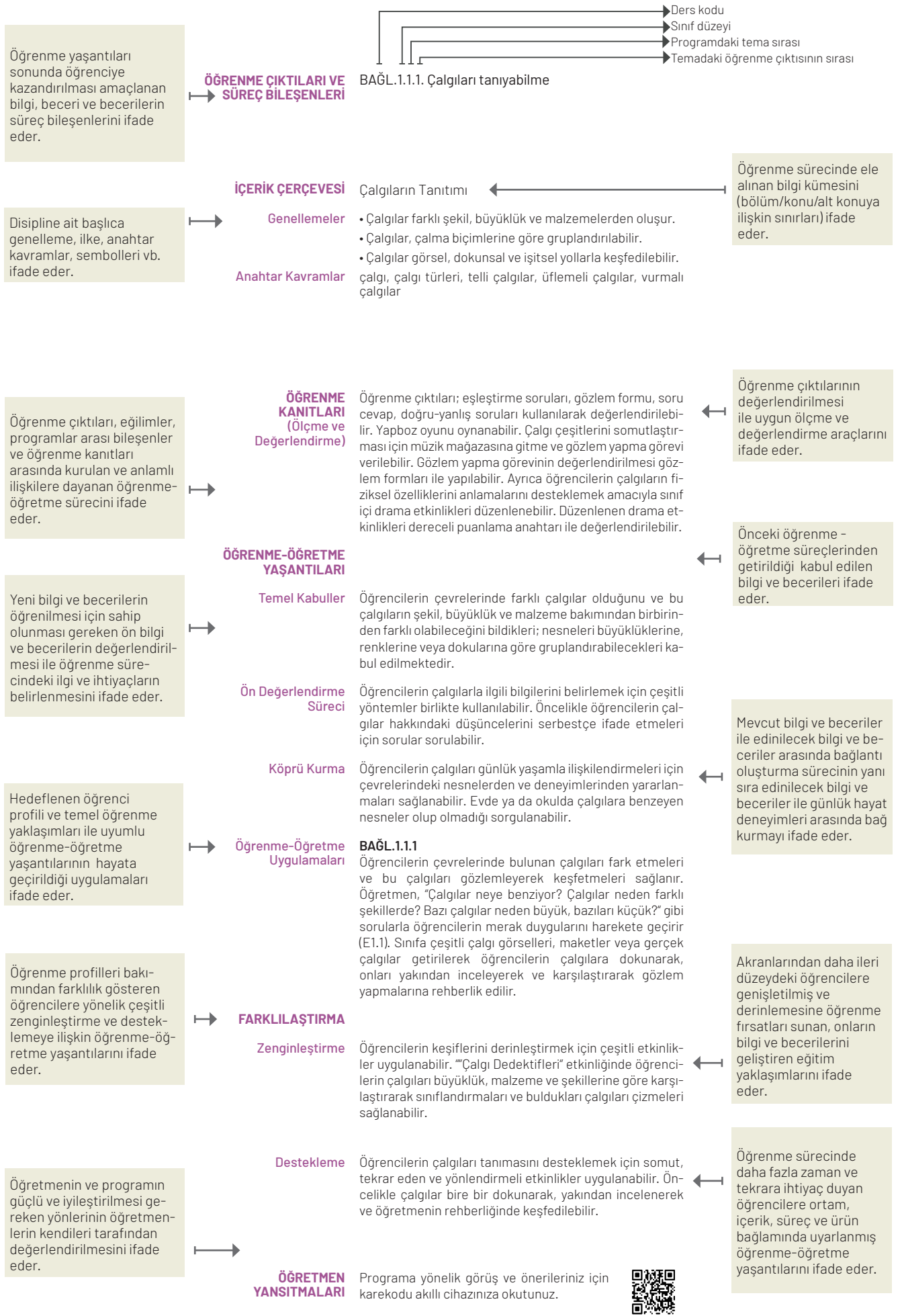
TEMA ADI	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. BAĞLAMADA ANKARA TAVRINI ÖĞRENİYORUM	1	24	39
2. BAĞLAMADA TEKE TAVRINI ÖĞRENİYORUM	1	24	39
3. REPERTUVAR OLUŞTURUYORUM	2	20	16
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
TOPLAM	4	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN YAPISI

Bağlama modülünün temalarının yapısı aşağıdaki infografikte verilmiştir.





2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI BAĞLAMA MODÜLÜNÜN SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALARI

1.SINIF

1. TEMA: ÇALGILARI TANIYORUM

Temada öğrencilerin çalgı çeşitlerini tanıyabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.1.1.1. Çalgıları tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgıların Tanıtımı

Genellemeler

- Çalgılar farklı şekil, büyüklük ve malzemelerden oluşur.
- Çalgılar, çalma biçimlerine göre gruplandırılabilir.
- Çalgılar görsel, dokunsal ve işitsel yollarla keşfedilebilir.

Anahtar Kavramlar

çalgı, çalgı türleri, telli çalgılar, üflemeli çalgılar, vurmali çalgılar

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; eşleştirme soruları, gözlem formu, soru cevap, doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Yapboz oyunu oynanabilir. Çalgı çeşitlerini somutlaştırması için müzik mağazasına gitme ve gözlem yapma görevi verilebilir. Gözlem yapma görevinin değerlendirilmesi gözlem formları ile yapılabilir. Ayrıca öğrencilerin çalgıların fiziksel özelliklerini anlamalarını desteklemek amacıyla sınıf içi drama etkinlikleri düzenlenebilir. Düzenlenen drama etkinlikleri dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevrelerinde farklı çalgılar olduğunu ve bu çalgıların şekil, büyüklük ve malzeme bakımından birbirinden farklı olabileceğini bildikleri; nesneleri büyüklük, renk veya dokularına göre gruplandırabilecekleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin çalgılarla ilgili bilgilerini belirlemek için çeşitli yöntemler birlikte kullanılabilir. Öncelikle öğrencilerin çalgılar hakkındaki düşüncelerini serbestçe ifade edebilmeleri için öğrencilere sorular sorulabilir. Örneğin “Daha önce hiç çalgı gördünüz mü? Hangi çalgıları biliyorsunuz? Çalgılar neye benzer?” gibi sorularla öğrencilerin çalgılarla ilgili farkındalık düzeyleri ve ön bilgileri değerlendirilebilir. Ardından öğrencilerin görsel algılarını ölçmek amacıyla çalgılarla ilgili bildiklerini çizimleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin çalgıları günlük yaşamla ilişkilendirmeleri için çevrelerindeki nesnelerden ve deneyimlerinden yararlanmaları sağlanabilir. Evde ya da okulda çalgılara benzeyen nesneler olup olmadığı sorgulanabilir. Örneğin tencerelerin büyüklük farkı ya da oyuncakların sert-yumuşak oluşu üzerinden çalgıların farklı boyut ve malzemelerden yapılabileceği vurgulanabilir. Ayrıca düşün, okul ya da televizyonda gördükleri çalgılar sorularak öğrencilerin gözlemleriyle benzerlik kurmaları desteklenebilir.

“Büyük çalgılar nerede durur, küçük çalgılar nerede saklanır? Tahta bir çalgıyla metal bir çalgı nasıl farklı görünebilir?” gibi sorular yöneltilerek çalgıların fiziksel özelliklerine yönelik dikkatleri çekilebilir. Ayrıca gündelik yaşamda kullanılan bazı eşyalarla çalgıların benzer olabileceği keşfedilebilir. Örneğin “Bazen büyük bir kutu ya da tahta parçası gördüğümüzde ona dokunmak isteriz. Çalgılar da farklı dokularda olabilir mi?” sorusuyla çalgıların yüzey özellikleri fark ettirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.1.1.1

Öğrencilerin çevrelerinde bulunan çalgıları fark etmeleri ve bu çalgıları gözlemleyerek keşfetmeleri sağlanır. Öğretmen, “Çalgılar neye benziyor? Çalgılar neden farklı şekillerde? Bazı çalgılar neden büyük, bazıları küçük?” gibi sorularla öğrencilerin merak duygularını harekete geçirir **(E1.1)**. Sınıfa çeşitli çalgı görselleri, maketler veya gerçek çalgılar getirilerek öğrencilerin çalgılara dokunarak, onları yakından inceleyerek ve karşılaştırarak gözlem yapmalarına rehberlik edilir. “Bu çalgı sert mi yumuşak mı? Bu çalgının yüzeyi düz mü? Bu çalgının şekli nasıl?” gibi sorularla çocukların dikkat etmeleri gereken noktalar belirlenir. Öğrenciler; çalgılara dokunarak, çalgıların büyüklüklerini kıyaslayarak ve onları farklı açılardan inceleyerek gözlem yaparlar. Öğretmen, çocukların gözlem yaparken kullanabilecekleri araçları tanıtır (büyüteç ile yakından bakma, gözleri kapatarak dokunarak hissetme, çalgıları farklı açılardan inceleme vb.). Öğrenciler, gözlemlerini sözlü olarak ifade eder ve öğrendiklerini paylaşır **(SDB2.1)**. Öğrenciler, çalgılar hakkında daha fazla bilgi edinme ihtiyacını fark eder ve öğretmenlerine veya arkadaşlarına sorular yöneltir **(OB1)**. Öğrenciler, çalgıları dikkatlice gözlemleyerek sabırla incelemelerini tamamlar **(D12.3)**. Not alma yerine gözlem sonuçları sınıfta eğlenceli grup etkinlikleriyle ve oyunlarla kaydedilir **(E2.5)**. Büyük çalgılar bir köşeye, küçük çalgılar başka bir köşeye konur. Tahta çalgılar bir tarafa, metal çalgılar başka bir tarafa ayrılır. Öğretmen, çocuklarla çalgıları benzer özelliklerine göre sınıflandırır ve basit şekiller veya renkli kartlarla gösterir **(KB2.2)**. Öğrenciler, verilen görevleri özenle ve çalışkanlıkla tamamlamak için çaba gösterir **(D3.4)**. Çocukların öğrendiklerini hatırlamalarını kolaylaştırmak için çalgılar büyüklük, malzeme veya şekillerine göre gruplanarak bir poster hazırlanır. Bu süreçte öğrenciler arkadaşlarıyla iş birliği yaparak çalgıları sınıflandırır ve fikirlerini paylaşır **(SDB2.2)**. Öğrenciler çalgıları renk, doku, büyüklük gibi fiziksel özelliklerine göre sınıflandırdıktan sonra öğrencilerin bu çalgıları çalma biçimlerine göre gruplamaları sağlanır. Öğretmen, “Bazı çalgılar neden tokmakla çalınıyor, bazıları elle tutuluyor, bazıları üfleniyor?” sorusuyla öğrencilerin çalgı türlerini keşfetmelerine rehberlik eder. Öğrenciler, elleriyle vurduklarında veya salladıklarında ses çıkaran çalgıları (davul, tef, marakas vb.) fark ederler. Öğrenciler, telleri gerilmiş ve parmakla ya da yayla titreştirilen çalgıları (gitar, keman, arp vb.) gözlemler. Öğrenciler, üflenerek çalınan çalgıları (flüt, melodika vb.) fark ederler. Bu süreçte çalgıların yapısal ve çalma biçimine dayalı farklılıkları gözlemlenir. Öğretmen, öğrencilerin çalgılara dokunarak ve çalgıların hareketlerini inceleyerek hangi gruba ait olduğunu anlamalarına yardımcı olur **(SDB3.1)**. Öğrenciler, çalgıların benzerlik ve farklılıklarına dair gözlemlerini hareket, görsel veya oyunlarla ifade ederler. Vurmalı çalgıları taklit eden bir hareket yaparak tanımlarlar. Telli çalgılar için hayali bir gitar çalma hareketi yaparlar. Üfleli çalgılar için üfleme hareketi yaparak türünü gösterirler. Dersin sonunda öğretmen, “Hangi çalgılar tokmakla çalınıyor? Hangi çalgılar üflenerek çalınıyor? Telli çalgılar nasıl görünüyor?” gibi sorularla öğrencilerin gözlemlerini pekiştirir. Öğrencilerin öğrenme sürecindeki gelişimlerini değerlendirmek için gözlem formları, kontrol listeleri ve akran değerlendirme yöntemleri kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin keşiflerini derinleştirmek için çeşitli etkinlikler uygulanabilir. “Çalgı Dedektifleri” etkinliğinde öğrencilerin çalgıları büyüklük, malzeme ve şekillerine göre karşılaştırarak sınıflandırmaları ve buldukları çalgıları çizimleri sağlanabilir. “Çalgı Modelleme Atölyesi” etkinliğinde ise oyun hamuru, kâğıt, karton gibi malzemelerle çalgı modelleri oluşturulabilir; bu çalgıların neden bu şekilde tasarlandığını tartışabilirler. Öğrencilerin analitik düşünmelerini sağlamak için “Kendi Çalgı Sınıflandırmamı Yapıyorum” etkinliği yaptırılabilir; burada çalgılar, öğrencilerin belirlediği kriterlere göre gruplanabilir. Günlük hayatla ilişkilendirme amacıyla “Çalgılar Nerede Kullanılır?” etkinliğinde çalgıların farklı ortamlarda nasıl yer aldıkları hakkında gözlemler paylaşılabilir.

Destekleme Öğrencilerin çalgıları tanımasını desteklemek için somut, tekrar eden ve yönlendirmeli etkinlikler uygulanabilir. Öncelikle çalgılar bire bir dokunarak, yakından incelenerek ve öğretmenin rehberliğinde keşfedilebilir. Öğrencilere “Bu çalgı büyük mü küçük mü? Bu çalgının yüzeyi nasıl? Bu çalgı hangi malzemeden yapılmış olabilir?” gibi net ve basit sorular yöneltilerek öğrencilerin gözlem yapmaları sağlanabilir. Öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırmak için çalgılar, belirgin fiziksel özelliklerine göre gruplandırılarak (sadece büyük çalgılar, sadece tahta çalgılar) sunulabilir. Öğrencilerin karşılaştırmalar yaparak farklılıkları fark etmeleri için büyük-küçük, sert-yumuşak gibi ikili eşleştirme oyunları oynatılabilir. Öğrencilerin kavramları pekiştirmesi için “Çalgıyı Bul” etkinliği uygulanabilir. Öğretmen, “Bu çalgı tahtadan yapılmış ve büyüktür.” gibi ifadelerle öğrencilerin doğru çalgıyı seçmesini sağlayabilir. Basit resimli kartlar, somut objeler ve eşleştirme etkinlikleriyle öğrenme desteklenebilir. Öğrencilerin gözlemlerini aktarmaları için çizim, yapıştırma ve parça tamamlama etkinlikleri kullanılabilir. Öğrenciler çalgıları çizer, basit modeller yapabilir veya çalgı görsellerini büyük-küçük, sert-yumuşak gibi özelliklerine göre ayrılmış panolara yerleştirilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM

Temanın içeriğini çalgı seslerini ayırt etme oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin çalgı türlerinin tınılarını tanımlarına dair belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL BECERİLER KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme , E3.2. Odaklanma, E3.9. Şüphe Duyma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Hayat Bilgisi, Okul Öncesi, Türkçe

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.1.2.1. Çalgıların seslerini ayırt edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgılara Özgü Tınları Ayırt Etme
Sesin Oluşumunu Anlama

Genellemeler

Öğrencilerin hem görsel hem de işitsel algılarını geliştirmelerine, farklı tınları ve yapılarını tanıyarak müziksel farkındalıklarını artırmalarına olanak tanır.

Anahtar Kavramlar

çalgı, ses, tını, titreşim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, gözlem formu, eşleştirme soruları ve açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilere sesin oluşumu, çalgıların tınları ve ses ayırt etme becerilerini geliştirmeye yönelik performans görevi verilebilir. Bu görevlerin değerlendirilmesi için dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir. Öğrencilerin sesleri doğru ayırt etme, çalgıların yapısal özelliklerini keşfetme ve çevrelerindeki sesleri fark etme becerileri; gözlem formu veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çalgıların şekillerini bildikleri ve bu şekiller ile isimleri ilişkilendirebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

“Sesleri nasıl duyduğumuzu biliyor musunuz? Bir sesi duyduğunuzda o sesin nereden geldiğini nasıl anlarsınız? Hangi müzik aletlerini biliyorsunuz? Mutfakta yemek yaparken duyduğunuz seslerle dışarıdaki araba sesleri arasında nasıl farklar var? Sabah uyandığınızda duyduğunuz ilk ses nedir? İnsanlar nasıl konuşur? Konuştuğumuzda hangi organlarımız çalışır?” gibi sorular sorularak öğrencilerin önceki öğrenmeleri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere bir kedi miyavladığında ya da bir köpek havladığında onları görmeseler de seslerinden nasıl ayırt edebildikleri sorulabilir. Bu örnekten yola çıkılarak çalgıların da yapısal özelliklerine göre farklı tınlara sahip olduğu ve bu sayede ayırt edilebildiği ifade edilebilir. Ayrıca hayvanların işitme aralıklarını tanıtmak için örnek sesler dinletilip öğrencilerin deneyimlerinden yararlanmaları sağlanabilir. Böylece işitmenin yaşamı algılamadaki rolü günlük örneklerle pekiştirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.1.2.1

Öğretmen; sınıfa diyaazon, tef, ksilofon, melodika ve flüt getirerek öğrencilerin dikkatini çeker ve odaklanmalarını ister (**E3.2**). Daha sonra öğrencilere sesin nasıl oluştuğuna dair açık uçlu sorular sorulur (**E3.9**). Öğrencilerin kendi aralarında tartışmaları ve bu sırada saygılı olup başkasının onurunu zedeleyecek söz ve davranışlardan kaçınmaları beklenir (**SDB2.1, D14.1**). Öğrencilere yönlendirici sorularla beyin fırtınası yapmaları istenir ve bu süreç sonunda doğadaki tüm seslerin kaynağında titreşim olduğu sonucuna varılması beklenir (**KB2.10**). Kaynağında yalnızca titreşim olan her hareketin ses oluşturduğuna dikkat çekilir. Ayrıca sesin oluşumuyla ilgili kısa bir belgesel film akıllı tahta aracılığıyla izletilir (**OB4**). Oksijen olmadan titreşimin tek başına ses oluşturamayacağı ve bu nedenle uzayda sesin olmadığı vurgulanır. Öğrencilerden bu konuyu anlatan ve aileleriyle birlikte izleyebilecekleri kaynaklara ulaşmaları, anladıklarını sınıfta paylaşmaları istenir (**E3.4, SDB2.1**). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğretmen, sınıfa susarak girer ve yalnızca jest ve mimikleriyle bir şeyler ifade etmeye çalışır. Bunu yaparken oturma, kalkma gibi belli komutları da ekler ve öğrencilerde merak uyandırır (**E1.1**). Ardından insan sesinin iletişimdeki önemi ve rolü, günlük yaşam deneyimleri üzerinden aktarılır.

Öğrencilerden insan sesinin oluşurken hangi süreçlerden geçtiğini düşünmeleri beklenir. "Konuşmamızı oluşturan organlarımız sizce nelerdir?" gibi açık uçlu sorularla öğrencilerin insan sesinin bir oluşum sürecinden geçtiğini fark etmeleri sağlanır. Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere "İnsanların sesini diğerlerinden farklı kılan nedir? Bir sesin kedi sesi olduğunu nasıl anlarız?" gibi sorular sorulur. Bu sorularla sesin tını özelliklerinin o sesi benzersiz kıldığından bahsedilir. İnsan kafatasının içindeki boşlukların her insanda benzerlik gösterse de birbirinden farklı olduğu ifade edilir. Ayrıca bu boşluklarda yankılanan sesin ağız, dil ve diş yapısıyla benzersiz bir hâl aldığı; yakınlarımızın seslerini konuştuklarında onları görmesek bile bu şekilde ayırt edebileceğimiz vurgulanır. Öğrencilerden etkin bir şekilde dinlemeleri beklenir (**SDB2.1**).

Çalgıların da kendine özgü tınları olduğu ve bu tınların aynı insan sesi gibi yapısal özelliklerinden kaynaklı olarak birbirinden ayrıldığı ifade edilir. Bir önceki temada dokunsal ve görsel olarak öğrendikleri çalgıların sesleri dinletilir. Yapı bakımından farklılıklarına dikkat çekilir ve öğrencilere dikkatli dinlediklerinde bu sesleri ayırt edebilecekleri söylenir. Bu süreç, öğrencilere bu konuda güven duymaları için bir fırsat sunar (**E1.5**). Ardından çalgıların yapısal özelliklerine bağlı olarak nasıl ses çıkardıklarına dair görsel ve işitsel kaynaklar akıllı tahta aracılığıyla sunulur.

Son olarak öğrencilere sunulan çalgıların yalnızca sesleri dinletilir ve tahminde bulunmaları istenir. Bu süreçte eşleştirme kartları kullanılabilir ve süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Melodika, flüt gibi çalgılar öğrencilere verilerek onlardan değişik sesler çıkarmaları beklenebilir.

Bir gitarın tellerini veya bir tefin üzerindeki deri kısmı göstererek sesin bu yapılar aracılığı ile nasıl titreşim ürettiğini açıklayabilir.

Öğrenciler, sesin oluşumuna dair farkındalık kazanmaya yönelik küçük çalışmalar yapabilirler. Örneğin evdeki lastik, karton gibi geri dönüşüm malzemeleri ile basit müzik aletleri yapmaları ve bunlarla ses üretmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere sesin oluşumuyla ilgili resimli ve renkli görseller gösterilebilir. Öğrencilere sesin titreşimlerden kaynaklandığını anlatan basit bir hikâye ya da kısa bir çizgi film izletilebilir. Bu hikâye veya filmde sesin nasıl oluştuğu, nesnelerin titreşerek ses çıkardığı örneklerle anlatılabilir. “Hangi çalgıdan geliyor?” gibi basit dinleme oyunları ile çalgıların sesleri ayırt edilir. Çalgıların seslerini dinlerken öğrencilerin el işaretleri veya ritmik hareketler yaparak geri bildirimde bulunmaları sağlanabilir. Öğrencilerin seslerin nasıl oluştuğunu anlatan basit deneyler yapması sağlanabilir. Örneğin basit bir ses kaynağı olan bir telin titreşmesini izleyerek öğrenciler, sesin titreşimle oluştuğunu keşfedebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: ÇALGIMI TANIYORUM (BAĞLAMA)

Temanın içeriğini bağlama çalgısının tanımı, özellikleri ve sesi oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin bağlama çalgısını tanımlarına dair belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL

BECERİLER KB2.5. Sınıflandırma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Hayat Bilgisi, Okul Öncesi, Matematik

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.1.3.1. Bağlamayı oluşturan bölümleri ve bağlamanın yapısını sınıflandırabilme

- a) Bağlamanın bölümlerini ve yapısını belirler.
- b) Bağlamanın bölümlerini ve yapısını ayırır.
- c) Bağlamanın genel yapısını tasnif eder.
- ç) Bağlamanın bölümlerini ve yapısını adlandırır.

BAĞL.1.3.2. Bağlamanın tel ve perde ilişkisi ile ilgili gözleme dayalı tahmin yapabilme

- a) Bağlamadaki tel gruplarını ve perdeleri birbirleriyle ilişkilendirir.
- b) Bağlamadaki perdelerin tel gruplarına göre basılarak üretildiği ses ile ilgili çıkarımlar yapar.
- c) Bağlamadaki perdelerin ses oluşumları ile ilgili yargıda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamanın Bölümleri ve Yapısı

Tel

Perde

Genellemeler

Bağlamanın bölümleri, yapısı ve tel-perde ilişkisi hakkında bilgi sahibi olmak; çalgıyı derinlemesine anlamaya ve sesin nasıl üretildiği konusunda bilinçli çıkarımlar yapmaya olanak tanır.

Anahtar Kavramlar

perde, tel

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamanın bölümlerini tanıtan sunum yapmaları istenilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevresinde gördüğü çalgılardan bağlamayı bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere nota isimlerini daha önce duyup duymadıkları sorulabilir. Bağlama çalgısının bölümlerine ve icrasına ilişkin kısa cevaplı sorular sorularak gerektiği noktalarda yönlendirmeler yapılabilir. Bağlamanın fiziki parçalarına ve genel müzik bilgisine dair sorular yöneltilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları nesneler üzerinden bağlamanın yapısı ile ilişki kurmaları sağlanabilir. Örneğin odaların bir evi oluşturduğu gibi sap, tekne, göğüs ve burguluk bölümlerinin de bağlamayı oluşturduğu vurgulanabilir. Benzer şekilde kitap rafında bulunan farklı boyuttaki kitapların nasıl bir bütün oluşturduğu örneğiyle bağlamanın bölümlerinin sınıflandırılması desteklenebilir.

Bağlamanın tel ve perde ilişkisini anlamaları için de öğrencilerin deneyimlerinden yararlanılabilir. Örneğin farklı uzunluktaki iplerin gerilmesiyle çıkan sesler üzerinden tellerin kalın-ince ses üretimi açıklanabilir. Ayrıca flüt veya düdükteki deliklerin kapatılıp açılmasıyla sesin değişmesi örneği verilerek perdelerin tellerle ilişkisinin anlaşılması sağlanabilir. Böylece öğrenciler, daha önce karşılaştıkları ses deneyimlerinden yola çıkarak bağlamadaki tel-perde ilişkisini anlamlandırabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.1.3.1

Öğretmen, öğrencilerin ilgisini toplamak için sınıfa çeşitli müzik enstrümanlarının görsellerini ve ses kayıtlarını getirir **(OB4)**. Öğrencilerin grup iletişimde bulunmaları için bağlamanın bir fotoğrafını gösterip "Bu enstrüman hakkında neler biliyoruz?" diye sorulabilir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin birbirlerinin verecekleri yanıtları merak etmeleri sağlanır **(E.1.1)**. Öğrencilere bağlamanın gerçek bir örneği ya da modeli üzerinde gösterilir. Öğretmen bağlamanın her bir bölümünü (tekne, sap, burgular, teller, perdeler vb.) göstererek bunların isimlerini söyler ve bu kısımların işlevlerini açıklar **(SDB2.1, OB1)**. Öğretmen öğrencilerin sırayla bağlamayı tutmalarını ve farklı bölümlerine dokunmalarını sağlar. Öğretmen, her bölümün farklı bir dokusu olduğunu vurgular ve öğrencilerden hissettikleri farkları paylaşımlarını ister **(D7.1)**. Bağlamanın farklı türlerini tanımak için görsel kartlarla bir oyun düzenlenebilir. Öğrenciler doğru cevabı verdikçe ilerler **(E2.5)**. Yapılan çalışmalar; etkileşimli oyunlar, gözlem formu, kontrol listesi gibi araçlar kullanılarak değerlendirilebilir.

BAĞL.1.3.2

Bağlamadaki tel sayısı ve tel grupları ile ilgili öğrencilere bilgi verilir. Bağlamada alt, orta ve üst tel gruplarının tel sayıları gözlem yoluyla öğrencilere anlatılır **(OB1)**. Öğretmen, bağlamada örnek eserler çalarak öğrencilerin bağlamadaki telleri ve sap üzerindeki perdelerin seslerini duymalarını sağlar. Öğrencilerin bu süreçte gerçekleştirdikleri gözlemleri önceki bilgileriyle ilişkilendirmeleri sağlar. Tellerin perde üzerindeki ses değişimleri ile ilgili öğrencilerin düşüncelerini sorar. Örneğin "Bağlamanın tellerine dokunduğunda nasıl bir ses çıktı?" gibi sorularla öğrencilerin katılımı teşvik edilerek çıkarım yapmaları sağlanır **(SDB2.1, SDB3.1, D3.4)**. Öğrenciler, bağlamadaki tel sayıları ve perde seslerini keşfederek grup çalışmalarıyla öğrendiklerini arkadaşlarına sunar ve bilgi alışverişi yaparlar **(SDB2.1)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden bağlamayı diğer çalgılarla ilişkilendirerek yapısı bakımından telli ve perdeli olan enstrümanlardan örnekler vermeleri istenebilir.

Öğrencilerin bağlamayı diğer telli enstrümanlarla (gitar, ud vb.) karşılaştırarak her birinin ses üretme mekanizmalarını ve müzikteki yerlerini fark etmeleri beklenebilir.

Destekleme Bağlamanın yapısını görsel olarak kavramalarına yardımcı olmak için öğrencilere bağlamanın her bir bölümünü çizme görevi verilebilir.

Öğrencilere çizimlerini grup arkadaşlarına tanıtarak her bölümün işlevini açıklama görevi de verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



4.TEMA: BAĞLAMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

Temada bağlamanın doğru tutuş tekniğine göre sağ ve sol elin konumlandırılması ve tezene çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 17

ALAN BECERİLERİ -

KAVRAMSAL

BECERİLER KB2.5. Sınıflandırma, KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.1.4.1. Bağlamada sağ ve sol elin tutuşunu sınıflandırabilme

- a) Bağlamada sağ ve sol elin tutuşuna ilişkin ölçütler belirler.
- b) Bağlamada sağ ve sol elin tutuşuna ilişkin verileri ayırır.
- c) Bağlamada sağ ve sol elin tutuş biçimini tasnif eder.
- ç) Bağlamada sağ ve sol elin tutuş biçimini adlandırır.

BAĞL.1.4.2. Bağlamada boş teller üzerinde sağ bilek kullanabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamanın Tutuş Şekli
Bağlamadaki Boş Teller
Sağ Bilek Tekniği

Genellemeler

Bağlamada sağ ve sol elin tutuş tekniklerini uygularken rahatlık ve kontrol sağlayarak enstrüman üzerindeki hakimiyeti geliştirir.

Anahtar Kavramlar

tezene (mızrap)

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamanın bölümlerini tanıtan sunum yapmaları istenilebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamanın şeklini ve sağ el ile çalınması gereken bölümü bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bağlamayı doğru tutuş tekniğine göre sağ ve sol ellerini konumlandırabilmeleri ve temel tezene çalma tekniğini uygulayabilmeleri için çeşitli sorular sorulabilir ve kısa uygulamalar yaptırılabilir. Örneğin "Sizce bağlama nasıl tutulur?", "Sağ ve sol elinizi hangi konumda tutarsınız?", "Tezene ile basit bir vuruş yapabilir misiniz?" gibi sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden bağlamayı nasıl tuttuklarını hatırlamaları istenebilir. "Sence bağlamayı tutarken sağ el nerede olur, sol el ne yapar?" gibi sorularla önceki gözlemlerinden yararlanmaları sağlanabilir. Günlük yaşamdan hareketle "Ayna karşısında saçını tararken ya da diş fırçalarken ellerinin yansımalarına dikkat ettin mi?" sorusu yöneltilerek bağlama tutuşunda aynadan faydalanabilecekleri vurgulanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.1.4.1

Öğretmen, bağlama ile örnek eserler çalarak öğrencilerin gözlem yoluyla bağlama tutuşu hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar. Bu sırada çeşitli görsellerden yararlanılarak sağ ve sol elin bağlamadaki konumları hakkında öğrencilerde farkındalık oluşturulur (**OB4**). Öğrenciler, bu ölçütleri kendi kelimeleriyle ifade edebilir. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde bağlamanın tutuş pozisyonunu inceler ve doğru pozisyonu anlamak için belirlenen

ölçütlere uygun hareketler yapar. Öğrenciler, bağlama tutuşuna dair önemli detayları gözlemleyerek veri toplar ve aynada kendilerini izleyerek bu bilgileri uygular **(E1.5, OB4)**. Öğrenciler, doğru tutuşa yönelik gözlemledikleri pozisyonları sınıflandırır ve basit bir kontrol listesi oluşturur. Örneğin “Sağ el pozisyonu doğru mu?”, “Sol elin konumu uygun mu?” gibi maddeler içeren bir liste kullanarak her pozisyonu kaydedebilir **(SDB1.2)**. Öğrenciler birbirlerinin tutuşunu gözden geçirebilir ve doğru pozisyonları sınıflandırarak birbirlerini değerlendirebilir **(SDB2.1, D4.1)**.

BAĞL.1.4.2

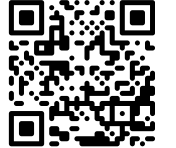
Öğretmen, öğrencilerin boş tel gruplarını görseller aracılığıyla fark etmelerini sağlar. Öğrencilere tezene (mızrap) tanıtılır **(OB4)**. Tezenenin nasıl tutulacağı ve nasıl vurulacağı gösterilir. Öğrenciler, tezenenin tutuluşunu ve sağ bilek ile kullanımını uygulamalı bir şekilde öğrenirler. Öğretmen bağlama üzerinde tezene ile aşağı-yukarı tekniğini gösterir. Öğrencilerin gözlem yoluyla bu tekniği uygulaması beklenir **(SDB2.1)**. Sağ elleriyle bağlamada tezeneyi nasıl hareket ettireceklerini denerler **(D3.4)**. Öğrencilere gruplar hâlinde sağ bilek alıştırmaları yaptırılarak tezeneyi doğru tutuş tekniği güçlendirilir **(D3.2)**. Öğretmen, her öğrencinin bağlamayı doğru tutma ve tezene ile çalma tekniği becerisini gözlem formuyla değerlendirerek öğrencilere tezene ile çalma tekniklerini uygulamada geri bildirim alma fırsatları verir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Mızrap hareketlerinin öğretiminde davul, darbuka, tef gibi ritim araçlarıyla verilen ritim kâğıtlarına, boş tellerde tezeneyle ritmik eşlik etmeleri sağlanabilir.

Destekleme Bağlama tutuşuna dair görsel bilgiler içeren posterler sınıf duvarlarına asılabilir, fotoğraf ve video analizi yapılabilir, bağlama tutuşu ve el pozisyonları hikâyeleştirilerek öğrencilerin bu konuyu eğlenceli bir şekilde öğrenmesi sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. SINIF

1. TEMA: BAĞLAMADA RE PERDESİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada re sesinin bağlamadaki perde yerini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.2.1.1. Bağlamada re perdesini çalabilme

- Bağlamada re perdesini çözümler.
- Bağlamada re perdesi ile duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Bağlamada re perdesi üzerinde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Bağlamada re perdesinde müziksel bileşenleri uygular.

BAĞL.2.1.2. Bağlamada dörtlük ve sekizlik notaları tezene ile çalabilme

- Bağlamada re perdesindeki dörtlük ve sekizlik notaları çözümler.
- Bağlamada re perdesindeki dörtlük ve sekizlik notaları çalarken doğru duruş ve tutuş pozisyonunu uygular.
- Bağlamada re perdesindeki dörtlük ve sekizlik notaları tezene ile çalar ve çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Bağlamada re perdesindeki dörtlük ve sekizlik notaları müziksel bileşenlerle birlikte uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Re Perdesi

Dörtlük Notalar

Sekizlik Notalar

Genellemeler

Bağlamada re perdesinde dörtlük ile sekizlik notaları tezene ile çalma becerilerini uygulayarak teknik ve müzikal yeterliliğini geliştirir.

Anahtar Kavramlar

nota, perde, süre, vuruş

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamanın bölümlerini tanıtan sunum yapmaları istenilebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada olan her bir perdenin bir nota karşılığı olduğunu öğrendikleri ve tezene vuruş tekniğini uygulayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bağlamanın hangi müzik topluluklarında yer alabildiği sorulabilir. Bu toplulukları oluşturan her bir unsurun nasıl bir enstrüman olabildiğiyle ilişki kurulabilmekte ve enstrümanları oluşturan unsurların da parçalar olabildiği ifade edilerek öğrencilerden bağlamanın bölümlerini ve bu bölümler arasındaki ilişkileri açıklayabilmeleri istenebilir. Daha sonra öğrencilerin bağlamayı ve tezeneyi nasıl tutabildikleri sorulabilir ve ritim kalıpları hakkında bilgilendirme yapılarak önceki öğrenmelerini hatırlayabilmeleri sağlanabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamdan örneklerle bağlantı kurmaları sağlanabilir. Örneğin yürürken attıkları adımların düzenli aralıklarla gerçekleşmesi, dörtlük ve sekizlik notaların süre değerleriyle ilişkilendirilebilir. "Bir marşı ritmine uygun şekilde alkışladığında uzun ve kısa vuruşları ayırt edebildin mi?" sorusuyla öğrencilerin önceki deneyimlerinden yararlanmaları sağlanabilir. Öğrencilerin daha önce öğrendikleri duruş ve tutuş pozisyonlarını hatırlamaları istenerek bu becerileri re perdesinde uygulamaları teşvik edilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları BAĞL.2.1.1

Bağlamanın sap üzerindeki re perdesinin konumu görseller aracılığıyla gösterilir (OB4). Öğrencinin re perdesinin konumuna odaklanması sağlanır (E3.2). Bu notaya basmak için sol elin 1. parmağının kullanılacağını bilir. Öğrencilere bağlamada re perdesine basmaları için rehberlik edilir ve pozisyon gösterilir. Her öğrenciye sırasıyla bağlamada re perdesine parmağını konumlandırma fırsatı verilir. Öğretmen, öğrencinin doğru sesi çıkarıp çıkarmadığını gözlemler ve gerektiğinde el veya parmak pozisyonunu düzeltir. Öğrenciler, re perdesine bastıktan sonra alıştırma ile nota çalma çalışması yapar. Çalgıya özgü teknikleri kullanarak ezgisel yapıya uygun bir şekilde çalma becerilerini geliştirir (D3.4, OB9). Öğrencilere re perdesine doğru basma, nota çalma ve ezgisel yapıya uygun çalma becerilerini kazandırmak amacıyla performans görevi verilebilir.

BAĞL.2.1.2

Dörtlük notanın ritim değeri (1 vuruş) hakkında bilgi verilir (SDB2.1) ve öğrencilerle ritim sayma çalışması (1, 2, 3, 4 şeklinde vuruş) yapılır. Öğrencilere dörtlük notaların ritmini hissettirmek için öğretmen öncelikle ritmi alkışla gösterir. Öğrenciler, öğretmenle birlikte dörtlük vuruş ritmini alkışlayarak tekrar ederler (E2.5). Bu çalışma ile ritim duygusu pekiştirilir (D3.4). Öğretmen, tezene ile dörtlük nota vuruşuna ait etkileşimli bir dijital materyal gösterir ve sürükle bırak yardımıyla doğru olan nota vuruşunu bulmalarını ister (OB2). Her öğrenci sırasıyla bağlamada boş teller üzerinde dörtlük vuruş yapar. Öğretmen öğrencinin tezene tutuşunu ve vuruş hızını gözlemler, gerekli yönlendirmeleri yapar. Öğrencilerin ritmi takip etmeleri için bir metronom veya sabit bir tempo ile re perdesinde çalışmalar yapılabilir. Öğrencilerin dörtlük nota vuruşunu boş tellerde ve re perdesi üzerinde doğru zamanlamada yapmaları sağlanır. Böylece öğrenciler ritim duygularını ve sağ el, sol el koordinasyonunu geliştirerek ezgisel yapıya uygun çalarlar.

Öğrencilere sekizlik notaların (½ vuruş) birim zamana göre daha hızlı olduğu anlatılır. Öğrencilere sekizlik nota (1/2) hakkında bilgi verilir (SDB2.1). Sekizlik notanın 1 vuruş yerine iki kısa vuruş olduğunu gösteren örnek videolar izletilerek ritim yapısı bakımından fark ettirilir. Öğretmen, sekizlik notanın hızını alkışla gösterir ve öğrencilerle birlikte sekizlik ritmini alkışlayarak tekrar ederler (E2.5). Öğretmen, sekizlik nota temposunda bağlamaya nasıl vurulacağını gösterir ve tezenenin her vuruşta aşağı-yukarı hızlıca hareket ettiğini açıklar. Öğrenciler, re notasını sekizlik notalarla çalarak "1 ve 2 ve 3 ve 4 ve" şeklinde sayı sayar. Öğrencilere sırayla uygulama fırsatı verilerek geri bildirimler sağlanır. Öğrencilerin dikkat etmesi gereken temel nokta, sekizlik notaların hızlı ve kısa vuruşlarla gerçekleştirilmesidir. Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde sekizlik notalarla çalma alıştırması yapar. Öğrenciler bağlama üzerindeki doğru perdeyi tutarken sekizlik vuruşlarını gerçekleştirirler (OB9). Öğrencilere bağlama üzerindeki ritmik notaları doğru çalma ve müzikal bileşenleri uygulayarak çalmayı öğrenmeleri için performans görevi verilebilir. Öğretmen, her öğrencinin dörtlük nota temposunda sekizlik notanın tezene vuruşunu yapabilme becerisini gözlem formu ile değerlendirir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere re notasını bağlamada öğrendiği vuruş tekniğinden (aşağı-yukarı) farklı vuruş teknikleriyle çalma egzersizleri yaptırılabilir.

Öğrencilerin re perdesindeki dörtlük ve sekizlik vuruşları kullanarak verilen özgün bir müziğe uygun ritimde tezene ile eşlik etmesi beklenebilir.

Destekleme Öğrencilerin tezenenin hızını takip ederek ellerini ve parmaklarını rahatça kullanabilmeleri için daha fazla pratik yapmaları sağlanabilir. Bu süreç, öğrencilerin çalma hızını ve koordinasyonlarını geliştirmeye yönelik etkinliklerle desteklenebilir.

Öğrencilerden re perdesine basarak bu ritimde önce dörtlük sonra sekizlik notaların değerlerine göre çalmaları istenebilir.

Öğrencilerin dörtlük ve sekizlik nota farklarını ritim yoluyla anlamalarını sağlamak için önce öğretmenin yaptığı ritimleri elleriyle tekrar etmeleri, daha sonra bağlamalarında boş tel üzerinde aynı ritimleri tezene vuruşlarıyla çalmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA Mİ VE FA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada mi ve fa seslerinin bağlamadaki perde yerlerini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.2.2.1. Bağlamada mi perdesini çalabilme

- a) *Bağlamada mi perdesini çözümler.*
- b) *Bağlamada mi perdesinde duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Bağlamada mi perdesinde çalgıya özgü teknikleri doğru kullanır.*
- ç) *Bağlamada mi perdesinde müziksel bileşenleri uygular.*

BAĞL.2.2.2. Bağlamada fa perdesini çalabilme

- a) *Bağlamada fa perdesini çözümler.*
- b) *Bağlamada fa perdesinde duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Bağlamada fa perdesinde çalgıya özgü teknikleri doğru kullanır.*
- ç) *Bağlamada fa perdesinde müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bağlamada Mi ve Fa Perdesi

Genellemeler

Bağlamada mi ve fa perdelerini öğrenerek onların parmak ve el pozisyonlarını doğru kullanmalarını sağlayarak müzikal ifadelerini zenginleştirir ve teknik yeterliliklerini geliştirir.

Anahtar Kavramlar

eser, ezgi, ritim

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamada öğrendikleri "re, mi, fa" perdelerini içeren tekerlemeleri ve sayısmaları çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada farklı perdelerin kullanılacağını öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bağlamada mi ve fa seslerinin perde yerlerini gösterebilmeleri ve bu sesleri tezene ile çalabilmeleri için çeşitli sorular yöneltilir ve kısa uygulamalar yaptırılabilir. "Bağlamada mi sesinin yerini gösterebilir misiniz?", "Fa sesi hangi perdededir? Gösteriniz.", "Bu sesleri tezene ile çalabilir misiniz?" gibi sorular sorulabilir. Bu şekilde öğrencilerin ön bilgileri ve çalgı üzerindeki hâkimiyet düzeyleri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları seslerden yararlanılabilir. Örneğin araba kornasının aniden ve belirgin çıkması ile bağlamada perdeye doğru basıldığında duyulan net ses ilişkilendirilebilir. Kapı zili veya oyuncak düğmesine basıldığında çıkan farklı seslerin bağlamadaki perdelerin tınısına benzediği vurgulanabilir. Televizyon kumandasındaki doğru tuşa basarak ses seviyesinin ayarlanması örneğiyle doğru perdeye basıldığında istenilen sesin elde edilebileceği açıklanabilir. Bu örnekler aracılığıyla öğrencilerin ses-hareket ilişkisini kavramaları ve mi ile fa notalarının yerini keşfetmeleri desteklenebilir.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.2.2.1**Uygulamaları**

Öğretmen, etkileşimli bir video yardımıyla öğrencilere bağlamanın sapındaki mi notasının perde yerini ve doğru parmak pozisyonunu gösteren görsel materyaller sunar **(OB2)**. Etkileşimli video ile mi notasını bulmalarını sağlayan sorular, öğrencilerin bu soruları yanıtlamasıyla öğrenmelerini pekiştirir.

Öğrenciler, videoda yer alan sorulara cevap vererek mi notasının yerini ve doğru parmak pozisyonunu dijital ortamda etkileşimli bir şekilde öğrenirler. Öğrenciler, video içindeki yönlendirmelere uyarak mi notasına basarak doğru sesi çıkarmak için pratik yapar ve öğretmen, öğrenciye geri bildirimde bulunur **(OB4)**. Öğrenciler, mi notasına basarak tezene kullanımı ile ses çıkarmayı denerler. Öğrenciler sırasıyla mi notasına basarak tezene ile vuruş yapar ve doğru sesi çıkarır. Doğru parmak pozisyonu ve tezene kullanımı, öğretmen tarafından gözlemlenir ve gerektiğinde düzeltmeler yapılır. Öğrencilerden dönütleri dikkate alarak hatalarını düzeltmeleri beklenir **(D10.1)**. Öğretmen, öğrencilere basit bir ritim verir (1, 2, 3, 4 şeklinde sayarak) ve bu ritimde mi notasına tezene ile vurmalarını ister **(E3.2)**. Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde mi notasını çalmayı tekrar eder **(OB9)**. Bu etkinlik ile grup içi iletişimi sağlayarak birbirlerini gözlemlemeleri ve desteklemeleri için bir fırsat sağlanır **(SDB2.1, D3.4)**. Öğretmen, mi notasında doğru vuruş yapan öğrencileri teşvik etmek için oyunlar tasarlayabilir. Örneğin “Mi notasında doğru sesi çıkarıp ritmi tamamla.” şeklinde bir yarışma yapılabilir **(SDB2.2, E2.5)**.

BAĞL.2.2.2

Öğretmen, bağlamanın sapındaki fa notasının yerini görsel ve dijital materyaller aracılığıyla gösterir **(OB4)**. Öğrenciler, etkileşimli bir video yardımıyla fa perdesinin doğru parmak pozisyonunu öğrenir. Video içinde yer alan sorular, öğrencilerin fa notasının yerini bulmalarını ve doğru parmak pozisyonunu seçmelerini sağlar. Öğrenciler, video üzerinden “Fa notasının doğru yerini buldunuz mu?” gibi sorulara yanıt verirler ve ardından fa perdesine basarak doğru sesi çıkarma alıştırmaları yaparlar **(OB4)**. Öğrenciler, fa perdesine basarak tezene kullanımı ile ses çıkarmayı denerler. Öğrenciler sırasıyla fa notasına basarak tezene ile vuruş yapar ve doğru sesi çıkarır. Doğru parmak pozisyonu ve tezene kullanımı, öğretmen tarafından gözlemlenir ve gerektiğinde düzeltmeler yapılır. Öğretmen, öğrencilere basit usulde alıştırmalar ve parmak egzersizleri vererek sağ el ve sol el koordinasyonunu sağlar **(OB9)**. Bağlamada basit tekerlemeler ve sayısmaları uygulayarak ezgisel yapıya uygun çalarlar. Öğrenciler, ezgileri gruplar hâlinde çalarak birbirlerini gözlemleyip desteklemeleri için bir fırsat elde eder **(SDB2.1, D4.1)**.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Mi ve fa notasına yönelik hız egzersizleri ve parmak egzersizleri düzenlenebilir. Bu egzersizler öğrencilerin teknik becerilerini hızla geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Öğrencilerden öğrendikleri notalardan hareketle kendilerine özgü ezgiler yapmaları beklenebilir.

Destekleme

Öğrencilerin mi ve fa notalarına parmak geçişlerini geliştirmek için öğretmen sol el kaslarını güçlendiren kısa ve basit egzersizler önererek düşük tempoda çalışmalarını isteyebilir.

Grup çalışmaları düzenlenerek öğrencilerin birbirlerinin doğru parmak yerleşimlerini gözlemlemeleri ve hatalarını düzeltmeleri teşvik edilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: BAĞLAMADA SOL VE LA PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada sol ve la seslerinin bağlamadaki perde yerini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.2.3.1. Bağlamada sol perdesini çalabilme

- a) Bağlamada sol perdesini çözümler.
- b) Bağlamada sol perdesinde duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada sol perdesinde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada sol perdesinde müziksel bileşenleri uygular.

BAĞL.2.3.2. Bağlamada la perdesini çalabilme

- a) Bağlamada la perdesini çözümler.
- b) Bağlamada la perdesinde duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada la perdesinde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada la perdesinde müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

BAĞLAMADA SOL VE LA PERDESİ

Genellemeler Her bir perdenin doğru duruş, tutuş ve çalma teknikleriyle ifade edilmesi, öğrencilerin müziği daha etkili bir şekilde yorumlamalarını sağlar.

Anahtar Kavramlar pozisyon, teknik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, öz ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin sol ve la perdelerini kullanarak eserleri bağlama ile uygulamaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bağlamada perde aralığına göre pozisyon konumlandırma tekniğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere mi-fa notalarını ve temel tartım kalıplarını bilip bilemediklerine dair sorular sorulabilir. Bildikleri kalıpları sıra ile seslendirebilmeleri istenebilir ve teller arası geçişlerde ne gibi zorluklar yaşayabildikleri sorulabilir. Parmak pozisyonu, tuşe gibi konularda zorluk yaşayabilen öğrencilere yönelik çalışmalar ve müziksel okuma, yazma, çalma dinamikleri hakkında bilgilendirme yapılabilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin günlük yaşamda duydukları melodilerle bağ kurmaları sağlanabilir. Öğrendikleri "la" ve "sol" notalarının çocuk şarkılarında, telefon zil seslerinde ya da alarmlarda bulunabileceği vurgulanabilir. Kuş civıltısı, rüzgâr sesi gibi doğadaki seslerle bağlamada çıkan sesler ilişkilendirilebilir. Öğrencilerin basit melodileri sınıfta veya evde küçük gösterilerle çalmaları teşvik edilerek öğrendiklerini eğlenceli şekilde kullanmaları ve sosyal çevreleriyle paylaşmaları desteklenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları BAĞL.2.3.1

Bağlamanın doğru şekilde tutularak sol perdesinin rahatça çalınabilmesi için uygun parmak yerleşimi, bilek pozisyonu ve parmak uçlarının doğru kullanımı öğretilir. Öğretmen, bağlamada sol perdesinin hangi perde olduğunu tahmin etmelerini isteyerek merak uyandırır **(E1.1)**. Öğretmen, sol perdesini çalarken ellerinin ve parmaklarının nasıl durduğunu görseller ve materyaller aracılığıyla gösterir **(OB4)**. Öğrencilerin duruşunu gözlemler ve küçük düzeltmeler yaparak doğru pozisyonu uygulamalarını sağlar. Öğrenci, öğretmenin gösterdiği şekilde bağlamayı tutarak sol perdesine parmak yerleştirir. Aynı zamanda omuzların rahat olması sırtın dik tutulması gerektiği hatırlatılır. Bu durumun sağlık açısından da önemli olduğu hatırlatılır **(D13.4)**. Öğretmen bağlamada sol perdesi için gerekli olan özel teknikleri açıklayarak her bir tekniğin nasıl yapılması gerektiğini gösterir. Öğrenci öğretmenin uyguladığı teknikleri dikkatle izler ve ardından kararlı bir şekilde uygular **(D12.3)**. Öğrenciye tekniklerin sürekli olarak pratik edilmesi ve her parmağın, bileğin doğru pozisyonda kalmasına özen gösterilmesi gerektiği söylenir. Öğrenciler, bağlamada sol perdesinde kullanılacak özel teknikleri öğrenir ve bu teknikleri yavaş bir tempoda uygulamaya başlarlar **(E1.5)**. Öğrencilere ezgi çalışmaları uygulanır. Öğrenciler sol perdesi ile birlikte diğer seslerin birbirine nasıl bağlandığını melodinin akışına göre anlamlandırır. Ezgiyi çalarken kullanılan tekniklerin melodinin duygu ve ritmine nasıl uygun hâle getirileceği öğretilir. Öğrenciler, ezgiyi çalarken hangi teknikleri nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler **(SDB2.1)**. Öğrenciler, öğrendiği ezgiyi ve ritmi takip ederek sol perdesindeki sesleri doğru şekilde çıkarırlar. Öğrendiği notalar ile birlikte sol notası içeren eserler icra ederler **(SDB2.1, D3.1)**. Öğrencilere sol perdesi ile ilgili kazandıkları becerileri ve teknikleri değerlendirmek amacıyla bir performans görevi verilir. Bu görevde öğrencilerin sol perdesindeki doğru parmak yerleşimi, bilek pozisyonu, çalınan ezgilerin ritmine uygunluk gibi unsurlar göz önünde bulundurularak bir dereceli puanlama anahtarı kullanılır. Öğrenciler, öğrendikleri teknikleri ve ezgiyi pratik ederek öğretmen tarafından belirlenen ölçütlere göre değerlendirilir.

BAĞL.2.3.2

Öğretmen la perdesinin konumunun, parmak yerleşiminin ve duruşun önemini açıklar. Bağlamada doğru duruş ve tutuş pozisyonunun çalarken rahatlık sağladığını ve sesin net çıkmasını sağladığını vurgular. La perdesini çalarken ellerinin ve parmaklarının doğru konumunu görsel ve materyaller aracılığıyla gösterilir **(OB4)**. Bu sırada öğrencilere bağlamanın kol, omuz ve parmaklarla olan ilişkisi de anlatılır. Öğrenciler bu gösterimi izler. Öğrenci, öğreticinin modelini taklit ederek la perdesine parmak yerleştirme pozisyonunu uygular **(E1.5)**. Öğrencinin la perdesinde doğru duruş ve tutuş pozisyonunu uygulayıp uygulamadığı gözlemlenir. Öğrencinin çaldığı seslerin temiz olup olmadığı, teknikleri doğru kullanıp kullanmadığı değerlendirilir. Başlangıçta yavaş bir tempoda duruşun rahatlığını ve tutuş pozisyonunun doğruluğunu kontrol eder **(SDB1.2)**. La perdesinde teknik ve melodik öğelerin birleştirilmesi gerektiği vurgulanır. Bu aşamada öğrencilere la perdesinde çalabilecekleri ezgiler verilir ve her bir öğrencinin bu ezgiyi duygusal ifade ile nasıl çalacağı üzerine rehberlik edilir. Öğrenciler, la perdesinde çalınan ezgileri dikkatlice takip eder ve teknikleri doğru bir şekilde kullanarak melodiyi çıkarır. Grupla birlikte hem ritme hem de melodiye uygun bir şekilde birleştirmeleri beklenir **(SDB2.1)**. Öğrendiği notalar ile birlikte sol notası içeren eserler icra ederler **(D3.1)**. Öğrencilerin la perdesindeki teknik ve melodik becerilerini değerlendirmek amacıyla bir performans görevi verilir. Bu görevde öğrencilerin doğru parmak yerleşimi, duruş pozisyonu, çalınan ezgilerin doğru ritim ve melodiyle icrası gibi unsurlar gözlemlenir. Öğrenciler, kendi performanslarını değerlendirmek için öz değerlendirme yapar ve akran değerlendirmeleri aracılığıyla geri bildirim alırlar. Öğrencilerin la perdesindeki teknikleri ne kadar doğru kullandığı ve çaldıkları ezgilerin duygusal ifade ile uyumlu olup olmadığı derecelendirilir. Performans görevi, öğrencilerin gelişim

süreçlerini takip etmek için belirlenen ölçütlere dayalı olarak gerçekleştirilir. Derecelendirme ölçütleri uygulanarak duruş, parmak yerleşimi, teknik kullanımı, melodik ifade gibi alanlarda bir değerlendirme yapılır.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Hızlı geçişler ve karmaşık melodilerle öğrencilerin teknik becerileri bir üst seviyeye taşınabilir. Ayrıca bu tekniklerin müzikal eserlere nasıl entegre edilebileceği üzerine çalışmalar yapılabilir.

Öğrenciler, sınıf içinde veya okul etkinliklerinde çaldıkları ezgileri diğer öğrencilere veya öğretmenlerine sunabilirler. Bu, öğrencilerin teknik becerilerini geliştirdiği gibi sahne duruşlarını ve topluluk önünde çalma becerilerini de sağlamlaştırabilir.

Destekleme Öğrencilere önce yavaş, sonra hızlı tempoda çalışmalar yaptırılabilir. Hızlandırılmış tekrarlarla parmak dayanıklılığı artırılabilir. Sol ve la perdelerini hızlı ve doğru şekilde bulma refleksini geliştirmek için öğrencilere farklı perdeler çalınır ve hangi sesin olduğunu bulmaları istenebilir. Bu süreç, öğrencilerin ritim ve koordinasyon becerilerini geliştirirken öğrenme hızlarına göre ilerlemelerine olanak tanıyabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. SINIF**1. TEMA: BAĞLAMADA TARTIMLARI UYGULUYORUM**

Temada bağlamada tartımların vuruşlarını tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.3.1.1. Bağlamada tartım kalıplarını çalabilme

- Bağlamada tartımların tezene vuruş tekniklerini çözümler.
- Bağlamada tartımların tezene vuruş tekniklerini uygulamak için duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Bağlamada tartımların tezene vuruşlarını ve çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Bağlamada tartımlar ile müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Tartımlar

Genellemeler

Tartım kalıplarının ritmik yapılarını, bağlamada tezene vuruşlarıyla uygulayarak müzikal bileşenler ile ilişkilendirir.

Anahtar Kavramlar

etüt, ölçü, tartım

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, öz ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin tartım kalıplarını bağlama ile uygulamaları istenilebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin basit tekerlemeler ve sayışmalar olan eserlerin ritmik yapılar ile oluştuğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden bildikleri yöresel bir eseri ritmik yapısına dikkat ederek söylemeleri istenebilir. Ardından bu eserlerdeki sözlerin hızlarını açıklayabilmeleri sağlanabilir. "Konuşmanın da bir ritmi olduğunu fark edebiliyor musun?" sorusu ile tartışma genişletilebilir. Böylece öğrencilerin tartım kalıplarına dair farkındalıkları değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları ritmik düzenlerle bağlamadaki tartım kalıpları arasında ilişki kurmaları sağlanabilir. Örneğin yürüyüş adımlarının düzenli ritmi ya da saat tik taklarının sürekliliği hatırlatılabilir. Alkış oyunları veya basit beden perküsyonu etkinlikleriyle tartım kalıplarının benzerliği gösterilebilir. Bu örnekler üzerinden öğrenciler, doğru duruş ve tutuşla tezene vuruş tekniklerini daha kolay kavrayabilir ve bağlamadaki tartımları uygulamaya geçebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.3.1.1

Öğrencilere tartım (zaman ölçüsü) kavramı anlatılır (OB1). Öğrencilerin bağlamada kullanılan temel tartımların nota şekillerini görsel ve materyaller aracılığıyla tanımları sağlanarak vuruşları hakkında açıklamalar yapılır (OB4, SDB2.1). Öğretmen, alkış ve benzeri yöntemlerle ritmik uygulamalar yaptırarak öğrenciler tartımların ritmik yapılarını anlamaya çalışırlar. Öğretmen, öğrencilere bağlama üzerinde tartımların tezene vuruş tekniğinin nasıl çalınacağını gösterir. Öğrenciler bağlamada tartımlar ve vuruşlar arasındaki ilişkiyi anlayarak ritmik yapıların nasıl oluştuğu hakkında bilgi sahibi olurlar. Öğretmen, öğrencilere doğru oturuş pozisyonunu, parmakların bağlamada doğru şekilde yerleştirilmesi gerektiğini hatırlatır. Öğrenciler, öğrendikleri tartım birimlerini bağlamadaki boş teller üzerinde tezene vuruşlarını uygular (OB9). Öğrenciler, bireysel veya grup hâlinde ritim ve vuruşları tekrarlar (D3.4). Öğrencilerin tartımları ve vuruşları doğru şekilde uygulayıp uygulamadıkları

gözlem formuyla değerlendirilir ve geri bildirim sağlanır. 2/4 ve 4/4 zamanlı ölçüler anlatılır. Her bir zaman ölçüsünde vuruşların nasıl düzenlendiği açıklanır **(OB1)**. Öğrencilere 2/4 ve 4/4 zaman ölçüsünde bir ölçüde kaç vuruş olduğu anlatılarak basit melodiler dinletilir. Öğrenciler, bağlamada 2/4 veya 4/4 zamanlı ölçülerde tartım etütleri uygular. Basit tekerlemeler ve sayışmalar uygulayarak sol el ile sağ elin kombinasyonu sağlanır. Metronom ile belirli hızda çalışarak vuruşların doğru şekilde zamanlanması sağlanır **(E1.4)**. Öğrenciler, grup çalışmaları yaparak birbirlerinden öğrenir ve geri bildirim alırlar **(SDB2.1, D4.1)**. Bu aşamada öğrenciler akran değerlendirme yapabilir. Öğrencilere öğretmenin seçtiği bir halk şarkısı dinletilir ve “Bu şarkıda nasıl ritimler var, nasıl çalınıyor?” sorusu sorularak merak uyandırılır **(E1.1)**. Bu eserde öğrendikleri ritmik yapılarını ve vuruş tekniklerini uygularlar. Öğrenciler, örnek bir eseri çaldıktan sonra vuruş ve tartımlarını doğru uygulayıp uygulamadıkları gözlemlenerek geri bildirimler verilir. Öğrendiği tartım örneklerinden 2/4 ve 4/4 zamanlı eserler öğretilerek ritim duyguları pekiştirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin ritim ve vuruş tekniklerini geliştirmeleri için karmaşık ritim etütleri kullanılabilir.

Öğrenciler, farklı geleneksel halk müziği eserlerinde kullanılan tartımlar ve vuruş tekniklerini analiz edebilirler. Bu eserlerdeki ritmik yapıları inceleyerek öğrenciler bu yapıları bağlama üzerinde doğru bir şekilde uygulayabilirler. Öğrencilerden bir halk müziği parçasındaki ritmi çözmeleri ve ritme uygun vuruşları yapmaları istenebilir.

Destekleme Bağlama üzerinde ritim çalışmaları akran desteği ile yavaş tempoda uygulanarak geliştirilebilir. Öğrencilerin farklı tartım kalıplarını görsel olarak öğrenmesini sağlamak ve ritim kalıplarını daha kolay hatırlamalarını teşvik etmek amacıyla öğretmen, her bir ritim kalıbı için kartlar hazırlayabilir. Öğrenciler kendi kartlarını seçebilir ve grup içinde ritimleri çalabilir. Öğrencilerin bir müzik parçası üzerinden tartım kalıplarını öğrenmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2.TEMA: BAĞLAMADA Sİ VE DO PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada si ve do seslerinin bağlamadaki perde yerlerini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D12. Sabır, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.3.2.1. Bağlamada si ve do perdelerini çalabilme

- Bağlamada si ve do perdelerini çözümler.*
- Bağlamada si ve do perdelerinde duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- Bağlamada si ve do perdelerinde çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- Bağlamada si ve do perdelerinde müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Si ve Do Perdesi

Genellemeler

Bağlamada si ve do perdelerinde doğru duruş, tutuş pozisyonu, çalgıya özgü teknikler ve müziksel bileşenlerin uygulanması, enstrümanın etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlar.

Anahtar Kavramlar

pozisyon, teknik

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; gözlem formu, öz değerlendirme formu, kontrol listesi, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden si ve do perdelerini içeren eserleri çalmaları istenebilir. Verilen performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada perde aralığına göre pozisyon konumlandırma tekniğini öğrendikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere si ve do notalarını bilip bilmediklerine dair sorular sorulabilir. Örneğin

- “Sizce bağlamada öğrenmediğimiz notalar var mıdır?”
- “Sizce öğrenmediğimiz notalar bağlamanın sapı üzerinde hangi perdelerde olabilir?”

Öğrencilerden bildikleri notaları seslendirebilmeleri istenebilir. Uygulama sırasında teller arası geçişlerde ne gibi zorluklar yaşayabildikleri sorulabilir. Parmak pozisyonu, tuşe gibi konularda zorluk yaşayabilen öğrencilere yönelik özel çalışmalar yapılabilir; ayrıca müziksel okuma, yazma ve çalma dinamikleri hakkında bilgilendirme yapılabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda duydukları seslerle bağlamadaki si ve do perdeleri ilişkilendirilebilir. Örneğin kapı ziline ya da telefon bildirim sesinin farklı tınılarıyla bağlamada çıkan seslerin benzerliği vurgulanabilir. Daha önce öğrendikleri la ve sol perdelerinin üzerine yeni seslerin eklendiği hatırlatılarak si ve do perdelerinin bu diziyi nasıl tamamladığı açıklanabilir. Böylece öğrenciler, önceki bilgilerini kullanarak yeni perdeleri daha kolay kavrayabilir ve uygulamaya geçebilir.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.3.2.1 Uygulamaları

Bağlamanın doğru şekilde tutularak si ve do perdelerinin rahatça çalınabilmesi için uygun parmak yerleşimi, bilek pozisyonu öğretilir. Öğrencilerden bağlamada si ve do perdelerini bulmaları istenerek merak uyandırılır (E1.1). Öğretmen tarafından si ve do perdeleri çalınırken ellerin ve parmakların nasıl durduğu görsel ve materyaller aracılığıyla öğrencilere gösterilir (OB4). Öğrenci, öğretmenin gösterdiği şekilde bağlamayı tutarak si ve do perdelerine parmaklarını yerleştirir.

Öğrenci öğretmenin uyguladığı teknikleri dikkatle izler ve ardından kararlı bir şekilde uygular (D12.3). Öğrenciler, bağlama tekniklerini doğru bir şekilde öğrenmek için sürekli pratik yapar, her bir parmağın ve bileğin doğru pozisyonda kalmasına özen gösterirler (D3.2). Öğrenciler, bağlamada si ve do perdelerinde kullanılacak özel teknikleri öğrenir ve bu teknikleri yavaş bir tempoda uygulamaya başlarlar. Öğrencinin çaldığı seslerin temiz olup olmadığı, teknikleri doğru kullanıp kullanmadığı gözlem formu ile değerlendirilir (E1.5). Öğrencilere si ve do perdelerine geçiş için pozisyon değiştirme tekniğine uygun olarak etütler uygulanır. Yavaş tempoda etütler yapılırken pozisyon geçiş tekniğiyle sol el ile sağ elin uyumunu sağlama sürecinde, öğrenciler sanatın ruhsal esenliğe olan etkisini fark ederler. Si ve do notaları içeren örnek eserlerle çalışmalarını sürdürürken çevrelerinden ve müzikle iç içe olmalarından aldıkları ilhamla kişiliklerine etkilerini öz değerlendirme formu ile değerlendirirler. Sanat eserleriyle donatılmış bir çevrenin öğrencilerin gelişimine ve olgunlaşmasına katkıda bulunduğunu fark ederler. Ayrıca estetik bakış açısını geliştirerek özgün öğeler ortaya koymaya başlarlar (SDB1.2, D7.2). Öğrenciler, etüt ve eserleri çalarken hangi teknikleri nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler (SDB2.1). Öğrenciler, si ve do perdeleri ile çalınan ezgileri doğru bir şekilde uygulayarak melodiyi çıkarırken gruplar hâlinde hem ritme hem de ezgiye uygun bir şekilde çalışır ve iş birliği yaparlar (SDB2.1, D12.3, D20.2). Öğrencilerin çalışmaları kontrol listesi ile değerlendirilir. Öğrencilere tekniklerde gelişim sağlanabilmesi için bireysel geri bildirimler verilir, hangi tekniklerin daha fazla çalışılması gerektiği açıklanır. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamada si ve do perdelerini doğru şekilde çalarak parmak yerleşimi, bilek pozisyonu ve tekniklerin uyumunu sergileyen bir ezgi çalmaları istenebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere sadece si ve do perdeleri değil aynı zamanda diğer perdelerle ilgili ileri düzey teknikler de tanıtılabilir. Örneğin parmak hareketlerini daha hızlı ve temiz yapabilmeleri için etütler ve özel teknik çalışmaları eklenebilir.

Destekleme Öğrencilere teknik becerilerini geliştirmek için daha yavaş tempoda basit etütler üzerinde çalışmalar yapmaları önerilebilir. Ayrıca ses kaydından veya videolardan örnekler izletilerek öğrencilerin doğru teknik kullanımı hakkında daha fazla fikir sahibi olmaları sağlanabilir. Öğrencilerin kendi çaldıkları eserleri kaydedip dinleyerek hem çalma becerilerini geliştirmeleri hem de teknik hatalarını fark edip değerlendirme fırsatı bulmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3.TEMA: BAĞLAMADA 3 VE 5 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamada usulleri tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.3.3.1. Bağlamada üç zamanlı usulde eserler çalabilme

- a) Bağlamada üç zamanlı usuldeki eserleri çözümler.
- b) Bağlamada üç zamanlı usulde eser çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada üç zamanlı usuldeki eserlerde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada üç zamanlı usuldeki eserlerde müziksel bileşenleri uygular.

BAĞL.3.3.2. Bağlamada beş zamanlı usulde çalabilme

- a) Bağlamada beş zamanlı usuldeki eserleri çözümler.
- b) Bağlamada beş zamanlı usulde eser çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada beş zamanlı usuldeki eserlerde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada beş zamanlı usuldeki eserlerde müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Usuller

- Genellemeler**
- Bağlamada üç ve beş zamanlı usulleri çalmada müziksel bileşenlerin etkin bir şekilde birleştirilmesini sağlar.

Anahtar Kavramlar usul, zaman

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, akran değerlendirme, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlama ile üç ve beş zamanlı usuldeki eserleri çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bağlama çalma tekniğinde sol el ile sağ el kombinasyonunun geliştiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere üç zamanlı ve beş zamanlı ölçü rakamlarını tanıyabilip tanıyamadıklarına dair sorular yöneltilir. Bu ölçülerin Türk müziğindeki usul kavramlarıyla benzerlikleri ve farklarına ilişkin kısa cevaplı sorular sorulabilir. Ayrıca usul kavramına dair ön bilgilendirme yapılarak öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlayabilmeleri sağlanabilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları ritmik düzenlerden yararlanılabilir. Örneğin üç zamanlı usul için sallanma hareketi, dans adımları veya bir salıncağın düzenli salınımı hatırlatılabilir. Beş zamanlı usul için ise yöresel halk oyunlarında görülen adım düzenleri örnek verilebilir. Öğrencilerden elleriyle ritmik saymalar, alkış ya da basit beden perküsyonu yapmaları istenerek bu usullerin hissedilmesi sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları BAĞL.3.3.1

Üç zamanlı ritimlerin nasıl hissedildiğini anlamaları için öğrencilere örnek eserler dinletilerek onların ritmi fark etmeleri sağlanır. Öğrencilere "1-2-3" şeklinde bir ritim sayma alışkanlığı kazandırılır. Öğrencilerin ritmi içselleştirebilmeleri için vücutla (tempo tutarak el çırpma, ayakla ritim sayma) çalışmalar yaptırılır (OB9). Öğrenciler, bağlamada üç zamanlı usulü çalmak için doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alarak disiplinli bir şekilde çalışır ve hedeflerine ulaşmak için azimle çabalarlar (E1.5). Ritmin tezene vuruşunu çok yavaş bir tempoda, öğretmenin rehberliğinde sırayla uygulama fırsatı verilirken öğrenciler gayretli olmanın hedeflerine ulaşma üzerindeki etkisini fark eder. Zorluklarla karşılaştıklarında bu zorlukları aşmak için gayret gösterir ve içsel motivasyonlarını (ilgi, merak, gelişim) kullanarak tekrar denemeye karar verirler (SDB1.2, D3.1). Üç zamanlı ritim için basit bir etütle başlar. Örneğin her bir vuruşa bir tane dörtlük nota, daha sonra bir vuruşa bir tane sekizlik notadan oluşan etütler verilebilir. Öğretmen, her öğrencinin bağlamada usulün tezene çalış tekniğini doğru çalıp çalmadığını kontrol listesi ile değerlendirerek dönütler verir. Bu dönütler doğrultusunda öğrenci kendini değerlendirir (D10.1). Öğrenciler, etütleri çalarken üç zamanlı tezene tekniğini nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler (SDB2.1). Ritmik çalışmalarda hız değişimleri yapılabilir. Yavaş tempoda başlanan çalışmaları, giderek orta hızda çalmaya yönelik adımlar atılabilir. Üç zamanlı ritimdeki etütler, öğrencilerin rahatça uygulayabileceği seviyeye getirildikçe, tempo artırılır (D3.2). Üç zamanlı eserler öğretilerek ritim duyguları pekiştirilir (OB9). Öğrenciler, öğrendikleri eserleri grup hâlinde çalışarak usullerin yapısıyla ilgili geri bildirimlerde bulunur (SDB2.1).

BAĞL.3.3.2

Öğrencilerin beş zamanlı ritimlerin nasıl hissedildiğini anlamaları için örnek eserler dinletilerek ritmi fark etmeleri sağlanır. Daha önce öğrendiği üç zamanlı ritminin buradaki öneminden bahsedilir. Öğrencilere "1-2-1-2-3" şeklinde bir ritim sayma alışkanlığı kazandırılır. Öğrencilerin ritmi içselleştirmeleri için vücutla (tempo tutarak, el çırparak, ayakla ritim sayarak) çalışmalar yaptırılır. Öğretmenin beş zamanlı ritmin tezene vuruş yönlerinin "üst-alt-üst-alt-alt" olacak şekilde çalınacağını anlatır ve uygulamalı olarak gösterir (OB9). Öğrenciler, bağlamada beş zamanlı usulü çalmak için doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alarak, disiplinli bir şekilde çalışır ve hedeflerine ulaşmak için azimle çabalarlar (E1.5). Ritmin tezene vuruşunu çok yavaş bir tempoda, öğretmenin rehberliğinde sırayla uygulama fırsatı verilirken öğrenciler gayretli olmanın hedeflerine ulaşma üzerindeki etkisini fark eder. Zorluklarla karşılaştıklarında bu zorlukları aşmak için gayret gösterir ve içsel motivasyonlarını (ilgi, merak, gelişim) kullanarak tekrar denemeye karar verirler (SDB1.2, D3.1). Beş zamanlı ritim için basit bir etütle başlar. Örneğin her bir vuruşa bir tane dörtlük nota, daha sonra her bir vuruşa bir tane sekizlik notadan oluşan etütler verilebilir. Öğretmen, her öğrencinin bağlamada tezene çalış tekniğini doğru çalıp çalmadığını kontrol listesi ile değerlendirerek dönütler verir. Bu dönütler doğrultusunda öğrenci kendini değerlendirir (D10.1). Öğrenciler, etüt ve eserleri çalarken beş zamanlı tezene tekniğini nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler (SDB2.1). Ritmik çalışmalarda hız değişimleri yapılabilir. Yavaş tempoda başlanan çalışmaları, giderek orta hızda çalmaya yönelik adımlar atılabilir. Beş zamanlı ritimdeki etütler, öğrencilerin rahatça uygulayabileceği seviyeye getirildikçe, tempo artırılır (D3.2). Beş zamanlı eserler öğretilerek ritim duyguları pekiştirilir (OB9). Öğrenciler pratik yaparak usulün ritmik yapısını öğrenirler (SDB2.1). Performans görevi olarak öğrencilerden bağlama ile üç ve beş zamanlı usuldeki eserleri çalmaları istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin bu ritimleri kendi yaratıcı süreçlerine entegre etmeleri istenerek çeşitli melodik yapı ve motifler üzerinde ritimsel varyasyonlar yapmaları teşvik edilebilir. Bu süreçte öğrencilerin hız, tempo değişimleri, dinamikler gibi müzikal öğeleri kullanarak ritimleri ifade etmeleri, ritim duygularını derinleştirirken müzikal yaratıcılıklarını geliştirmelerine de olanak sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin ritmi daha iyi anlaması için ritim sayma çalışmaları düzenli olarak tekrar edilebilir. Öğretmen, öğrencilere 3 zamanlı ritmi "1-2-3" diye saymalarını hatırlatarak öğrencilerin her zaman ritme odaklanmalarını sağlar. Ayrıca bir metronom aracıyla yavaş tempoda basit etütler yaparak öğrencilerin ritim duygularını pekiştirmeleri sağlanabilir.

Öğrencilerin üç ve beş zamanlı ritim desenlerini içeren kartlarla eşleştirme ve uygulama yapmaları önerilebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin ritmik çeşitliliği anlamalarına ve uygulamalı olarak pekiştirmelerine yardımcı olabilir.

Ayna karşısında bireysel alıştırma yaptırılarak duruşlarının kontrol edilmesi sağlanabilir, böylece doğru duruş ve teknik gelişimi izlenebilir. Öğrencilere renkli kartlarla üç ve beş zamanlı ritimlerin görsel bir diyagramı sunulabilir, bu sayede öğrenciler görsel materyallerle ritmi daha iyi kavrayabilirler. Ayrıca kartlar veya simgelerle ritmik desenler düzenlenip ardından bağlamada bu desenlerin çalınması istenebilir. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin ritim, koordinasyon ve çalma becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklerle desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



4.TEMA: BAĞLAMADA SENKOPLU VURUŞLARI ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamada senkoplu tartımların tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.3.4.1. Bağlamada senkop vuruşları çalabilme

- a) Bağlamada senkop çalmayı çözümler.
- b) Bağlamada senkop çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada senkoplu tezene ile çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada senkoplu tezene tekniği ile müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Senkop Vuruşlar

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Ritimlerde senkop vuruşlar farklı yapılara sahiptir.
senkop

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, akran değerlendirme, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden senkop vuruşlarını tezene ile çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada tartımların tezene vuruşlarını uygulayabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tartım kalıplarıyla ilgili sorular yöneltilebilmekte ve önceki öğrenmelerini hatırlamaları sağlanabilir. Örneğin "Tartım kalıplarındaki güçlü ve zayıf zamanlar yer değişti-rirse ne olur? Duyumdaki farklılıkları açıklayabilir misiniz?" gibi sorular sorulabilir. Ayrıca "Senkop kelimesi size neyi çağırıştırıyor?" gibi sorularla öğrencilerin ritim kavramlarını isimlendirebilmeleri teşvik edilebilir. Bu süreçte çalgı icrasında ortaya çıkabilecek farklılıklar uygulamalı olarak gösterilebilmekte ve öğrencilerin hem önceki bilgilerini hatırlayabilmeleri hem de yeni kavramlarla ilişki kurması sağlanabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları ritimlerden yararlanılabilir. Sokak müziği, reklam müzikleri veya halk müziklerinde senkoplu vuruşların duyulabileceği hatırlatılabilir. Günlük hayatta konuşurken ya da yürürken beklenmedik anlarda yapılan duraklamaların ritmi bozması örneği verilerek müzikte de senkop vuruşlarının beklenmedik vurgular yarattığı açıklanabilir. Bu yolla öğrencilerin senkopu kendi deneyimleriyle ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.3.4.1

Öğrencilere dörtlük ve sekizlik notaların nasıl senkoplu hâle geldiği gösterilerek öğrencilerin ritim farkındalıkları sağlanır (OB4). Öğrenciler, bağlamada senkop vuruşları içeren video örneklerini izleyerek bu tekniklerin nasıl uygulanacağı hakkında fikir sahibi olurlar. Videoların yavaşlatılmış versiyonları kullanılarak dikkat edilmesi gereken detaylar, vuruşların yerleri ve teknik vurgular öğretilir (SDB2.1, KB2.6). Öğrenciye bağlama tutuşunun doğruluğu ve senkoplu vuruşları uygulama sürecindeki hassasiyeti gözlem formu ile değerlendirilerek geri bildirim verilir. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde bağlama ile senkoplu vuruşları yavaş tempoda çalışmaları sağlanır. Ayrıca hatalarını değerlendirerek düzeltme yollarını arar ve gelişim için başkalarından yardım talep ederler (D10.1). Öğrenciler,

senkoplu vuruşları çalışırken doğru tezene tekniği ile nasıl uygulanacağına dair örneklerle planlı bir şekilde ilerlerler (**E1.5, D3.2**). Öğrenciler, öğretmenle birlikte senkoplu vuruşları çalarak ve her öğrencinin tekniğini izleyerek doğru uygulamaları öğrenirler (**OB9, E3.2**). Öğrenciler, senkoplu vuruşları yavaş bir tempoda çalarak doğru teknikleri kazandıkça tempo hızını artırır ve düzenli çalışmanın başarı üzerindeki etkisini fark eder (**D3.2, D12.3**). Öğrenciler, öğretmenin gösterdiği teknikle senkoplu vuruşları çalmaya başlar. Öğrenciler, senkoplu vuruşları içeren bir parça üzerinde birlikte çalışırlar. Öğrenciler senkoplu vuruşları bir arada çaldıkları bir parçada nasıl müzikal olarak birleştireceklerini öğrenirler. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde ritmik ve melodik parçalar üzerinde senkoplu vuruşları uygulatılır. Öğrenciler, senkoplu vuruşları uygularken grup çalışmalarında birbirlerinin hatalarını ve güçlü yönlerini akran değerlendirme formuyla değerlendirerek saygılı bir şekilde geri bildirimlerde bulunurlar (**SDB2.3, SDB2.2, D3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden senkoplu vuruşları içeren daha karmaşık ve zor parçalar üzerinde çalışmaları istenebilir. Bu, öğrencilerin müzikal becerilerini test etmelerini ve geliştirmelerini sağlayabilir.

Öğrenciler, senkoplu vuruşları içeren kısa yaratıcı parçalar yaratır ve bu parçalar üzerinde çalışabilirler. Yaratıcı süreçte öğrenciler, kendi tekniklerini ve ifadelerini geliştirme fırsatı bulabilirler.

Öğrenciler, senkoplu vuruşları hem ritmik hem de melodik bağlamda kullanarak daha zengin müzikal yapılar oluşturabilirler.

Destekleme Öğrencilere senkop kavramı, görsel ve işitsel materyallerle desteklenerek daha sade ve anlaşılır bir şekilde açıklanabilir. Öğrencilerden bağlama olmadan elleriyle senkoplu hareketleri (1-2-3-4 gibi) vurmaları istenir. Ardından öğrencilerden bu hareketleri bağlama üzerinde uygulamaları istenebilir.

Ritim uygulamaları kullanılarak senkoplu ritimlerin metronom eşliğinde çalışılması sağlanabilir.

Öğrencilerin senkoplu icralarını kaydedip daha sonra kaydı dinleyerek eksik yönlerini fark etmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



4. SINIF

1. TEMA: BAĞLAMADA OKTAV NOTALARI ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamada oktav seslerin tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.4.1.1. Bağlamada oktav sesleri çalabilme

- a) *Bağlama ile oktav sesleri çözümler.*
- b) *Bağlama ile oktav seslerini çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Bağlama ile oktav seslerini çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Bağlama ile oktav seslerin müziksel bileşenlerini uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Oktav Sesler

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Notalar, oktav sesler ile farklı frekanslara sahiptir.
dizi, frekans, oktav

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin oktav seslerini doğru bir şekilde çalma, çaldıkları seslerin temizliği, çalgıya özgü tekniklerin uygulanması ve müziksel bileşenleri kullanarak çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada gövde bölümüne yakın olan perdelerin ince seslere sahip olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Üst oktavlara geçiş becerilerini değerlendirebilmek amacıyla öğrencilere alt ve üst oktavlar arasındaki fark açıklanabilir. Ardından öğrencilerden alt oktavdan üst oktava geçiş denemesi yapabilmeleri istenebilir. Tel boyunun yarısına denk gelen perdede telin gevşek ve gergin hâllerini dikkatle gözlemleyebilmeleri ve deneyimleyebilmeleri sağlanabilir. Öğrencilerin konuya ilgilerini ve motivasyon düzeylerini anlayabilmek için kısa bir sohbet yapılabilir. Öğrencilere “Bağlamanın alt tel grubunda bulunan bam teli, ince çelik tellerden farklı mıdır?” sorusu yöneltilerek öğrencilerin öğrenme sürecine ilişkin farkındalıkları değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere “Aynı sesi hem tiz hem pes duydunuz mu?” sorusu yöneltiler. Çocuk ve yetişkin seslerinin aynı şarkıyı söylerken farklı tınlaması örnek verilerek çocuk sesinin daha tiz, yetişkin sesinin daha pes olduğu fark ettirilebilir. Öğrenciler kendi sesleriyle “la” notasını söylerken öğretmenin aynı sesi bağlamada önce pes, sonra tiz çalmasıyla sesin farklı yüksekliklerde (oktavlarda) duyulabileceği gösterilebilir. Çizgi film karakteri ile yetişkin sesleri arasındaki fark hatırlatılarak aynı sesin farklı oktavlarda çıkabileceği açıklanabilir. Böylece öğrencilerin ses yüksekliği ve oktav kavramını günlük yaşantılarıyla ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.4.1.1 Uygulamaları

Oktav seslerinin notalarını içeren bir müzik notası görseli kullanarak oktavın temel özelliği olan sesin iki katı frekansa sahip olma durumu, müzik teorisi ve sesin fiziksel özellikleri hakkında öğrencilere kısa bir açıklama yapılır **(OB4)**. Öğretmen tarafından bağlamada uygulamalı olarak bir sesin oktavına, aynı notanın farklı frekansta duyulmasına örnekler verilerek öğrencilerin oktavı fark etmeleri sağlanır **(SDB2.1)**. Bağlamada bu seslerin farklı tel veya perdeler üzerinde oktav notaların elde edildiğini öğrenirler. Öğrenciler, oktav sesleri içeren ses kayıtlarını dinlerler. Bu kayıtları dinledikten sonra öğrencilerden aynı sesi çalmaları ve kaydetmeleri istenir. Bu aşama gözlem formuyla değerlendirilir. Bu süreç, öğrencilerin sesleri doğru şekilde tanımlarını ve taklit etmelerini sağlayarak ses aralıkları ve ton farklarını daha iyi kavrayabilmelerine yardımcı olur **(OB2)**. Öğrenciler, aynı notanın oktavlarının nasıl çaldığını ve birbirlerine nasıl benzediklerini fark ederler **(E3.2)**. Bir sesin farklı oktavlarını dinlerken öğrenciler örnek olarak "la" sesinin oktavını bağlamada nasıl bulabileceklerini keşfederler **(SDB3.2)**. Öğrencilerin öğretmenin rehberliğinde yavaşça bağlamada oktav seslerini çalmaları için doğru duruş ve tutuş pozisyonu almaları sağlanır. Öğrencilerin oktav sesler içeren notaları bağlama ile çalarken yavaş tempoda etüt veya diziler üzerinde doğru parmak kullanımı ve pozisyon geçişlerine dikkat ederek seslendirmeleri sağlanır **(E1.3)**. Öğrencilere örnek bir etüt veya diziye bireysel çalma fırsatı verilir. Öğrencilerden etkinliklerde etkin rol almaları **(D3.4)**, bağlama çalma konusunda cesur olmaları **(D11.1)** ve dönütleri dikkate alarak hatalarını düzeltmeleri **(D10.1)** beklenir. Öğrencilerin bağlamada oktav sesler içeren örnek eserleri bireysel ve grupta uygulayarak müziksel bileşenleri fark etmeleri sağlanır **(SDB1.2, D3.4)**. Performans görevi olarak öğrencilerden oktav seslerini doğru bir şekilde çalmaları, çaldıkları seslerin temizliğine dikkat etmeleri, çalgıya özgü teknikleri uygulamaları ve müziksel bileşenleri kullanmaları istenebilir. Performans görevi, derececi puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, oktav seslerini daha hızlı tempolarda çalmayı deneyebilirler. Örneğin öğretmen tarafından verilen etütlerin temposu yavaşken öğrenciler daha hızlı bir tempo ile çalışmaya teşvik edilebilir.

Destekleme Öğrencilere oktav seslerinin her birini yavaşça, düşük tempoda çalmaları için fırsatlar verilebilir.

Öğretmen, her öğrencinin hızına göre ilerleyerek öğretilecek seslerin kolayca sindirilmesini sağlayabilir.

Öğrencilerin oktav seslerini çalarken en doğru tonu yakalamaları için parmak pozisyonlarına dikkat etmeleri sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA KOMA PERDELERİ ÖĞRENİYORUM

Temada koma perdelerini bağlama ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.4.2.1. Bağlamada koma seslerini çalabilme

- a) Bağlamadaki koma sesleri çözümler.
- b) Bağlama ile koma seslerini çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile koma seslerini çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile koma seslerinin müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Koma Sesler

Genellemeler Bağlamada her bir notanın koma sesleri olan perdeler vardır.
Anahtar Kavramlar koma, ton

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin kromatik etüt ve egzersizleri çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin iki nota arasındaki perdelerin farklı seslere sahip olduğunu ve perdelerin koma karşılıklarına ilişkin terimleri bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Derse başlamadan önce öğretmen, öğrencilere çaldıkları bağlamanın kaç perdesi olduğunu hatırlayıp hatırlayamadıklarını sorabilir. Bağlamada öğrenilmiş doğal seslerin perde üzerindeki yerleri soru-cevap yöntemiyle hatırlatılabilir. Öğrencilerin iki ana ses arasında kaç perde bulunduğunu bulmaları için bağlamanın sapı üzerinde inceleme yapmaları ve elde ettikleri bulguları paylaşmaları istenebilir. Bu inceleme sırasında öğretmen, "Koma terimini daha önce duyabildiniz mi?" sorusunu yönelterek öğrencilerin konuya dair önceki bilgilerini sorgulayabilir. Ayrıca "Batı müziğinde kullanılan değiştirici işaretler dışında başka değiştirici işaretler olabileceğini düşünüyor musunuz?" sorusu ile öğrencilerin müziksel işaretlere dair farkındalık düzeyleri ölçülebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin günlük yaşamlarında duydukları çok ince ses farklılıklarından yararlanılabilir. Örneğin iki farklı telefon zil sesinin benzer ama tam olarak aynı olmaması ya da iki kişinin aynı şarkıyı söylerken ses tonlarının ufak farklılıklar göstermesi hatırlatılabilir. Bu örnekler üzerinden bağlamada koma seslerinin de ana seslere çok yakın fakat onlardan biraz farklı tınladığı açıklanabilir. Öğrenciler, daha önce duydukları bu küçük farklılıkları bağlamadaki koma sesleriyle ilişkilendirerek kavrayabilirler.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.4.2.1**Uygulamaları**

Öğretmen, Türk müziğinde kullanılan koma kavramının anlamını açıklar. İki ses arasındaki koma sesleri hakkında bilgiler vererek terim karşılıklarını tanıtır **(SDB2.1, KB1)**. Öğretmen, bağlamanın sapındaki koma perdelerini gösteren görsel bir materyal kullanarak öğrencilerin bu perdeleri fark etmelerini sağlar **(OB4, E3.2)** Öğretmen, örnek olarak bir notanın sahip olduğu koma seslerini bağlamanın sapındaki perde yerlerini göstererek öğrencilere bireysel uygulama fırsatı sunar ve geri bildirimler verir. Öğrencilerin gruplar hâlinde çalışarak her bir sesin sahip olduğu koma seslerinin bağlamadaki perde yerlerini öğrenmeleri sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2, D4.1)**. Kromatik etüt ve egzersizler yaparak koma seslerini keşfederler **(OB9)**. Türk halk müziği türünden yöresel müziklerden örnek eserler dinletilerek koma sesleri pekiştirilir. Son olarak koma seslerinden örnek türküleri icra ederler **(D3.2)**. Türk halk müziği türünden yöresel müzikler ve örnek türküleri icra etme aşamalarında öğrencilerin ritme ve melodiye uygunlukları gözlem formu ile gözlemlenerek değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Türk müziğindeki farklı makamların komalarla nasıl şekillendiğini ve bu komaların melodik yapıya nasıl etki ettiğini keşfetmeleri sağlanabilir. Öğrenciler, çeşitli makamlar üzerinde uygulamalar yaparak her bir makamın karakteristik koma seslerini daha derinlemesine analiz eder ve kendi icralarında bu sesleri nasıl daha etkili bir şekilde kullanacaklarına dair yaratıcı yöntemler geliştirebilirler. Ayrıca öğrencilerin kendi bestelerini yaparak bu bestelerde doğru koma kullanımı ve makam değişimleri üzerine çalışmaları teşvik edilebilir. Bu süreç, hem teorik bilgiyi pratiğe dökmeyi hem de öğrencilerin müzikal ifadelerini geliştirmeyi hedefleyebilir.

Destekleme

Koma seslerinin yerleri anlatılırken karmaşık terimler yerine daha açık ve anlaşılır ifadeler kullanılabilir. Örneğin her bir koma sesinin normal sestene biraz daha yüksek ya da düşük olduğu açıklanabilir.

Öğrencilere bir notanın koma sesini çalmaları için daha fazla zaman tanınabilir ve öğretmen, her öğrencinin uygulamalarını tek tek izler, öğrenci doğru perdeyi bulana kadar ona yardımcı olabilir.

Öğrencilerin ritim ve tempo açısından zorlanmaması için başlangıçta yavaş tempoda çalışmalarını sağlanabilir.

Koma seslerini keşfetmeye yönelik, çok basit ve kısa etütler yapılabilir. Bu etütlerde her bir koma sesini belirlemek için öğrenciler, bağlama üzerindeki belirli perde yerlerini tek tek çalışabilirler. Öğretmen, her öğrencinin doğru nota ve koma sesini bulabilmesi için rehberlik edebilir.

Öğrencilere koma seslerini öğretmek için basitleştirilmiş yöresel müzik örnekleri dinletildikten sonra doğru sesleri tanımları, taklit etmeleri ve düzgün şekilde çalmaları istenebilir.

Öğrencilerin koma seslerinin doğru yerlerini öğrenmelerini sağlamak, birbirlerine yardımcı olarak eksikliklerini gidermelerine destek olmak ve geri bildirim olarak gelişimlerini artırmak için grup çalışmaları yaptırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: BAĞLAMADA TEMEL MAKAMLARI ÖĞRENİYORUM

Temada temel makamları bağlama ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 48

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB1.Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.4.3.1. Bağlamada hüseyini makamını çalabilme

- a) Bağlamada hüseyini makamını çözümler.
- b) Bağlama ile hüseyini makamını çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile hüseyini makamını çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile hüseyini makamının müziksel bileşenlerini uygular.

BAĞL.4.3.2. Bağlamada kürdi makamını çalabilme

- a) Bağlamada kürdi makamını çözümler.
- b) Bağlama ile kürdi makamını çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile kürdi makamını çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile kürdi makamının müziksel bileşenlerini uygular.

BAĞL.4.3.3. Bağlamada hicaz makamını çalabilme

- a) Bağlamada hicaz makamını çözümler.
- b) Bağlama ile hicaz makamını çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile hicaz makamını çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile hicaz makamının müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Makamlar

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Makamlar birbirinden farklılık gösteren bir müzikal yapıdadır.
makam

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, grup değerlendirme, akran değerlendirme formu, performans görevi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin her bir makamı çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada perdeler üzerinde koma seslerinin de olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere makam kavramı hakkında sorular yöneltilebilir. "Makam nedir?", "Türk müziğinde makamların amacı ne olabilir?" gibi sorularla öğrencilerin düşüncelerini ifade edebilmeleri sağlanabilir.

Hüseyini, kürdi ve hicaz makamlarının isimleri ve temel özellikleri hakkında daha önce bilgi sahibi olup olmadıkları araştırılabilir. Ayrıca "Bağlamada makamları seslendirebilmek için hangi notaları kullanıyorsunuz?" gibi sorularla öğrencilerin bilgi düzeyi ölçülebilir.

Öğrencilerden bağlamada daha önce çaldıkları bazı melodileri tekrar edebilmeleri istenebilir. Makamların ritmik ve melodik yapısına dair kısa cevaplı sorular yöneltilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin çevrelerinde sıkça duydukları halk türküleri dinletilebilir. Bu türkülerin belirli dizilerle oluşturulduğu belirtilerek hüseyini, kürdi ve hicaz makamlarının geleneksel müzikte yaygın olduğu vurgulanabilir. Öğrencilerden okul etkinliklerinde, özel günlerde ya da evde duydukları türkülerini hatırlamaları istenebilir. Bu örnekler üzerinden makamların belirli ses düzenleriyle tanımlandığı ve eserlerin yapısını belirlediği açıklanabilir. Günlük yaşamda değişen duygu hâllerinin müzikte de makamlar aracılığıyla yansıtıldığı gösterilerek öğrencilerin müzikte duygusal ifadeyi fark etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.4.3.1

Öğretmen, öğrencilere hüseyini makamı ile ilgili teorik bilgileri anlatarak temel müziksel bileşenler hakkında genel bir bakış sağlar (OB1). Hüseyini makamına ait notalar ve karakteristik aralıklar öğretilir (E3.2). Hüseyini makamının melodik yapısı, duygu durumu ve ritim özellikleri açıklanır. Bağlama ile bu makamı çalarken kullanılan teknikler ve müzikal süslemelerin sesin zenginliği üzerindeki etkisi anlatılır (D7.1). Hüseyini makamındaki tipik süslemelerin ve tınların bağlamada nasıl uygulanacağı gösterilir (SDB2.1). Hüseyini makamında kullanılan notaların doğru sıralaması ve melodik akışı öğretilir (KB2.6, OB1). Öğretmen, öğrencilerin duruş, tutuş ve bağlamaya özgü teknikleri doğru kullanıp kullanmadıklarını gözlemler. Öğrenciler, bu teknikleri basit alıştırma ile uygulayarak pratik yapar. Öğrenciler, bağlama üzerindeki temel teknikleri birleştirerek kısa hüseyini makamı melodilerini çalmaya başlar. Bu çalışmalarda çalınan her melodinin teknik doğruluğu üzerinde durulur. Öğretmen, öğrencilerin tekniklerini gözlemler ve doğru teknik kullanımına dair geri bildirimde bulunur. Grup çalışmaları ile öğrenciler, birbirlerinin teknik ve duygusal ifadelerini akran değerlendirme formu ile değerlendirir ve birbirlerinden öğrenirler (SDB2.2, D3.4). Hüseyini makamında olan Türk halk müziği türünden örnek eserleri bireysel ve gruplar hâlinde çalışırlar (D4.1). Öğrenciler, bağlama ile eserlerin makamsal ve ritmik karakterlerini doğru bir şekilde yakalamaya odaklanırlar. Öğretmen, öğrencilerin eserleri çalarken, yapısal ve ritimsel açıdan doğru bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını gözlemler. Farklı temposal hızlarda çalışarak ritim duygusu ve zamanlama geliştirilir (E1.3). Hüseyini makamı, bağlamada doğru tınlar ve süslemeler ile çalınarak öğrencilerin makamın duygusal özelliklerini fark etmeleri sağlanır (SDB1.3). Öğrenciler, çaldıkları eserin duygusal ifadesini pekiştirir. Her öğrencinin çaldığı eserin duygusal ifadesi üzerine geri bildirim verilir (SDB1.1).

BAĞL.4.3.2

Öğretmen, öğrencilere hüseyini makamı ile ilgili teorik bilgileri anlatarak temel müziksel bileşenler hakkında genel bir bakış sağlar (OB1). Kürdi makamına ait notalar ve karakteristik aralıklar öğretilir (E3.2). Kürdi makamının melodik yapısı, duygu durumu ve ritim özellikleri açıklanır. Bağlama ile bu makamı çalarken kullanılan teknikler ve müzikal süslemelerin sesin zenginliği üzerindeki etkisi anlatılır (D7.1). Kürdi makamındaki tipik süslemeler ve tınların bağlamada nasıl uygulanacağı gösterilir (SDB2.1). Kürdi makamında kullanılan notaların doğru sıralaması ve melodik akışı öğretilir (KB2.6, OB1). Öğretmen, öğrencilerin duruş, tutuş ve bağlamaya özgü teknikleri doğru kullanıp kullanmadıklarını gözlemler. Öğrenciler, bu teknikleri basit alıştırma ile uygulayarak pratik yapar. Öğrenciler, bağlama üzerindeki temel teknikleri birleştirerek kısa kürdi makamı melodilerini çalmaya başlar. Bu çalışmalarda çalınan her melodinin teknik doğruluğu üzerinde durulur. Öğretmen, öğrencilerin tekniklerini gözlemler ve doğru teknik kullanımına dair geri bildirimde bulunur. Grup çalışmaları ile öğrenciler, birbirlerinin teknik ve duygusal ifadelerini değerlendirir ve birbirlerinden öğrenirler (SDB2.2, D3.4). Bu süreç grup değerlendirme formu ile değerlendirilir. Öğrenciler, kürdi makamındaki Türk halk müziği türünden örnek eserleri bireysel ve grup hâlinde çalışır (D4.1). Öğrenciler, bağlama ile eserlerin makamsal ve ritmik karakterlerini doğru bir şekilde yakalamaya odaklanırlar. Öğretmen, öğrencilerin eserleri çalarken yapısal ve ritimsel açıdan doğru bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını gözlemler. Farklı temposal hızlarda çalışarak ritim duygusu ve zamanlama geliştirilir (E1.3). Kürdi makamı, bağlamada doğru tınlar ve

süslemeler ile çalınarak makamın duygusal özelliklerini fark etmeleri sağlanır (SDB1.3). Öğrenciler, çaldıkları eserin duygusal ifadesini pekiştirir. Her öğrencinin çaldığı eserin duygusal ifadesi üzerine geri bildirim verilir (SDB1.1).

BAĞL.4.3.3

Öğretmen, öğrencilere hicaz makamı ile ilgili teorik bilgileri anlatarak temel müziksel bileşenler hakkında genel bir bakış sağlar (OB1). Hicaz makamına ait notalar ve karakteristik aralıklar öğretilir (E3.2). Hicaz makamının melodik yapısı, duygu durumu ve ritim özellikleri açıklanır. Bağlama ile bu makamı çalarken kullanılan teknikler ve müzikal süslemelerin sesin zenginliği üzerindeki etkisi anlatılır (D7.1). Hicaz makamındaki tipik süslemeler ve tınların bağlamada nasıl uygulanacağı gösterilir (SDB2.1). Hicaz makamında kullanılan notaların doğru sıralaması ve melodik akışı öğretilir (KB2.6, OB1). Öğretmen, öğrencilerin duruş, tutuş ve bağlamaya özgü teknikleri doğru kullanıp kullanmadıklarını gözlemler. Öğrenciler, bu teknikleri basit alıştırımlarla uygulayarak pratik yapar. Öğrenciler, bağlama üzerindeki temel teknikleri birleştirerek kısa hicaz makamı melodilerini çalmaya başlar. Bu çalışmalarda çalınan her melodinin teknik doğruluğu üzerinde durulur. Öğretmen, öğrencilerin tekniklerini gözlemler ve doğru teknik kullanımına dair geri bildirimde bulunur. Grup çalışmaları ile öğrenciler, birbirlerinin teknik ve duygusal ifadelerini değerlendirir ve birbirlerinden öğrenirler (SDB2.2, D3.4). Bu süreç grup değerlendirme formu ile değerlendirilir. Hicaz makamında olan Türk halk müziği türünden örnek eserler bireysel ve gruplar hâlinde çalışırlar (D4.1). Öğrenciler, bağlama ile eserlerin makamsal ve ritmik karakterlerini doğru bir şekilde yakalamaya odaklanırlar. Öğretmen, öğrencilerin eserleri çalarken yapısal ve ritimsel açıdan doğru bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını gözlemler. Farklı temposal hızlarda çalışarak ritim duygusu ve zamanlama geliştirilir (E1.3). Hicaz makamı, bağlamada doğru tınlar ve süslemeler ile çalınarak öğrencilerin makamın duygusal özelliklerini fark etmeleri sağlanır (SDB1.3). Öğrenciler, çaldıkları eserin duygusal ifadesini pekiştirir. Her öğrencinin çaldığı eserin duygusal ifadesi üzerine geri bildirim verilir (SDB1.1). Makamların icrasında ritme ve melodiye uygunlukları gözlem formu ile gözlemlenerek değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere makamların farklı melodik varyasyonlarını keşfetmeleri ve bu varyasyonlarla kendi müzikal ifadelerini yaratmaları için fırsatlar sunulabilir.

Öğrencilerin bağlama üzerindeki özgürlüklerini artırarak makamsal müzikaliteyi daha yaratıcı bir şekilde ifade etmeleri sağlanabilir. Ayrıca çeşitli halk müziği eserlerinde uygulanan bu yaratıcı süreç, öğrencilerin farklı müzik türlerini keşfetmelerine de olanak tanıyabilir.

Destekleme Öğretmen, öğrencilerin hızlarına göre uyarlanmış temposal alıştırımlar ve egzersizler sunabilir.

Öğrenciler, her makamın melodik akışını ve karakteristik aralıklarını daha iyi kavrayabilmek için videolar veya sesli örneklerle çalışabilirler.

Öğrencilerin makamın yapısını ve süslemelerini daha kolay öğrenebilmeleri amacıyla görsel notalar ve tablolar kullanılabilir.

Öğrencilere başlangıç seviyesinde alıştırımlar ve parçalar seçilerek temel teknikler üzerinde yoğunlaşmaları sağlanabilir. Bu alıştırımlarla her bir makamın temel melodik yapısını öğrenebilir ve zamanla daha karmaşık çalışmalara geçilebilir.

Öğretmen, öğrencilere her makamın duygusal atmosferini anlatan kısa hikâyeler veya duygu odaklı açıklamalar yapabilir. Bu, öğrencilerin çaldıkları eserlerde duygusal ifadeyi daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



5. SINIF

1. TEMA: BAĞLAMANIN TARİHİ GELİŞİMİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamanın tarihî gelişimine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.5.1.1. Bağlamanın tarihsel gelişimini yorumlayabilme

- Bağlamanın tarihsel gelişimini inceler.*
- Bağlamanın tarihsel gelişimini bağlamdan kopmadan dönüştürür.*
- Bağlamanın tarihsel gelişimini nesnel, doğru anlamı değiştirmeyecek bir şekilde yeniden ifade eder.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamanın Tarihî Gelişimi

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Bağlamanın tarihsel gelişimi ve atası olan kopuzun önemi bilinir.
kopuz

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak bağlamanın tarihî gelişimiyle ilgili bir sunum yapmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamanın bölümleri ve bağlama ailesini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden bağlamanın tarihî gelişim sürecine dair bildiklerini ifade etmeleri istenebilir. "Bağlamanın tarihsel kökenlerini açıklayabilir misiniz?", "Sizce bağlama hangi dönemlerde ve nasıl değişimler geçirmiş olabilir?" gibi sorular yöneltilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere telefon örneği verilebilir. İlk başta yalnızca sesli iletişim sağlayan telefonun zamanla internet, kamera, dokunmatik ekran gibi özellikler kazanarak akıllı telefona dönüştüğü hatırlatılabilir. Benzer şekilde bağlamanın da tarihsel süreçte farklı yapılar, malzemeler ve tekniklerle gelişim gösterdiği açıklanabilir. Öğrencilerden eski ve yeni bağlamaları görsel ya da işitsel olarak karşılaştırmaları istenerek çalgının zaman içindeki evrimini fark etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.5.1.1

Öğretmen, bağlamanın kökeni, tarihsel gelişimi ve Türk müziğindeki yeri hakkında kısa bir tanıtım yaparak derse başlar. Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan yolculuğu, bağlamanın ilk ortaya çıkışı ve ilk hâlinin tanıtımı yapılır; ardından gelişim süreci anlatılır. Bağlamanın tarihsel evrimini anlatan görseller ve videolar sunulur (OB4). Öğrenciler, bağlamanın tarihsel gelişimini ve Türk müziğindeki yerini öğrenir (D14.3). Bağlamanın kökeni olan kopuz ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi verilir. Bağlamanın tel sayısı, gövde yapısı, sap uzunluğu gibi yapısal özelliklerinin zamanla nasıl değiştiği ve geliştiği, görsel materyallerle desteklenerek öğrencilere anlatılır (OB1). Eski bağlama türlerine ait fotoğraflar, eski müzik kayıtları ve bağlamanın ilk modellerinin nasıl görüldüğü hakkında bilgiler paylaşılır. Görsel kartlarla bağlama çeşitlerini öğrenme süreci, gruplar hâlinde etkinlikler yoluyla oyunlaştırılır ve öğrencilerin öğrenme süreci keyifli hâle getirilir (E2.5). Bağlama türlerinin benzerlikleri ve farklılıkları ele alınarak her bir türün müzikte nasıl bir rol oynadığı fark ettirilir. Öğrenciler, bağlamanın halk müziğindeki zenginliğe katkısını keşfederler.

Öğrencilere bağlamayla icra edilen bir Türk halk müziği parçası dinletilir. Öğrenciler, bu parçayı dinlerken bağlamanın müzikteki rolünü ve tarihsel gelişimini göz önünde bulundurarak bağlamanın önemini fark ederler **(D19.1)**. Günümüzde kullanılan bağlama türlerinden örnek eserler dinletilerek bağlamanın kullanım zenginliği vurgulanır **(SDB2.1)**. Öğrencilerin bağlama türlerini tanıma, bağlamanın tarihsel evrimini anlama ve bağlama ile yapılan müziksel ifadelerle ilgili tespitleri gözlem formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, bağlamanın halk arasında bir iletişim aracı olarak nasıl kullanıldığını; düşünlerde, bayramlarda ve diğer sosyal etkinliklerdeki rolünü inceleyebilirler.

Öğrenciler, bağlamanın Türk halk şairleri ve ozanları ile ilişkisini araştırarak sözlü gelenekle olan bağını ve halk müziği ile şiir arasındaki etkileşimi keşfedebilirler.

Bağlamanın diğer Türk halk müziği enstrümanlarıyla (cura, tambur, kopuz vb.) benzerlikleri ve farklılıkları üzerinde durulabilir. Ayrıca bu enstrümanların bölgesel kullanımını incelemek, farklı müzik türlerinin gelişimi ile olan ilişkilerini görmek için bir derinlemesine araştırma yapılabilir.

Öğrenciler bağlama türlerinden birini seçip o türün kullanıldığı bir parçayı daha ayrıntılı bir şekilde analiz edebilir ve icra edebilirler. Bu hem teknik hem de kültürel bir inceleme sunabilir.

Öğrenciler, seçtikleri bağlama türünün tarihsel geçmişini, yapısal özelliklerini ve bu türün müzikteki fonksiyonunu tartışarak bir proje hazırlayabilirler.

Destekleme Bağlamanın tarihsel gelişimi, yapısal özellikleri gibi soyut kavramları anlamaları için öğretmen, kısa ve anlaşılır açıklamalarla görselleri birlikte sunabilir.

Bağlamanın ilk hâlinin nasıl görüldüğünü gösteren fotoğraflar ve eski müzik kayıtları üzerinden somut örnekler vererek öğrencilerin konuyu daha iyi kavrayabilmesini sağlayabilir.

Öğrencilere her türün tarihsel gelişimini adım adım açıklayarak bireysel farkındalıklarını artırabilir.

Bağlama türlerinin öğrenilmesi ve farklılıkları üzerinde çalışırken öğrencilerin gruplar hâlinde etkin olarak yer alacağı etkileşimli oyunlar kullanılabilir.

Görsel kartlar veya posterlerle yapılan eşleştirme oyunları, öğrencilerin bağlama türlerini eğlenceli bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olabilir. Bu tür etkinlikler, öğrenmeyi daha keyifli ve hatırlanabilir hâle getirebilir.

Öğrencilerin bağlama türlerinin tarihsel gelişimiyle ilgili bilgileri öğrenme süreci sırasında öğretmen belirli aralıklarla tekrarlar yaparak öğrendiklerinin pekişmesini sağlayabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA SÜSLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamada süsleme tekniğini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.5.2.1. Bağlamada süsleme tekniğini çalabilme

- a) Bağlamadaki süsleme tekniğini çözümler.
- b) Bağlama ile süsleme tekniğini çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile süsleme tekniğini çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile süsleme tekniğinin müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bağlamada Süsleme Tekniği

Genellemeler

Enstrümanla yapılan süslemeler, eserlerin müzikal ifadesini zenginleştirir ve anlatım gücünü artırır.

Anahtar Kavramlar

süsleme

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden süsleme tekniğini bağlama ile uygulayabilmeleri istenebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamanın temel çalma tekniklerini ve melodilerin ritmik yapılarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bağlamada süsleme tekniğini daha önce duyup duymadıkları sorulabilir. Ardından bildikleri süsleme türlerini örneklendirebilmeleri istenebilir. Öğrencilerden tezene ile basit bir süsleme denemesi yapabilmeleri talep edilerek uygulamaları gözlemlenebilir. Bu sırada "Sizce süsleme tekniği bağlamanın icrasında nasıl bir farklılık yaratır?" gibi sorular sorulabilir. Öğrencilerin hem kavramsal bilgileri hem de uygulama becerileri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları süsleme unsurlarından yararlanılabilir. Örneğin bir yazının üzerine yapılan desenler veya bir konuşmada sözcüklerin vurgulanarak daha etkili hâle gelmesi hatırlatılabilir. Bu örnekler üzerinden müzikte de süsleme tekniğinin eseri daha zengin ve etkili kıldığı açıklanabilir. Öğrencilerden dinledikleri türkülerde süslemeleri fark etmeleri ve kendi çalgılarında uygulamaları istenerek öğrenilen teknik günlük yaşantı deneyimleriyle ilişkilendirilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.5.2.1

Öğrencilere bağlamada doğru duruş ve tutuş pozisyonunun önemi anlatılır. Bağlamadaki süsleme tekniği ve nasıl kullanıldığı açıklanır **(OB1)**. Bu teknikle ilgili görsel ve işitsel örnekler sunulur **(SDB2.1, OB4)**. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde bu tekniği çalışmaya başlar. Her öğrencinin bağlamada süsleme tekniklerini doğru şekilde kullanıp kullanmadığı gözlemlenir ve öğrenciye geri bildirim sağlanır. Öğrenciler sırasıyla belirli bir süsleme tekniği üzerinde çalışırken öğretmen, tekniği doğru kullanmalarını sağlamak için adım adım yönlendirme yapar. Öğrencilere süsleme tekniklerinin müziksel anlamı ve nasıl ifade edilmesi gerektiği hakkında bilgi verilir **(SDB2.1)**. Ayrıca süsleme tekniklerinin müziğin duygusal

ve estetik yönlerine nasıl katkıda bulunduğu anlatılır (**SDB2.1, E3.2**). Öğrenciler, bağlama ile süsleme tekniklerini bir parçada uygulamaya başlar (**OB9**). Örneğin öğrendikleri bir türküyü süslemeli bir şekilde çalmaları istenir (**D16.1**). Öğrenciler tekniği kullanarak birbirlerinin çaldığı parçaları dinler ve geri bildirimde bulunur. Böylece öğrencilerin birbirlerinden öğrenmeleri sağlanır (**SDB2.1, D3.4**). Her öğrenci, süsleme tekniklerinin müzikte nasıl bir etki yarattığını paylaşır (**SDB2.1, D11.2**). Öğrenciler, belirli bir süsleme tekniğini doğru ve etkili bir şekilde çalabilmek için sürekli olarak pratik yaparlar (**D3.2, D12.3**). Pratik sırasında öğretmen, öğrencilerin performanslarını takip eder ve düzeltmelerde bulunur. Öğrenciler, ses kayıt aracılığıyla çaldıkları parçaları kaydeder ve kendi performanslarını dinleyerek süsleme tekniklerini ne kadar doğru ve etkili uyguladıklarını değerlendirirler (**SDB1.2, D10.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Farklı Türk halk müziği ve Türk sanat müziği eserlerinde kullanılan süsleme teknikleri arasındaki farkları araştırmaları ve bunları müzikle nasıl ifade edebileceklerini keşfetmeleri teşvik edilebilir.

Öğrendikleri süsleme tekniklerini kullanarak kısa bir müzik parçası yaratabilir veya var olan bir halk müziği parçasını kendi yorumlarıyla özgün bir şekilde düzenleyebilirler.

Destekleme Öğrenciler, kendi hızlarında süsleme tekniklerini öğrenebilmeleri için etüt uygulamaları yapabilirler.

Öğrencilerin seviyelerine göre farklı geri bildirimlerde bulunarak uygun alıştırımlar verilebilir.

Süsleme tekniğini uygulamada zorlanan öğrenciler için kısa ezgilerde veya yavaş tempoda uygulayarak desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: BAĞLAMADA NİHAVENT MAKAMINI ÖĞRENİYORUM

Temada nihavent makamını bağlama ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 36

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma),
SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D7. Estetik, D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ**BAĞL.5.3.1. Bağlamada nihavent makamını çalabilme**

- a) Bağlamada nihavent makamını çözümler.
- b) Bağlama ile nihavent makamını çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlama ile nihavent makamını çalmada çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlama ile nihavent makamının müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Bağlamada Nihavent Makamı

Genellemeler Bağlamada nihavent makamını çalabilmek, makam dizisinin perdelerini doğru basabilme-
yi ve karakteristik geçkileri uygulayabilmeyi gerektirir.

Anahtar Kavramlar makam

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve öz değerlendirme for-
mu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden makam yapısı-
nı oluşturan ses değiştirici işaretlerini kullanarak bağlama ile eserler çalmaları istenebilir.
Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir. Öğrencilerin çaldıkları
eserin makamsal yapısı bakımından müzikal bileşenlerini gözlem formu ile gözlemleyerek
değerlendirilebilir. Öğrencilerin ses kayıtları aracılığıyla kendi performanslarını dinlemele-
ri, süsleme tekniklerini doğru uygulayıp uygulamadıklarını değerlendirmeleri için öz değer-
lendirme formları kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bağlamada koma seslerinden oluşan makamların olduğunu bildikleri kabul
edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Derse başlamadan önce öğretmen tarafından öğrencilerin makam bilgisini ve bağlama-
da çalınan ezgilerle ilgili önceki öğrenmelerini anlamak amacıyla öğrencilere sorular yö-
neltilir. Öğrencilere daha önce herhangi bir makam duyup duymadıkları, makamların
müzikteki rolü hakkında ne bildikleri ve bağlama ile kısa melodiler çalma deneyimlerinin
olup olmadığı sorulabilir. Öğretmen, öğrencilerin makamsal yapıları ayırt etme düzeylerini
gözlemleyerek dersin işlenişine yönelik planlamasını şekillendirilebilir. Ayrıca öğrencilere
farklı hızlarda çalmanın ritim duygusu üzerindeki etkisi hakkında neler düşündükleri soru-
larak derse yönelik zihinsel hazırlık yapılabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere günlük yaşamdan örnekler verilerek nihavent makamı tanıtılabilir. Örneğin
farklı duyguların ifade edildiği bir şiirdeki dizelerin belirli bir düzenle sıralanması, müzikte
makamların da kendine özgü ses dizilerine göre şekillendiğiyle ilişkilendirilebilir. Öğrenci-
lere düşün, kutlama veya televizyon programlarında duydukları türküler hatırlatılarak bu
eserlerde makamların duygusal atmosfer oluşturduğu vurgulanabilir. Böylece öğrenciler,
günlük yaşamda karşılaştıkları müziklerden hareketle nihavent makamının yapısını ve ifa-
desini kavrayabilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları **BAĞL.5.3.1**

Öğretmen, öğrencilere nihavent makamı ile ilgili teorik bilgileri anlatarak temel müziksel
bileşenler hakkında genel bir bakış sağlar (**OB1**). Nihavent makamına ait notalar ve
karakteristik aralıklar öğretilir (**E3.2**). Nihavent makamının melodik yapısı, duygu durumu

ve ritim özellikleri açıklanır. Bağlama ile bu makamı çalarken kullanılan teknikler ve müzikal süslemelerin sesin zenginliği üzerindeki etkisi anlatılır **(D7.1)**. Nihavent makamındaki tipik süslemeler ve tınların bağlamada nasıl uygulanacağı gösterilir **(SDB2.1)**. Nihavent makamında kullanılan notaların doğru sıralaması ve melodik akışı öğretilir **(KB2.6, OB1)**. Öğretmen, öğrencilerin duruş, tutuş ve bağlamaya özgü teknikleri doğru kullanıp kullanmadıklarını gözlemler. Öğrenciler, bu teknikleri basit alıştırmalarla uygulayarak pratik yapar. Öğrenciler, bağlama üzerindeki temel teknikleri birleştirerek kısa nihavent makamı melodilerini çalmaya başlar. Bu çalışmalarda çalınan her melodinin teknik doğruluğu üzerinde durulur. Öğretmen, öğrencilerin tekniklerini gözlemler ve doğru teknik kullanımına dair geri bildirimde bulunur. Öğrenciler bu dönütler doğrultusunda hatalarını düzelterek kendini değerlendirir **(D10.1)**. Grup çalışmaları ile öğrenciler, birbirlerinin teknik ve duygusal ifadelerini değerlendirir ve birbirlerinden öğrenirler **(SDB2.2, D3.4)**. Nihavent makamında olan Türk halk müziği türünden örnek eserler bireysel ve gruplar hâlinde çalışırlar **(D4.1)**. Öğrenciler, bağlama ile eserlerin makamsal ve ritmik karakterlerini doğru bir şekilde yakalamaya odaklanırlar **(D7.3)**. Öğretmen, öğrencilerin eserleri çalarken yapısal ve ritimsel açıdan doğru bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını gözlemler. Farklı temposal hızlarda çalışarak ritim duygusu ve zamanlama geliştirilir **(E1.3)**. Nihavent makamı, bağlamada doğru tınlar ve süslemeler ile çalınarak öğrencilerin makamın duygusal özelliklerini fark etmeleri sağlanır **(SDB1.3)**. Öğrenciler, çaldıkları eserin duygusal ifadesini pekiştirir. Her öğrencinin çaldığı eserin duygusal ifadesi üzerine geri bildirim verilir **(SDB1.1)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere makamın farklı melodik varyasyonlarını keşfetmeleri ve bu varyasyonlarla kendi müzikal ifadelerini yaratmaları için fırsatlar sunulabilir. Bu süreç, öğrencilerin bağlama üzerindeki özgürlüklerini artırarak makamsal müzikaliteyi daha yaratıcı bir şekilde ifade etmelerini sağlayabilir.

Ayrıca çeşitli halk müziği eserlerine uygulanan bu yaratıcı süreç, öğrencilerin farklı müzik türlerini keşfetmelerine olanak tanıyabilir.

Destekleme Nihavent makamı konusuna dair dijital araçlar ve interaktif oyunlar kullanılabilir. Örneğin bir müzik uygulaması üzerinden nihavent makamının belirli notasını ve karakteristik özelliklerini öğrenirken, interaktif bir oyun, öğrencinin doğru notaları ve dizileri tanıyıp, çalmasını sağlayarak onun bu makamı daha etkili şekilde anlamasına yardımcı olabilir. Oyuncular, oyun içindeki etkileşimlerle makamın duygusal tonlarını keşfederken oyuncuların hızla ilerlemeleri ve zorluk yaşadıkları kısımlarda makama odaklanmaları sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



6. SINIF**1. TEMA: BAĞLAMA İLE TÜRKÜ SÖYLEME TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM**

Temada bağlama ile türkü söyleme tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak; öğrencinin bağlama çalma ve türkü söyleme sırasında bedenini, sesini ve hareketlerini verimli bir şekilde kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 36

ALAN BECERİLERİ SAB10. Müziksel Söyleme

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.6.1.1. Bağlama ile türkü söyleyebilme

- a) Bağlama ile türkü söylemeye bedenini hazır hâle getirir.
- b) Bağlamaya ile çalmada uygun söyleme tekniklerini kullanır.
- c) Bağlama ile türkü söylemenin müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Baglama ile Türkü Söyleme Tekniği

Genellemeler Türk halk müziğinde bağlama ile türkü çalıp söyler.
Anahtar Kavramlar türkü

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve grup değerlendirme kullanılarak değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerin bağlama ile söyledikleri türkülerde şan ve çalma arasındaki uyum, melodik yapı ve ritmik akışın doğru şekilde yansıtılıp yansıtılmadığı ile ilgili çalışmalar istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin söylenecek eseri bağlama ile çalabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Derse başlamadan önce öğretmen, öğrencilere daha önce bağlama eşliğinde türkü söyleyip söyleyemediklerini sorabilir. Öğrencilerin aynı anda hem çalıp hem de söyleme deneyimlerinin olup olmadığı öğrenilebilir. Ardından öğrencilere bir türkü dinletilerek çalma ve söylemenin eş zamanlı olarak nasıl gerçekleşebildiğine dair gözlemlerini paylaşımları istenebilir. Öğretmen; öğrencilerin nota takibi, ritim duygusu ve ezgiye eşlik edebilme becerileri hakkında fikir edinebilmek için basit bir ezgiyi bağlama eşliğinde birlikte söylemelerini sağlayabilir. Bu uygulama sırasında öğrencilerin ezgiye uyum sağlayabilme, metinle notayı eşleştirebilme ve temel vokal tekniklerini kullanabilme düzeyleri gözlemlenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin günlük yaşamlarında şarkı söylerken ya da bir müziğe eşlik ederken kullandıkları ses deneyimlerinden yararlanılabilir. Örneğin arkadaşlarıyla oyun oynarken ritmik şekilde tekerleme söylemeleri ya da bir şarkıya tempo tutarak eşlik etmeleri hatırlatılabilir. Bu örnekler üzerinden bağlama çalarken aynı anda türkü söylemenin de bedenin uyumunu ve doğru söyleme tekniklerini gerektirdiği vurgulanabilir. Böylece öğrenciler, kendi yaşantılarındaki şarkı söyleme deneyimlerini bağlama eşliğinde türkü icrasına aktarabilirler.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.6.1.1 Uygulamaları

Bağlama ile türkü söylerken çalma ve söyleme işleminin eş zamanlı olarak yapılması gerektiği öğrencilere açıklanır (**SDB2.1**). Öğrencilere söyledikleri türkünün sözlerini doğru anlamının ve bu anlamı bağlama çalarken doğru bir şekilde ifade etmenin önemi vurgulanır (**E3.2**). Çaldıkları türkünün notasıyla seslerinin uyumlu olması gerektiği belirtilir (**D7.1**). Örnek eserler, dijital platformlarda etkileşimli video içerikleriyle sunularak öğrencilerin çalıp söyleme tekniklerini geliştirmeleri sağlanır ve bu süreçte etkileşim düzeyleri gözlemlenir, analiz edilir (**OB2, SDB2.1**). Öğrencilere bağlama çalarken solfej ve vokal tekniklerini dengelemeyi öğretmek amacıyla çeşitli egzersizler yapmalarına fırsat verilir. Örnek bir eseri bağlama ile çalmayı öğrendikten sonra öğretmen rehberliğinde şan bölümünün notaları incelenir ve öğrencilerin nota ile söz uyumunu fark etmeleri sağlanır (**OB1**). Eser notasının solfejini yaparak bağlama ile çalma tekniği uygulanır. Ardından şan bölümünün notasını bağlama ile çalarken söyleme tekniği uygulanmaya başlanır. Parça parça ve yavaş tempoda çalıp söyleme çalışmaları yapılır (**D3.2**). Bu aşamada gözlem formu kullanılabilir. Öğrenciler, bağlama çalarken seslerini doğru şekilde kullanarak türkü söyleme pratiği yapmalıdır (**SDB1.2**). Daha sonra eserin doğru metronom hızında hem bireysel hem de grup çalışmaları yapılır. Grup çalışmaları grup değerlendirme formuyla değerlendirilir (**SDB2.2, D3.4**). Öğrencilerin bağlama ile türkü söyleme uygunlukları gözlemlenir ve geri bildirimler verilir. Birden fazla eserle çalıp söyleme etkinliği yapılır. Öğrencinin icrasında melodik yapıların ve ritmik akışın doğru şekilde yansıtılıp yansıtılmadığı değerlendirilir ve ilerlemeleri takip edilir. Performans görevi olarak öğrencilerin bağlama ile söyledikleri türkülerde, şan ve çalma arasındaki uyum, melodik yapıların ve ritmik akışın doğru şekilde yansıtılıp yansıtılmadığı ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, bağlama çalma ve şarkı söyleme işlemlerini daha derinlemesine ve etkili bir şekilde birleştirebilirler. Öğrenciler hem melodik hem de ritmik yapıların yanı sıra sözlerin duygusal anlamını müziğe doğru şekilde yansıtmayı öğrenebilirler. Bu aşamada öğrencilere şarkının duygusal bağlamını ve anlatılmak istenen hikâyeyi doğru şekilde ifade etmeleri konusunda rehberlik edilebilir. Öğrenciler, bu anlayışla bağlamalarını ve seslerini daha duyarlı ve etkili bir şekilde kullanabilirler.

Öğrenciler, teknik olarak daha zorlayıcı eserlerle çalışma fırsatı bulabilirler. Bu eserlerde öğrencilerin hem bağlama çalma hem de türkü söyleme becerilerini birleştirerek daha zengin ve detaylı bir yorum yapmaları teşvik edilebilir.

Öğrenciler, eserin hızlı pasajlarında ve teknik bölümlerinde pratik yaparak çalma ve söyleme yeteneklerini daha da geliştirebilirler. Öğrenciler, bağlama çalarken bir grup içinde hem solo hem de eşlik etme rolünü üstlenerek çalma ve söyleme sırasında birbirlerinin seslerine uyum sağlayarak ve karşılıklı geri bildirimde bulunarak müzikal etkileşim ve topluluk oluşturma becerilerini geliştirmeleri sağlanabilir.

Destekleme Öğrenciler öncelikle sadece bağlama çalmaya odaklanabilir, ardından şarkının sözleri ayrı ayrı çalıştırılabilir.

Çalışmalara yavaş tempoda başlanarak hem bağlama çalmayı hem de söylemeyi eş zamanlı olarak daha kolay öğrenmeleri sağlanabilir.

Vokal teknikleri ve bağlama çalma üzerinde ayrı ayrı daha fazla pratik yaparak ilerlemeleri teşvik edilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA ÇARPMA VE ÇEKME TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM

Temada bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1.İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.6.2.1. Bağlamada çarpma ve çekme tekniğini çalabilme

- Bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini çözümler.
- Bağlama ile çarpma ve çekme tekniklerini çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Bağlama ile çarpma ve çekme tekniklerini çalmada çalgıya özgü tekniklerini kullanır.
- Bağlama ile çarpma ve çekme tekniklerini müziksel bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Çarpma ve Çekme Tekniği

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Bir esere duygusal ve estetik bir yorum yapmak için teknikleri kullanılır.
çarpma, çekme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.
Performans görevi olarak öğrencilerin bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini doğru ve etkili bir şekilde kullanıp kullanmadığı ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini uygulayabilmeleri için yeterli parmak kas gücüne, olgunluğa ve parmak kullanım hızına sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere bağlama üzerinde tek ses üzerinde basit bir çarpma ve çekme denemesi yapabilmeleri istenebilir. Öğrencilerin bu uygulamaları sırasında hangi perdeleri tercih edebildikleri, parmaklarını nasıl konumlandırabildikleri ve sesin net çıkıp çıkmadığı gözlemlenebilir. Ayrıca kısa bir ezgi ya da motif içinde çarpma ve çekme hareketlerini denemeleri sağlanarak, bu teknikleri müzikal bağlamda kullanabilme düzeyleri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere bağlamada kullanılan çarpma ve çekme tekniklerinin günlük hayattaki hareketlerle benzerlik gösterdiği açıklanabilir. Çarpma tekniği, kapıyı çalmak ya da masaya parmakla kısa dokunuş yapmakla; çekme tekniği ise bir yaylı kapağı geri çekmek veya lastiği gerip bırakmakla ilişkilendirilebilir. Bu örnekler sayesinde öğrenciler, bağlamadaki el ve parmak hareketlerini daha somut biçimde kavrayabilir ve kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.6.2.1 Uygulamaları

Bağlamada çarpma ve çekme tekniklerinin nasıl kullanıldığı ile ilgili öğretmen tarafından açıklamalar yapılarak görsel ve işitsel örnekler sunulur (SDB2.1, D3.2, OB1). Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde bu teknikleri çalışmaya başlarlar. Öğrencilere bağlamada çarpma ve çekme tekniklerinin daha sağlıklı uygulanabilmesi için doğru duruş ve tutuş pozisyonunun önemi anlatılır. Öğrencinin çarpma tekniğini uygulayabilmesi için parmak hareketlerinin örnek bir nota üzerindeki kullanımı gösterilir. Öğrenci, başlangıçta yavaş tempoda basit etüt ve egzersizlerde çarpma hareketlerini uygulayarak ilerler. Daha sonra çekme hareketini kısa ezgiler üzerinde bağlama ile gösterilerek öğrencilere alıştırmalar yapmaları beklenir. Her öğrencinin bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini doğru şekilde kullanıp kullanmadığı gözlem formu ile değerlendirilir ve geri bildirim sağlanır (SDB2.1). Öğrencilerin çalışmalarda etkin rol almaları (D3.4), teknikleri uygulamada cesur olmaları (D11.1), dönütler doğrultusunda hatalarını düzelterek kendilerini değerlendirmeleri (D10.1) sağlanır. Ayrıca çarpma ve çekme tekniklerinin müziğin duygusal ve estetik yönlerine nasıl katkıda bulunduğu anlatılır (SDB2.1, E3.2, D7.1). Öğrenciler, bağlama ile çarpma ve çekme tekniklerini bir eser üzerinde uygulamaya başlarlar (OB9). Örneğin öğrendikleri bir türkü üzerinde çarpma ve çekme teknikleri gösterilerek çalmaları istenir (D16.1). Bu aşama kontrol listesi ile kontrol edilir. Öğrenciler, teknikleri kullanarak birbirlerinin çaldığı parçaları dinler ve geri bildirimde bulunarak öğrencilerin birbirlerinden öğrenmeleri sağlanır (SDB1.2, D3.4). Öğrencinin çarpma ve çekme tekniklerini temel seviyede öğrendikten sonra daha ileri seviye bağlama eserleri ile bu teknikler pekiştirilir (SDB1.2, D3.4). Performans görevi olarak öğrencilerin bağlamada çarpma ve çekme tekniklerini doğru ve etkili bir şekilde kullanıp kullanmadığı ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

FARKLI LAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, çarpma ve çekme tekniklerini daha hızlı tempolarda uygulayarak bu tekniklerin esnekliğini ve hızını keşfedebilirler.

Öğrenciler, ileri seviye bağlama eserlerinde çarpma ve çekme tekniklerini kullanarak melodinin dinamik yapısını ve duygusal yoğunluğunu artırabilirler.

Çarpma ve çekme tekniklerinin birleştirilmesiyle zorlu geçişler ve hızlı bölümler üzerinde çalışabilirler. Bu, öğrencilerin teknik becerilerini daha da geliştirmelerine olanak tanıyabilir.

Çarpma ve çekme tekniklerini kullanarak öğrencilere emprovizasyon yapmaları öğretilir. Bu, onların müzikal ifadelerini ve yaratıcılıklarını artırabilir.

Destekleme Teknikleri daha iyi anlamalarını sağlamak için video anlatımlarıyla öğrencilere yavaş çekim çarpma ve çekme tekniği gösterilebilir. Öğrencilere parmak numaraları ve oklarla gösterilen notalar verilerek öğrencilerin hangi parmağı nasıl kullanacaklarını anlamalarına yardımcı olunabilir. Öğrencilerin ayna karşısında çalışarak, ellerini izleyerek farkındalık kazanmaları sağlanabilir.

Bireysel egzersizler ile öğrenciye özel yönlendirmeler yapılabilir.

Çarpma ve çekme teknikleri içeren müzikler eşliğinde öğrencilerin yavaş tempoda çalması sağlanabilir. Öğrencinin seviyesine göre basitleştirilmiş nota ve tablalar ile pratikler yapılması desteklenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALAR

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: BAĞLAMADA 7 VE 9 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM

Temada bağlamada aksak usulleri tezene ile çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**ÖĞRENME ÇIKTILARI VE
SÜREÇ BİLEŞENLERİ****BAĞL.6.3.1. Bağlamada yedi zamanlı usullerle eser çalabilme**

- a) *Bağlamada yedi zamanlı usulleri çözümler.*
- b) *Bağlamada yedi zamanlı usulleri çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Bağlamada yedi zamanlı usullerin çalgıya özgü tekniklerini kullanır.*
- ç) *Bağlamada yedi zamanlı usullerin müziksel bileşenlerini uygular.*

BAĞL.6.3.2. Bağlamada dokuz zamanlı usullerle eser çalabilme

- a) *Bağlamada dokuz zamanlı usulleri çözümler.*
- b) *Bağlamada dokuz zamanlı usulleri çalmada duruş ve tutuş pozisyonu alır.*
- c) *Bağlamada dokuz zamanlı usullerin çalgıya özgü tekniklerini kullanır.*
- ç) *Bağlamada dokuz zamanlı usullerin müziksel bileşenlerini uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Yedi ve Dokuz Zamanlı Usuller

**Genellemeler
Anahtar Kavramlar**

Türk müziğinde kullanılan usuller, yöresel müziklerimizin özünü ortaya koyar.
zaman, usul

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Temadaki öğrenme çıktıları; akran değerlendirme formu, kontrol listesi ve performans görevi ile değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden yedi ve dokuz zamanlı usulleri doğru bir şekilde uygulama becerileri ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin bağlama ile çalmada ritim yeteneğinin geliştiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin yedi ve dokuz zamanlı ritimlere ait bir örnek eseri dinleyip dinleyemedikleri ve ritimlerin kaç vuruştan oluştuğunu bilip bilemedikleri öğrenilebilir. Öğrencilere ritmi vücutla hissedebilmenin önemi hatırlatılabilir; el çırpma, tempo tutma gibi yöntemlerle ritim tutabilmeleri sağlanabilir.

Öğretmen, öğrencilere bir ritmin kaç vuruştan oluştuğunu sayarak örnekleyebilmelerini isteyebilir. Daha sonra öğrencilerden bağlama üzerinde basit bir usul çalışması yapabilmeleri ve belirli bir zaman yapısını takip ederek kısa bir etüt çalabilmeleri denenebilir. Bu sırada öğrencilerin tezene hareketleri, tempo takibi ve vuruşlara uyum sağlama becerileri gözlemlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları ritmik örüntülerden yararlanılabilir. Yedi zamanlı usul için yöresel halk oyunlarında görülen adım düzenleri, dokuz zamanlı usul için ise düğünlerde veya şenliklerde çalınan oyun havaları örnek verilebilir. Öğrencilerden alkış, tempo tutma veya basit beden perküsyonu ile bu ritimleri denemeleri istenebilir. Böylece öğrenciler, kendi yaşamlarında duydukları ve gördükleri ritimleri bağlamada uygulayarak yedi ve dokuz zamanlı usulleri daha somut bir şekilde kavrayabilirler.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları****BAĞL.6.3.1**

Yedi zamanlı ritimlerin nasıl hissedildiğini anlamaları için öğrencilere örnek eserler dinletilerek öğrencilerin ritmi fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerin ritmi içselleştirebilmeleri için

vücutla (tempo tutarak el çırpma, ayakla ritim sayma) çalışmalar yaptırılır **(OB9)**. Öğrenciler, bağlamada yedi zamanlı usulü çalmak için doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alarak disiplinli bir şekilde çalışır ve hedeflerine ulaşmak için azimle çabalarlar **(E1.5)**. Ritmin tezene vuruşunu çok yavaş bir tempoda, öğretmenin rehberliğinde sırayla uygulama fırsatı verilirken öğrenciler gayretli olmanın hedeflerine ulaşma üzerindeki etkisini fark eder. Zorluklarla karşılaştıklarında bu zorlukları aşmak için gayret gösterir ve içsel motivasyonlarını (ilgi, merak, gelişim) kullanarak tekrar denemeye karar verirler **(SDB1.2, D3.1)**. Yedi zamanlı ritim için basit bir etütle başlar. Örneğin her bir vuruşa bir tane dörtlük nota, daha sonra bir vuruşa bir tane sekizlik notadan oluşan etütler verilebilir. Öğretmen, her öğrencinin bağlamada usulün tezene çalış tekniğini doğru çalıp çalmadığını kontrol listesi ile değerlendirerek dönütler verir. Bu dönütler doğrultusunda öğrenci kendini değerlendirir **(D10.1)**. Öğrenciler, etütleri çalarken yedi zamanlı tezene tekniğini nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler **(SDB2.1)**. Ritmik çalışmalarda hız değişimleri yapılabilir. Yavaş tempoda başlanan çalışmaları, giderek orta hızda çalmaya yönelik adımlar atılabilir. Yedi zamanlı ritimdeki etütler, öğrencilerin rahatça uygulayabileceği seviyeye getirildikçe, tempo artırılır **(D3.2)**. Yedi zamanlı eserler öğretilerek ritim duyguları pekiştirilir **(OB9)**. Eserler; gruplar hâlinde pratik yapılarak, usulün ritmik yapısına uygun şekilde öğretmenin geri bildirimleri dikkate alınarak öğrenilir **(SDB2.1)**.

BAĞL.6.3.2

Dokuz zamanlı ritimlerin nasıl hissedildiğini anlamaları için öğrencilere örnek eserler dinletilerek öğrencilerin ritmi fark etmeleri sağlanır. Daha önce öğrendiği yedi zamanlı ritminin buradaki öneminden bahsedilir. Öğrencilerin ritmi içselleştirebilmeleri için vücutla çalışmalar (tempo tutarak el çırpma, ayakla ritim sayma) yaptırılır **(E3.2)**. Öğrenciler, bağlamada dokuz zamanlı usulü çalmak için doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alarak disiplinli bir şekilde çalışır ve hedeflerine ulaşmak için azimle çabalarlar **(E1.5)**. Ritmin tezene vuruşunu çok yavaş bir tempoda, öğretmenin rehberliğinde sırayla uygulama fırsatı verilirken öğrenciler gayretli olmanın hedeflerine ulaşma üzerindeki etkisini fark eder. Zorluklarla karşılaştıklarında bu zorlukları aşmak için gayret gösterir ve içsel motivasyonlarını (ilgi, merak, gelişim) kullanarak tekrar denemeye karar verirler **(SDB1.2, D3.1)**. Dokuz zamanlı ritim için basit bir etütle başlar. Örneğin her bir vuruşa bir tane dörtlük nota, daha sonra her bir vuruşa bir tane sekizlik notadan oluşan etütler verilebilir. Öğretmen, her öğrencinin bağlamada tezene çalış tekniğini doğru çalıp çalmadığını kontrol listesi ile değerlendirerek dönütler verir. Bu dönütler doğrultusunda öğrenci kendini değerlendirir **(D10.1)**. Öğrenciler, etüt ve eserleri çalarken dokuz zamanlı tezene tekniğini nasıl kullanacaklarını gruplar hâlinde pratikler yaparak öğrenirler **(SDB2.1)**. Ritmik çalışmalarda hız değişimleri yapılabilir. Yavaş tempoda başlanan çalışmaları, giderek orta hızda çalmaya yönelik adımlar atılabilir. Dokuz zamanlı ritimdeki etütler, öğrencilerin rahatça uygulayabileceği seviyeye getirildikçe tempo artırılır **(D3.2)**. Dokuz zamanlı eserler öğretilerek ritim duyguları pekiştirilir **(OB9)**. Eserler; gruplar hâlinde pratik yapılarak, usulün ritmik yapısına uygun şekilde öğretmenin geri bildirimleri dikkate alınarak öğrenilir **(SDB2.1)**. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlama ile yedi ve dokuz zamanlı usuldeki eserleri çalmaları istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler; usullerin nasıl bir yapıya sahip olduğunu, ritimlerin ölçü birimlerini ve halk müziğindeki kullanımlarını inceleyebilirler. Yedi ve dokuz zamanlı ritimlerin yapısını, vurgularını ve usullerin estetik yönlerini araştırabilirler.

Öğrenciler usullerde daha zorlu teknik çalışmalara yönlendirilebilir. Bu çalışmalarda öğrenciler, usulleri daha hızlı tempolarda ve daha karmaşık melodik yapılarla uygulayarak becerilerini geliştirebilirler. Öğrenciler, usullerin daha hızlı tempolarda uygulanmasına yönelik etütler çalabilirler. Bu, öğrencilerin ritimleri düzgün bir şekilde ve kontrol altında çalmalarına olanak tanıyabilir. Öğrenciler, usullerde farklı ritimler içeren daha zor eserleri çalarak ritimlerin tekniksel ve estetik etkisini keşfedebilirler.

Öğrenciler, öğrendikleri usulleri kullanarak kendi küçük eserlerini oluşturulabilirler. Bu süreçte ritmi bir ifade biçimi olarak kullanarak kendi müziksel dünyalarını yaratma fırsatı bulabilirler.

Öğrenciler, bir parçadaki ana usulle birlikte bir başka usulü aynı anda çalmaya çalışabilirler. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin ritmi çok yönlü ve çok katmanlı bir şekilde anlama yeteneklerini artırabilir. Öğrenciler, yedi ve dokuz zamanlı usulleri birleştirerek bu ritimlerin geçişlerini öğrenebilirler. Bu çalışma, öğrencilerin ritmik becerilerini geliştirmeleri ve çeşitli ritimleri daha uyumlu bir şekilde çalmalarını sağlayabilir.

Öğrencilere Türk halk müziği dışında Balkanlar, Orta Doğu, Afrika gibi bölgelerde kullanılan usuller örnek olarak sunulur. Öğrenciler, usullerin farklı coğrafyalarda hangi duygusal ve kültürel anlamları taşıdığına dair incelemelerde bulunabilirler. Bu çalışmada ritmin sadece teknik değil aynı zamanda kültürel bir ifade biçimi olduğunu keşfedebilirler.

Destekleme Öğrencilere önce ellerle diz veya masa üzerinde ritim tutturularak usullerin ritmik yapısı hissettirilebilir. Ritmi bedensel olarak hissettikten sonra bağlamaya aktarılabilir.

Öğretmen, öğrencilere usulüne göre saymalarını hatırlatarak her zamanın üzerinde odaklanmalarını sağlayabilir.

7 ve 9 zamanlı usullerde basit etütler ve eserler ile çalışmalar önerilebilir. Öğrencilere basit ritimde yazılan eserler önerilebilir. Önce sadece ritmini vurarak, sonra nota ekleyerek çaldırılabilir.

Bunlar yavaş tempoda sonra hızlandırarak tekrar yaptırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



7. SINIF

1. TEMA: BAĞLAMADA İLERİ DÜZEY RİTMİK YAPILARI UYGULUYORUM

Temada bağlamada otuz ikilik notaları çalma tekniğine yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.7.1.1. Bağlamada otuz ikilik notaları çalabilme

- Bağlamada otuz ikilik notaları çözümler.
- Bağlamada otuz ikilik notaları çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Bağlamada otuz ikilik notalar ile çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- Bağlamada otuz ikilik notalar ile müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Otuz ikilik Nota

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Tempolu eserlerde otuz ikilik notaları öğrenir.
otuz ikilik nota

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; akran değerlendirme formu, kontrol listesi, eşleştirme soruları, performans görevi ve gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerin otuz ikilik notaları çalarken gösterdikleri teknik doğruluk ve müzikal ifadeleri ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin temel tartımları bildiği, sağ ve sol el koordinasyonları ile ritmik algılarının geliştiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğretmen, öğrencilerin daha önce çaldıkları kısa parçalar veya etütler üzerinden otuz ikilik notaların uygulanabilirliğini ve teknik doğruluğunu değerlendirebilir. Bunun yanında öğrencilere otuz ikilik notaları tanıyabilmeleri ve yazılı örneklerle eşleştirebilmeleri için basit sorular yöneltilebilir.

Bu süreç sonucunda öğrencilerin hem kavramsal bilgileri hem de uygulama becerileri değerlendirilerek hangi düzeyde oldukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük yaşamdan hızlı tekrar eden ses örnekleri hatırlatılabilir. Örneğin yağmur damlalarının hızla yere düşmesi, bir kuşun kanat çırpışı ya da daktilo/klavye tuşlarının seri şekilde basılması otuz ikilik notalara benzetilebilir. Bu örneklerle notaların sürelerinin kısaldıkça hızlandığı açıklanabilir. Öğrencilerden alkış veya parmak tıklatma ile hızlı ritimleri denemeleri istenerek bağlamada otuz ikilik notaları çalmaları kolaylaştırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.7.1.1

Bağlama üzerinde otuz ikilik notaların ne olduğu ve müziksel işlevi hakkında kısa bir açıklama yapılır (**SDB2.1, OB1**). Öğrencilere otuz ikilik notaların yazılı örnekleri gösterilir ve çalınışı hakkında bilgilendirme yapılır (**OB4**). Öğrencilerin otuz ikilik notaların ritmik yapısını ve melodik ifadelerde nasıl kullanılabileceğini teorik olarak incelemeleri sağlanır. Bu, notaların bir ölçüde nasıl yer değiştirdiğini, hızlı geçişlerin nasıl yapıldığını ve melodiye olan etkisini anlamalarına yardımcı olur. Eşleştirme soruları, öğrencilerin otuz ikilik notaların

örneklerini tanımlarına ve doğru bir şekilde ilişkilendirmelerine yardımcı olur.

Öğretmen, bağlamada otuz ikilik notalarla çalınan bir alıştırmaı örnekleyerek öğrencilere çalar (**E3.2**). Öğrenciler, daha önce çalıştıkları notalarla otuz ikilik notaların nasıl birleşebileceğini fark ederler. Otuz ikilik notaları içeren kısa etütler çalarken doğru duruş ve tutuş pozisyonunu almak için uygulamalı çalışmalara başlarlar. Öğretmen, her bir öğrenciyi izleyerek gerekli düzeltmeleri yapar. Öğrenciler, grup çalışmaları yaparak birbirlerinin çaldığı otuz ikilik notalarla ilgili akran değerlendirme formu doldurarak birbirine geri bildirimlerde bulunurlar. Bu, öğrencilerin hem teknik becerilerini hem de müzikal ifadelerini geliştirmelerine yardımcı olur (**SDB2.2, D4.1**). Bu süreçte öğrenciler, otuz ikilik notalarla çalgıya özgü teknikleri (parmak pozisyonları ve vuruş teknikleri) doğru bir şekilde kullanmaya başlarlar. Ayrıca öğrenciler bağlama üzerinde otuz ikilik notalarla müziksel bileşenleri (ritim, melodi, harmoni) nasıl uygulayacaklarını keşfederler (**D3.1**). Otuz ikilik notalarla kısa parçalar yaratarak bu teknikleri örnek eserlerin içine entegre ederler (**E3.3, SDB1.2, D3.2, OB9**). Öğrencilerin performansları gözlem formuyla gözlemlenir ve anlık geri bildirimlerle geliştirilir. Öğrencilerin bağlama çalma becerileri, otuz ikilik notaları doğru bir şekilde kullanıp kullanmadıkları kontrol listesi ile değerlendirilir. Performans görevi olarak öğrencilerden otuz ikilik notaları çalarken gösterdikleri teknik doğruluk ve müzikal ifadeleri ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, otuz ikilik notaları çalarken parmak tekniklerini daha ileri seviyede kullanarak çalma hızlarını artırabilir ve daha hassas parmak hareketleri ile doğru notaları çalma becerilerini geliştirebilirler.

Öğrenciler, öğrendikleri teknikleri kullanarak otuz ikilik notaları içeren kendi kısa eserlerini yaratmaya başlayabilirler. Bu eserlerde hem melodi hem de ritmi özgün bir şekilde tasarlayarak notaların müzikal ifadesini derinleştirebilirler.

Öğrenciler, otuz ikilik notaları bir araya getirerek melodik bir yapı içinde belirli armonik geçişler yaratabilirler. Bu tür çalışmalar, öğrencilerin hem melodik hem de armonik anlayışlarını pekiştirebilir.

Aksak ritimlerde otuz ikilik notalar kullanarak öğrenciler, ritmik zenginlik ve esneklik kazanabilirler. Bu çalışmalar, öğrencilerin hem ritim hem de melodi açısından daha derin bir anlayış geliştirmelerini sağlayabilir.

Öğrenciler, öğrendikleri otuz ikilik notaları içeren kısa eserleri sınıf arkadaşlarına veya bir topluluğa canlı olarak seslendirebilirler. Bu performanslar, öğrencilerin sahne deneyimi kazanmalarını ve otuz ikilik notaları müzikal olarak etkili bir şekilde ifade etmelerini sağlayabilir.

Destekleme Öğrenciye boş tel üzerinde tezene vuruşlarını hızlandırarak otuz ikilik vuruşları denemesi, metronom eşliğinde yavaş tempoda başlayıp kademeli olarak hız artırma çalışmaları yaptırılabilir.

Öğrencilere otuz ikilik notaları içeren özel egzersiz notaları hazırlanabilir.

Bağlama düzenine uygun TAB (bağlama nota gösterimi) kullanılarak öğrencinin parmak yerleşimini görselleştirmesi sağlanabilir.

Farklı hız seviyelerinde yazılmış egzersiz kitapçıkları veya pdf dökümanları kullanılabilir.

Dijital metronom uygulamaları kullanılarak farklı hız seviyelerinde otuz ikilik vuruşları denemesi sağlanabilir.

Öğrenciye otuz ikilik notalar içeren parçaların hem normal hem de yavaş versiyonları dinletilerek kulağının gelişmesi sağlanabilir.

Öğrencilere türkülerin veya bağlama sololarının yavaşlatılmış versiyonları ile öğrencinin nota takibi yapması sağlanabilir.

Öğrencinin otuz ikilik egzersizleri içeren mobil uygulamalarla bireysel olarak çalışması sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA TRİL TEKNİĞİNİ UYGULUYORUM

Temada bağlamada tril tekniğini tezene ile çalmaya yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.7.2.1. Bağlamada tril tekniğini çalabilme

- a) Bağlamada tril tekniğini çözümler.
- b) Bağlamada tril tekniğini çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada tril tekniğini, çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada tril tekniği ile müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Tril Tekniği

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Bazı yöresel müzik çeşitlerinde tril tekniğini kullanır.
repertuvar, tril

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden belirli bir hızda tril tekniğini müzikal ifade ve ritmik uyumla sergilemeleri istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada temel çalma tekniklerine hâkim ve tril tekniğini öğrenmeye uygun seviyede oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tril tekniğinin ne olduğu ve müzikteki işlevi sorulabilir. Bağlama üzerinde daha önce hızlı nota geçişleri yapıp yapmadıkları, iki ardışık notayı hızlı çalma deneyimleri olup olmadığı kontrol edilebilir. Öğrencilerin ellerini ve parmaklarını kullanma becerileri, özellikle koordinasyonları gözlemlenebilir. Öğretmen, öğrencilerin bağlamada belirli perde aralıklarında hızlı nota geçişlerini uygulayıp uygulamadığını basit alıştırma ile değerlendirebilir. Öğrencilerin notaları hızlı ve doğru çalma becerisi ile tutuş ve duruş pozisyonlarının uygunluğu kontrol edilebilir. Bu değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin tril tekniğine hazır olup olmadıkları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere müzikte hız ve ritim düzeninin günlük hayattaki hareketlerle benzerlik gösterdiği açıklanabilir. Koşarken ayakların hızlı ve uyumlu hareket etmesi örnek verilerek bağlamada da ellerin koordineli çalışmasının önemi vurgulanabilir. Tril tekniğinin iki nota arasında hızlı geçiş yapmayı sağladığı, günlük yaşantıdaki ani ve hızlı hareketlere benzetilebilir. Öğrencilerden daha önce yaptıkları parmak koordinasyonu çalışmalarını hatırlamaları istenerek halk müziği ve Türk sanat müziği eserlerinden örneklerle tril tekniğinin uygulaması desteklenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.7.2.1

Öğrencilere tril tekniğinin müzikteki yeri ve rolü açıklanır. Tril tekniği, bağlama üzerinde hızlı bir şekilde yapılan iki ardışık nota çalma tekniği olarak tanıtılır. Tril tekniğini yazılı olarak gösteren örnekler ve bu tekniğin müziksel işlevi hakkında bilgi verilir (OB4). Bu tekniğin müziğe hız, ritim ve dinamizm katmak için kullanıldığı belirtilir. Öğrencilerin bağlamada

tril uygulamalarının nasıl ses getireceğini ve müziksel ifadeyi nasıl zenginleştireceğini anlamaları sağlamak için öğretmen bağlamada örnek eserler çalar (**E3.2, SDB2.1, OB1**). Öğrencilerin bağlama ile tril tekniğini hızlı ve doğru kullanması kontrol listesi ile takip edilerek değerlendirilebilir.

Öğrenciler, bağlama üzerinde tril tekniğini doğru bir şekilde çalmaya başlarlar. Başlangıçta, öğrenciler düşük hızda çalışarak her iki elin koordinasyonunu güçlendirme çalışmaları yapılır. İlk başta her iki elin ayrı ayrı hız çalışmaları yapılabilir, ardından iki elin uyumlu bir şekilde çalışması sağlanır. Öğrenciler, bağlamada belirli bir aralık (1 ve 2. perde arasındaki aralık) üzerinde tril yaparak başlarlar. İki nota arasında yavaşça geçiş yaparak sağ ve sol ellerinin koordinasyonunu artırır. Sol elde parmakların doğru pozisyonda olması, doğru ve temiz seslerin çıkması sağlanır. Öğrenciler rahatça yavaş tempoda tril tekniğini uyguladıktan sonra hızlarını kademeli olarak artırarak daha hızlı tempolarda çalışabilirler (**D3.1**). Öğrencilerin tril tekniğini doğru şekilde uygulayıp uygulamadıkları, ellerinin koordinasyonu ve doğru parmak pozisyonlarını gözlem formu ile gözlemleyerek değerlendirilebilir. Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde çalışarak birbirlerine yardım eder ve tekniklerini geliştirirler (**SDB2.2, D4.1**). Öğrenciler, tril tekniğini bir melodi veya pasaj üzerinde çalışarak müzikal ifadelerle dönüştürürler. Özellikle halk müziği ve Türk sanat müziği repertuvarlarında tril tekniğinin oldukça yaygın kullanıldığı öğrencilere açıklanır. Bu repertuvarlarda tril teknikleri uygulanarak öğrencilere bu tekniği özgün eserlerde kullanma becerisi kazandırılır (**SDB1.2, D3.2, OB9, E3.3, D7.2**). Öğretmen, her öğrencinin performansını izleyerek doğru teknikle çalışıp çalışmadıklarını denetler ve bireysel düzeltmeler yapar. Performans görevi olarak öğrencilerin belirli bir hızda tril tekniğini, müzikal ifade ve ritmik uyumu sergileyip sergilemedikleri ile ilgili çalışma istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anaharı ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme İleri düzey öğrenciler için daha karmaşık tril teknikleri ve hız çalışmaları verilebilir. Öğrenciler, tril tekniğini diğer tekniklerle birleştirerek (vibrato veya parmak çalışmaları) daha zengin müzikal ifadeler geliştirebilirler. Öğrenciler, farklı müzik türlerinde tril tekniğini uygulayarak geniş bir repertuvar üzerinde çalışabilirler.

Destekleme Tril tekniğinde öğrencilere bire bir rehberlik sağlanabilir. Öğretmen, öğrencilerin doğru teknikle çalışmaları için ekstra destek verir ve ilave alıştırma sunabilir. Anlamadıkları veya zorlandıkları kısımlarda öğrencilerin daha fazla pratik yapabilmeleri için ek kaynaklar ve video materyaller sağlanabilir. Akran desteği ile tril tekniğini geliştirebilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3. TEMA: BAĞLAMADA ZEYBEK TAVRINI UYGULUYORUM

Temada bağlamada zeybek tavrını tezene ile çalmaya yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 36

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.7.3.1. Bağlamada zeybek tavrını çalabilme

- a) Bağlamada zeybek tavrını çözümler.
- b) Bağlamada zeybek tavrını çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Bağlamada zeybek tavrını, çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada zeybek tavrı tekniği ile müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Zeybek Tavrı

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Bağlama ile çalınan zeybek tavrı, yöresel halk oyunları ile bütünleşir.
tavrı, teknik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden eserlerde zeybek tavrı tekniklerini çalmaları ile ilgili performanslar istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada sağ bileğin tavrı tekniğini uygulamada gereken düzeyde oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin zeybek tavrına ilişkin bilgileri ölçülebilir. Daha önce zeybek tavrı hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları değerlendirilebilir. Zeybek tavrının hangi müzik türlerinde veya halk oyunlarında kullanıldığına dair farkındalıkları gözlemlenebilir. Ayrıca zeybek tavrının tarihsel ve kültürel kökenleri hakkında sahip oldukları bilgiler tespit edilebilir. Öğrencilerin zeybek tavrının bağlamadaki rolüne dair düşünceleri de değerlendirilerek konuya dair ön değerlendirme düzeyleri belirlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin günlük yaşamda ritim ve hareketle kurdukları ilişkiden yararlanılabilir. Örneğin birlikte yürürken adımların uyum içinde olması ya da bazen hızlanıp bazen yavaşlaması, zeybek tavrındaki ritmik vurgulara benzetilebilir. Günlük yaşamda iş yaparken hızın ve ritmin ayarlanması nasıl denge sağlıyorsa bağlamada da zeybek tavrı ritim ve duygu dengesini yansıtır. Böylece öğrenciler, kendi deneyimlerinden yola çıkarak zeybek tavrını daha kolay kavrayabilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.7.3.1

Zeybek tavrının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi verilir. Öğrenciler, zeybek tavrının tarihsel ve kültürel bağlamını öğrenerek (D19.2), bağlamada çalarken hangi teknikleri ve duygusal vurguları kullanacaklarını anlamalarına yardımcı olacak bilgiler edinirler. Öğrencilere zeybek tavrını içeren örnek müzikler dinletilir ve öğrencilerin bu örneklerden hangi tekniklerin kullanıldığını ve zeybek tavrının ruhunu nasıl yansıttığını fark etmeleri sağlanır (SDB2.1, OB9). Öğrenciler, zeybek tavrını çalarken duygusal ifadeyi nasıl vereceklerini keşfederler (E3.2). Bağlamada zeybek tavrını doğru bir şekilde çalabilmek için öğrencilere doğru

duruş ve tutuş pozisyonları öğretilir. Bağlamayı doğru tutarak rahat ve doğal bir pozisyon almaları gerektiği, sazın ne çok sert ne de gevşek tutulmaması gerektiği anlatılır. Zeybek tavrının tezene vuruşları gösterilir ve sağ bilek alıştırmaları yapılır (**E1.3, OB1**). Öğrencilerin önce basit zeybek melodilerini öğrenmeleri sağlanır. Ardından öğrenciler zeybek tavrına özgü tezene vuruşlarını örnek eserler üzerinde uygular ve öğretmen rehberliğinde her birini pratik ederler (**D3.1**). Öğrenciler, çaldıkları parçaları sınıfta sunar ve öğretmen gözlem formunu doldurarak geri bildirim verir (**D3.4, OB9**). Öğrenciler, kendi çalma performanslarını gözden geçirip hangi alanlarda eksik olduklarını ve hangi alanlarda güçlü olduklarını belirlemek için öz değerlendirme yapabilirler (**D10.1**). Bu süreç, öğrencilerin kendi gelişimlerini fark etmelerine ve hedef koymalarına yardımcı olur (**SDB1.2**). Performans görevi olarak öğrencilerden eserlerde zeybek tavrı tekniklerini çalmaları ile ilgili performanslar istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, zeybek tavrının teknik yönlerini (tezene vuruşları, parmak pozisyonları) çok daha karmaşık örnekler üzerinde uygulayarak müziğin daha estetik ve zengin bir şekilde ifade edilmesini hedefleyebilirler. İleri seviye zeybek melodileri ve örnekleri üzerinden uygulamalı çalışmalar yapılabilir.

Öğrenciler, daha karmaşık zeybek tavrı parçalarını canlı olarak çalarak performanslarını sergileyebilirler.

Destekleme Öğrencilerin zeybek tavrının tekniklerini daha iyi öğrenebilmeleri için öğrencilere basitleştirilmiş alıştırmalar ve tekrarlar yaptırılabilir.

Bağlama tutuşunun doğru şekilde öğrenilmesi için öğretmen, öğrencileri rahatlatıcı duruş alıştırmalarına yönlendirir ve her öğrencinin bağlamayı doğal bir şekilde tutmasını sağlamak için ek rehberlik sunabilir.

Zeybek tavrına özgü tezene vuruşlarını anlamak için düşük tempoda pratik yaparak yavaşça ilerlemeleri desteklenebilir.

Ayrıca öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmelerine olanak tanıyacak şekilde örnek müziklerin bölümleri yavaşça çalınarak daha anlaşılır hâle getirilebilir.

Öğrenciler, grup içinde karşılıklı geri bildirimlerle birbirlerinin çalma tekniklerini değerlendirir ve zeybek tavrının ruhunu en iyi şekilde yansıtmalarına yardımcı olabilirler.

Öğrenciler, çalma sürecinde zeybek tavrını duygusal bir şekilde ifade etmeyi öğrenirler, böylece müziksel ifadelerinin gelişmesine katkıda bulunabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



8. SINIF

1. TEMA: BAĞLAMADA ANKARA TAVRINI UYGULUYORUM

Temada bağlamada Ankara tavrını tezene ile çalmaya yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11.Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik, Beden Eğitimi, Sosyal Bilgiler; Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.8.1.1. Bağlamada Ankara tavrını çalabilme

- a) *Bağlamada Ankara tavrını çözümler.*
- b) *Bağlamada Ankara tavrını çalarken duruş ve tutuş pozisyonunu alır.*
- c) *Bağlamada Ankara tavrını, çalgıya özgü teknikleri kullanır.*
- ç) *Bağlamada Ankara tavrı tekniği ile müziksel bileşenleri uygular.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Ankara Tavrı

Genellemeler Anahtar Kavramlar

Bağlamada yöresel halk oyunlarında kullanılan ritmik tezene vuruşları kullanılır.
kültür

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden eserlerde Ankara tavrı tekniklerini çalmaları ile ilgili performanslar istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bağlamada sağ bileğin tavrı tekniğini uygulamada gereken düzeyde oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Ankara tavrını içeren örnek müziklerde kullanılan teknikleri ve ritmik yapıyı tanıyıp tanımadıkları kontrol edilebilir. Ayrıca Ankara tavrının bağlamada nasıl çalındığı ve tezene vuruşlarının özellikleri hakkında farkındalıkları sorgulanabilir. Öğrencilerin doğru duruş ve tutuş pozisyonlarına ilişkin bilgileri ile tezene vuruşlarını uygulama düzeyleri değerlendirilebilir. Grup çalışmalarında Ankara tavrını kullanarak çalma deneyimleri ve bu süreçte teknik becerilerini ne ölçüde geliştirdikleri gözlemlenebilir. Öğrencilerin kendi çalma performanslarını analiz ederek güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri belirleme becerileri ele alınabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük yaşamda karşılaştıkları farklı kültürel unsurlar hatırlatılarak müzikte de bölgesel özelliklerin önemli olduğu vurgulanabilir. Ankara tavrının kendine özgü ritim ve tezene vuruşlarıyla farklı bir ifade biçimi oluşturması gibi, yaşadıkları çevredeki müzik türleri ve dansların da kendine özgü yapıları olduğu açıklanabilir. Bu örnekler üzerinden Ankara tavrını doğru çalabilmek için duruş ve tutuş pozisyonlarının önemi gösterilerek öğrencilerin hem bireysel çalma becerilerini hem de müziksel ifadelerini geliştirmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme BAĞL.8.1.1 Uygulamaları

Ankara tavrının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi verilir. Öğrencilere Ankara tavrının tarihsel ve kültürel bağlamı tanıtılır (D19.2). Öğrencilere Ankara tavrını içeren örnek müzikler dinletilir ve öğrencilerin bu örneklerden hangi tekniklerin kullanıldığını ve Ankara tavrının ruhunu nasıl yansıttığını fark etmeleri sağlanır (SDB2.1, OB9). Öğrenciler, Ankara tavrını çalarken duygusal ifadeyi nasıl vereceklerini keşfederler (E3.2). Bağlamada Ankara tavrını doğru bir şekilde çalabilmek için öğrencilere doğru duruş ve tutuş pozisyonları öğretilir. Bağlamayı doğru tutarak rahat ve doğal bir pozisyon almaları gerektiği, sazın ne çok sert ne de gevşek tutulması gerektiği anlatılır. Ankara tavrının tezene vuruşları gösterilir ve sağ bilek alıştırımları yapılır (E1.3 OB1). Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde basit Ankara tavrı melodilerini çalmaya başlarlar. Ardından öğrenciler Ankara tavrına özgü tezene vuruşlarını örnek eserler üzerinde uygular ve öğretmen rehberliğinde her birini pratik ederler (D3.1). Öğrenciler, çaldıkları parçaları sınıfta diğer arkadaşlarına sunar, grup olarak çalma pratiği yaparlar. Öğrenciler, sınıf içinde karşılıklı olarak deneyimlerini paylaşarak birbirlerinden öğrenirler (D3.4, OB9). Öğrenciler, kendi çalma performanslarını gözden geçirip hangi alanlarda eksik olduklarını ve hangi alanlarda güçlü olduklarını belirlemek için kısa bir öz değerlendirme yapabilirler (D10.1). Bu süreç, öğrencilerin kendi gelişimlerini fark etmelerine ve hedef koymalarına yardımcı olur (SDB1.2).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, Ankara tavrının daha karmaşık ve uzun melodilerini çalışarak tavrın daha derinlikli yönlerini keşfedebilirler. Bu çalışmalarda melodinin ritmi ve hızındaki değişiklikler üzerinde durulur ve öğrenciler, melodiyi ifade ederken farklı duygusal tonlar yaratabilirler. Ankara tavrında öğrenciler özgün yaratıcı geçişler (emprovizasyon) yaparak zeybek tavrına benzer bir şekilde bağlamada kendi melodilerini ve figürlerini oluşturabilirler. Bu süreç, öğrencilerin müziksel özgürlüklerini geliştirir ve tavrın geleneksel yapısını nasıl dönüştürebileceklerini keşfetmelerini sağlayabilir.

Öğrenciler, Ankara tavrını farklı zorluk seviyelerinde çaldıktan sonra performanslarını grup içinde sergileyebilirler.

Destekleme Öğretmen, Ankara tavrını öğrenmede güçlük çeken öğrencilere adım adım anlatımlar ve görsel desteklerle yardımcı olabilir.

Öğrencilere Ankara tavrının tekniklerini daha kolay öğrenmeleri için basitleştirilmiş alıştırımlar ve tekrarlar sunulabilir.

Bağlama tutuşu ve duruşu hakkında öğrencilere daha fazla rehberlik sağlanır ve öğrenciler, çalarken vücut duruşlarını rahatlatıcı alıştırımlar yapabilirler. Ayrıca sesli ve görsel materyaller kullanarak öğrencilerin doğru teknikleri gözlemlemeleri sağlanabilir.

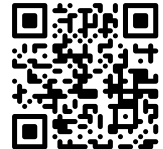
Bireysel pratikler yapılırken öğretmenin rehberliğinde eksik noktalar belirlenir ve pratik yapılarak bu eksikler giderilebilir.

Grup çalışmalarıyla, öğrencilere karşılıklı destek ve paylaşımlar sağlanarak zorlandıkları alanlarda birbirlerine yardımcı olmaları teşvik edilebilir.

Öğrenciler, öz değerlendirme yaparak hangi tekniklerinde gelişim gösterdiklerini ve hangi alanlarda daha fazla pratik yapmaları gerektiğini fark edebilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



2. TEMA: BAĞLAMADA TEKE TAVRINI UYGULUYORUM

Temada bağlamada teke tavrını tezene ile çalmaya yönelik belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D10. Mütevazılık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik, Beden Eğitimi, Sosyal Bilgiler; Beden Eğitimi, Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.8.2.1. Bağlamada teke tavrını çalabilme

- a) Bağlamada teke tavrını çözümler.
- b) Bağlamada teke tavrını çalarken duruş ve tutuş pozisyonunu alır.
- c) Bağlamada teke tavrını, çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Bağlamada teke tavrı tekniği ile müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlamada Teke Tavrı

Genellemeler Bağlamada yöresel halk oyunlarında kullanılan ritmik tezene vuruşları kullanılır.
Anahtar Kavramlar teke

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; gözlem formu, performans görevi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden eserlerde teke tavrı tekniklerini çalmaları ile ilgili performanslar istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin bağlamada sağ bileğin tavrı tekniğini uygulamada gereken düzeyde oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin teke tavrını içeren örnek müziklerde kullanılan teknikleri ve tezene vuruşlarının yapısını tanıyıp tanımadıkları sorgulanabilir. Bağlamada teke tavrının doğru duruş, tutuş ve tezene vuruşları ile nasıl çalındığına dair farkındalıkları değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencilerin grup hâlinde çalma deneyimlerinde müzikal uyum ve senkronizasyon konusundaki bilgi ve becerileri gözlemlenebilir. Kendi performanslarını değerlendirme ve geliştirme yetenekleri de ön değerlendirme kapsamında ele alınabilir.

Köprü Kurma Öğrencilere günlük yaşamda dans ya da spor yaparken kullandıkları düzenli ve hızlı el-bilek hareketleri hatırlatılabilir. Bu hareketlerin teke tavrındaki tezene vuruşları ve sağ bilek kontrolüyle benzerlik gösterdiği açıklanabilir. Öğrencilerin günlük aktivitelerinde kazandıkları koordinasyonu müzikte de kullanabilecekleri vurgulanabilir. Grup hâlinde yapılan çalışmaların iletişim ve takım becerilerini geliştireceği, teke tavrının tarihsel ve kültürel yönünün ise farklı kültürel unsurları tanımalarına katkıda bulunacağı belirtilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.8.2.1

Teke tavrının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi verilir. Öğrencilere teke tavrının tarihsel ve kültürel bağlamı tanıtılır (D19.2). Öğrencilere teke tavrını içeren örnek müzikler dinletilir ve bu örneklerden hangi tekniklerin kullanıldığını ve teke tavrının ruhunu nasıl yansıttığını fark etmeleri sağlanır (SDB2.1, OB9). Öğrenciler, teke tavrını çalarken duygusal ifadeyi

nasıl vereceklerini keşfederler (**E3.2.**). Bağlamada teke tavrını doğru bir şekilde çalabilmek için öğrencilere doğru duruş ve tutuş pozisyonları öğretilir. Bağlamayı doğru tutarak rahat ve doğal bir pozisyon almaları gerektiği, sazın ne çok sert ne de gevşek tutulması gerektiği anlatılır. Teke tavrının tezene vuruşları gösterilir ve sağ bilek alıştırmaları yapılır (**E3.1, OB1**). Öğrenciler, özellikle sağ bilek hareketlerine odaklanarak daha hızlı ve hassas tezene vuruşları yapmayı öğrenirler. Öğretmen, bu alıştırmalarda öğrencilerin teknik gelişimlerini izler ve gerekli düzeltmeleri sağlar. Ayrıca tezene vuruşlarının melodik yapıya nasıl entegre edileceğini gösterir. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde basit teke tavrı melodilerini çalmaya başlarlar. Ardından öğrenciler teke tavrına özgü tezene vuruşlarını örnek eserler üzerinde uygulur ve öğretmen rehberliğinde her birini pratik ederler (**D3.1**). Öğrenciler, parmak pozisyonları ve vuruş tekniklerini daha hassas bir şekilde çalışarak daha kontrollü ve doğru tezene vuruşları gerçekleştirmeyi öğrenirler. Öğretmen, bu tekniklerin doğru bir şekilde uygulanmasını sağlamak için bireysel geri bildirim verir. Öğrenciler, çaldıkları parçaları sınıfta diğer arkadaşlarına sunar, grup olarak çalma pratiği yaparlar. Öğrenciler, sınıf içinde karşılıklı olarak deneyimlerini paylaşarak birbirlerinden öğrenirler (**D3.4, OB9**). Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde birbirlerine yardımcı olarak çalışırlar. Bu iş birliği öğrencilerin kendi güçlü yönlerini fark etmelerini ve grup içinde birbirlerinden öğrenmelerini sağlar. Grup performansları sayesinde müzikal uyum ve senkronizasyonun nasıl sağlanacağı üzerine deneyim kazandırılır. Öğrenciler, kendi çalma performanslarını gözden geçirip hangi alanlarda eksik olduklarını ve hangi alanlarda güçlü olduklarını belirlemek için kısa bir öz değerlendirme yapabilirler (**D10.1**). Bu süreç, öğrencilerin kendi gelişimlerini fark etmelerine ve hedef koymalarına yardımcı olur (**SDB1.2**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere teke tavrının melodilerine yaratıcı dokunuşlar eklemeleri için fırsatlar verilebilir. Bu, öğrencilerin özgün yorumlar geliştirmelerini sağlayabilir. Öğrenciler, kendi yorumlarıyla ve küçük değişikliklerle, geleneksel melodileri daha estetik ve farklı bir biçimde çalmayı deneyimleyebilirler.

Öğrenciler, orijinal bir teke tavrı parçası üzerinde özgün yorumlar geliştirmeye başlayabilirler. Bu süreçte öğrencilerin tavrın geleneksel yapısını bozmak yerine onu zenginleştirerek teknik ve duygusal anlamda nasıl daha özgün bir performans oluşturacakları üzerinde çalışmaları sağlanabilir.

Destekleme Öğretmen, öğrencilerin teke tavrını daha iyi anlayabilmesi için öğrencilere sesli ve görsel materyallerle destek sunabilir, öğrencilerin örnek eserleri parçalara ayırarak adım adım takip etmelerini sağlayabilir. Öğrencilerin duygusal ifadeyi doğru şekilde yansıtma ve yardımcı olmak için bireysel rehberlik ve daha fazla pratik yapma fırsatı sunulabilir. Teke tavrının teknik yönlerini pekiştirmek için basit alıştırmalar ve tekrarlar yapılabilir, her öğrenciye özel geri bildirim sağlanarak onların güçlü yönleri alanlarda gelişmeleri izlenebilir.

Ayrıca video veya ses kaydı kullanarak öğrenciler, kendi performanslarını izleyip teknik doğruluk ve duygusal ifade üzerine daha derinlemesine düşünme imkânı bulabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



3.TEMA: REPERTUVAR OLUŞTURUYORUM

Temada öğrencilerin çeşitli müzik eserlerini seçme, düzenleme ve sunma yeteneklerini geliştirmeleri; farklı yorum, teknik zorluk, melodik ve ritmik yapıları içeren eserlerden repertuvar oluşturmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB9. Sanat Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar, Sosyal Bilgiler, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

BAĞL.8.3.1. Repertuvarını belirleyebilme

BAĞL.8.3.2. Repertuvarını çalabilme

- a) Repertuvarındaki çalınacak eserleri çözümler.
- b) Repertuvarını çalarken duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Repertuvarını çalarken çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Repertuvarını çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bağlama Repertuvarları

Genellemeler

Repertuvar, bir çalgıcının teknik yeterliliği ve sanatsal ifadesine uygun eserlerin belirlenmesiyle müzikal gelişimi destekler.

Anahtar Kavramlar

repertuvar

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Temadaki öğrenme çıktıları; performans görevi, gözlem formu, kontrol listesi ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamada repertuvar oluşturma ile ilgili bir sunum yapmaları istenilebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin şimdiye kadar çalışılan eserleri çalabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin daha önce çalıştıkları bağlama eserleri ve repertuvar oluşturma konusundaki bilgileri değerlendirilebilir. Öğrencilerin bağlamaya özgü teknikler, parmak pozisyonları, tezene vuruşları ve doğru duruş-tutuş konusundaki farkındalıkları ölçülebilir. Ayrıca çaldıkları eserlerde tempo, dinamik ve ritmik yapıyı takip edebilme yetenekleri gözlemlenebilir. Grup içinde birlikte çalışma ve performans sergileme deneyimleri de değerlendirilerek öğrencilerin iş birliği ve müziksel ifade becerileri incelenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere günlük yaşamda yaptıkları tercihlerin ve planlamaların müzikte repertuvar oluşturma süreciyle benzerlik gösterdiği hatırlatılabilir. İlgi ve becerilerine göre seçtikleri eserlerin teknik analizleriyle parmak, tezene ve duruş becerilerini geliştirebilecekleri vurgulanabilir. Grup çalışmaları ve performansların sosyal becerileri ve iş birliği disiplini desteklediği, müzikal ifadeye dikkat etmenin ise günlük iletişim ve anlatım becerileriyle bağlantılı olduğu açıklanabilir. Öğretmenin geri bildirimleriyle öğrencilerin bireysel gelişimlerini takip etmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

BAĞL.8.3.1

Öğretmen bağlama modülünde şimdiye kadar çalışılan eserleri listeler. Öğrencilere çalışılan eserler dışında repertuvarında yer almasını istedikleri eserler sorulur (E3.5). Her öğrenci kendi müzikal ilgi ve becerilerine uygun eserleri seçer. Repertuvarı oluşturulacak şekilde listeye ekleme ve çıkarma yapılarak repertuvar belirlenir.

BAĞL.8.3.2

Oluşturulan repertuvardaki eserlerin bağlamaya uygun teknik gerekliliklerini çözümler. Öğrenciler, parçaların melodik yapısını ve armonik yapısını analiz ederek çalacakları eserlerin müzikal anlamını anlamaya çalışır. Bağlama çalgısına özgü teknikler, parmak tekniği, tezene kullanımı, doğru duruş ve tutuş pozisyonları üzerinde durulur. Her öğrenci, eserlerini çalarken duruş ve tutuş pozisyonlarını doğru olarak bağlamanın teknik özelliklerini doğru bir şekilde uygular. Öğrencilerin çaldıkları eserlerde tempo, dinamik ve duygusal ifade gibi müzikal bileşenleri dikkate alarak parçanın duygusal anlamını güçlü bir şekilde iletmeye odaklanmaları sağlanır (**E3.2**). Bu süreç boyunca öğretmen, öğrencilere geri bildirim vererek teknik hataları düzeltir ve müzikal ifadelerini geliştirmelerine yardımcı olur (**D7.2**). Öğrenciler, çaldıkları bağlama eserlerini kaydederek veya grup hâlinde performans sergileyerek hem kendi ilerlemelerini gözlemler (**KB2.2, E2.2**) hem de grup uyumunu güçlendirirler (**SDB2.2**). Bu süreç, öğrencilerin bağlama çalma tekniklerini geliştirmelerinin yanı sıra sanatsal ifadelerini daha güçlü hâle getirmelerini sağlayarak (**E3.5**), müzikal becerilerini derinlemesine iyileştirir (**D7.3**). Öğrenciler, çaldıkları repertuarı sınıf önünde ya da küçük bir grup içinde çalarak performanslarını sergilerler (**SDB2.2, D3.4, OB9**). Performans görevi olarak öğrencilerden bağlamada repertuar oluşturma ile ilgili bir sunum yapmaları istenilebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve gözlem formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciler, repertuvarlarını daha da genişletebilirler. Örneğin öğretmen, onlara farklı müzik türlerinden eserler çalmayı önererek bağlamada yeni teknikler ve tınılar keşfetmelerine yardımcı olabilir. Bu şekilde öğrenciler hem teknik becerilerini geliştirebilir hem de farklı müzikal ifadeleri deneyimleyebilir.

Öğretmen öğrencileri grup çalışmalarında yer almaya teşvik edebilir. Böylece öğrenciler birlikte çalarak grup uyumunu güçlendirebilir ve sanatsal anlamda daha derinlemesine bir anlayış geliştirebilir.

Öğretmen, repertuvarlarına yeni çalgılar eklemeleri için öğrencilere önerilerde bulunabilir. Öğrenciler bağlamayla birlikte ritmik çalgılar kullanarak parçalarına farklı bir boyut katabilirler.

Destekleme Öğrenciler bağlama çalma tekniklerini geliştirirken öğretmen, onlara özel egzersizler verebilir.

Öğretmen, öğrencilerin çaldıkları eserde teknik hataları fark ederek doğru teknik kullanımı konusunda rehberlik edebilir. Örneğin bir öğrenci parmak tekniğiyle ilgili zorlanıyorsa öğretmen ona bu tekniği yavaş tempoyla çalışmasını önererek parmaklarının doğru pozisyonda kalmasını sağlayabilir. Öğrenciler, bu egzersizlerle tekniklerini iyileştirirken öğretmen tarafından verilen geri bildirimle müzikal ifadelerini daha doğru ve etkili bir şekilde iletebilirler. Öğrenciler, öğretmenin yönlendirmeleri sayesinde müzikal becerilerinin temelini güçlendirebilir ve teknik zorlukları aşarak daha özgün performanslar sergileyebilirler.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.



